

FÖREDRAGNINGSLISTA

**Styrelsesammanträde nr 4 onsdag den 28 september kl 17.00
för Kulturhuset Stadsteatern AB**

Plats: Bandlerummet, Teaterhuset, Benny Fredrikssons Torg 5

1. Mötets öppnande.
2. Utseende av justerare.
3. Anmälan av föregående protokoll 3/2022 (bifogas).
4. Muntlig VD-rapport inklusive lägesrapport.
5. Rapportering av tertiäl 2, ILS-rapport samt beslut om prognos för helåret. ILS-rapport, ekonomisk rapport samt besöksstatistik (bifogas).
6. Yttrande över stadsrevisionens årsrapport (bifogas).
7. Utifrån kommunfullmäktiges beslut avseende kompletterande ägardirektiv för Stockholms stad uppmanas styrelsen att besluta om särskild insats avseende friskvårdsbidrag mm (bifogas).
8. Beslut om antagande av styrdokument, reviderad Framkomlighetsstrategi (bifogas)
9. Beslut om revidering av Arbetsordningen för styrelsen jämte instruktion (bifogas)
10. Beslut angående attesträtt (bifogas).
11. Ev. Övriga frågor.
12. Mötets avslutande.

KULTURHUSET stadsteatern

Protokoll från sammanträde med styrelsen
för Kulturhuset Stadsteatern AB
den 24/5, 2022, kl. 18.00

3/2022

Styrelsesammanträde nr 2, tisdag den 24 maj 2022, kl. 18.00 för Kulturhuset Stadsteatern AB

Plats: Stora Bandlerummet, Benny Fredrikssons torg 5, Kulturhuset Stadsteatern

Närvarande

Ordföranden	Kerstin Brunnberg
Ledamöterna	Olle Burell (S) Eva-Louise Erlandsson-Slorach (S) Fredrik Möller närvarande i Kristina Lutz frånvaro (M) Marja Sandin-Wester (MP) Jonas Naddebo (C) Torun Boucher (V)
Suppleanterna	Lou-Ann Wejke-Norberg (M) Fredrik Möller (M) Birgitta Rydell (L) Aviva Barczewska (MP) Mariana Penchansky Buzaglo (S)

§ 1 Mötets öppnande

Ordföranden Kerstin Brunnberg öppnade sammanträdet och hälsade alla välkomna.

Nya styrelseledamoten Birgitta Rydell (L) presenterades. Hon ersätter Hanna Gerdes.

Ledamöterna Sara Stenudd, David Persson och Kristina Lutz var frånvarande.

Utöver ovan angivna närvarande var följande närvarande:
VD Malin Dahlberg, bolagsjuristen Gabriella Eriksson, Kulturchef Linda Beijer och
Konstnärlig chef Josefin Rosales.

Från arbetstagarrepresentanterna närvarade från Scen och Film lokala avd.
representanterna; Urban Riismark (TF) samt från Akademikerförbundet; Alice Kassius
Eggers (AF).

BN K6

§ 2 Föredragning

Föredragning gavs av konstnärlig ledare för Parkteatern, Josefin Rosales och Kulturchef Linda Beijer.

§ 3 Utseende av justerare

Ordförande Kerstin Brunnberg och Olle Burell utsågs att justera dagens protokoll.

§ 4 Anmälan av föregående protokoll

Föregående protokoll 2/2022 (bilaga 4) anmäldes. Protokollet kunde därefter *godkännas* och läggas till handlingarna.

§ 5 Muntlig VD-rapport inklusive lägesrapport

Malin Dahlberg gav en VD-rapport avseende lägesrapport; bl.a. om statsbesök och aktuella händelser. Redogörelse gavs av besöksstatistik. Lägesrapport i april/maj samt redovisning avseende biljettintäkter och prognos.

Fråga om entréavgift samt fråga om avgiftsfritt vissa dagar i gallerierna i Kulturhuset besvarades. Frågan kommer analyseras vidare under året.

Inkommande skrivelse 23 maj 2022 från (S) och (V)

Styrelsen informerades och det särskilda uttalandet konstateras läggs till handlingarna och bifogas detta protokoll.

§ 6 Ekonomisk rapportering och besöksstatistik, utfall tertial 1 samt beslut om prognos

Underlag har varit utsänt (*bilaga 6 a-d*).

Styrelsen beslöt

att godkänna enligt förslag.

§ 7 Beslut om väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan

Föredragande var Malin Dahlberg.

Underlag har varit utsänt (*bilaga 7*).

Styrelsen beslöt

att godkänna enligt förslag

§ 8 Beslut om visselblåsarfunktion

Föredragande var Gabriella Erikson.

Underlag har varit utsänt (*bilaga 8*).

Styrelsen beslöt

att godkänna enligt förslag

§ 9 Beslut angående styrdokument

Föredragande var Gabriella Erikson.

Underlag har varit utsänt (*bilaga 9*).

- handlingsplan för plastanvändning
- föreskrifter för avfallshantering
- nya riktlinjer för informationssäkerhet samt
- kvalitetsprogram för verksamhetsplanering.

kb *BN*

Styrelsen beslöt
att godkänna dokumenten enligt förslag.

§ 10 Beslut angående firmateckningsrätt

Underlag har varit utsänt (*bilaga 10*).

Styrelsen beslöt
att godkänna enligt förslag

§ 11 Beslut angående attesträtt

Underlag har varit utsänt (*bilaga 11*).

Styrelsen beslöt
att godkänna enligt förslag

§ 12 Övriga frågor

Fråga om sjukfrånvaro och långtidsfrånvaron ställdes. Malin Dahlberg meddelande att återkoppling ska ske på styrelsemöte i höst.

§ 13 Mötets avslutande

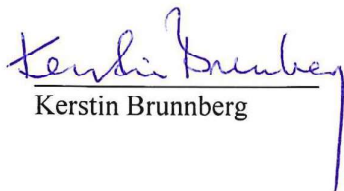
Kerstin Brunnberg tackade för mötet. Nästa styrelsemöte är 28 september.

Vid protokollet:

Gabriella Eriksson

Justeras:

Kerstin Brunnberg
Olle Burell

Till styrelsen för Kulturhuset Stadsteater AB

Styrelsesammanträde 4/2022 – 2021-09-22

Ekonomisk rapportering och ILS-rapport samt beslut om prognos för helåret

Föredragning av Malin Dahlberg.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta **att** fastställa ekonomisk rapportering och ILS-rapport samt besluta om prognos för helåret enligt bifogat underlag.

Malin Dahlberg

VD

**STOCKHOLMS
STADSHUS AB**
En del av Stockholms stad

Sid. 1 (22)
2022-09-21

Utfallsrapport Tertianal 2 2022

Kulturhuset Stadsteater AB

Innehållsförteckning

Sammanfattande kommentar	3
Analys av ekonomisk utveckling	5
Bolagets uppgift	5
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	6
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	6
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	7
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	Fel! Bokmärket är inte definierat.
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	Fel! Bokmärket är inte definierat.
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	7
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.....	7
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	8
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	18
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	19
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	19
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	20

Bilagor

Bilaga 1: Kulturhuset Stadsteatern Miljöplan 2022

Bilaga 2: Ekonomisk prognos T2

Bilaga 3: Statistik T2

Sammanfattande kommentar

Den omvärld vi ser nu är till stor del annorlunda än för fyra år sedan, år 2018 som var det år verksamheten var i Kulturhuset före utflytt. Under dessa år har både interna och externa händelser, trender och utveckling förändrat det landskap Kulturhuset Stadsteatern verkar inom. Med en effektiv målstyrd organisation, riktad och strategisk marknadskommunikation, fördjupad analys och kunskap om vår omvärld samt konstnärlig höjd och bredd är Kulturhuset Stadsteatern samtliga medarbetare beredda att ta sig an de utmaningar vi nu står inför. Vi ser positivt på framtiden för verksamheten, staden och dess invånare. Kulturhuset Stadsteaterns verksamhet och hus ska verka som plattform och plats för den enande kraft kulturen är i det demokratiska samhället.

Kulturhuset Stadsteatern har under perioden maj tom augusti 2022 haft ordinarie verksamhet som för första gången på länge inte dominerats av restriktioner, flyttar eller andra yttre särskilda omständigheter. I dagsläget bringar inte biljettförsäljningen lika stora intäkter som åren före utflytt och pandemi, men vi ser en positiv trend att publiken är på väg tillbaka. Vi ser också en förändring i publikens beteende, de bokar närmre inpå och de är mer specifika i sitt urval. Med verktyg inom verksamhetsstyrning, måluppföljning och omvärldsanalys säkerställer vi att vi kan möta det nya läget som råder och att Kulturhuset Stadsteaterns repertoar, program, kommunikation och styrning är relevant, samtida och angelägen utan att kompromissa med vare sig uppdrag eller integritet.

Maj inleddes med två statsbesök till Kulturhuset Stadsteatern. Från Norge besökte Prins Haakon och Prinsessan Mette-Maarit verksamheten och några veckor senare besökte Finlands President Sauli Niinistö med sin fru Jenni Haikio Kulturhuset Stadsteatern.

Stadsteaterns avslutade vårsäsongen med premiär av Morbror Janne i regi av Alexander Mörk-Eidem, en ombearbetning av Onkel Vanja som möttes av applåder och jubel av både publik och recensenter. Morbror Janne har nypremiär i september och fortsätter sin spelperiod under hösten. På Lilla scen hade föreställningen Lycko-Ken premiär, ett examensprojekt med avgångsstudenter från Stockholms konstnärliga högskola. Undkom ensam/Tänk om bara hade kollationering under maj och premiär i september.

Under sommaren bjöd Parkteatern stockholmarna på 258 kulturupplevelser och nådde en publik på över 173 448 personer. Turnén med föreställningen Förevigt med Ison & Fille uppfyllde ambitionen att nå en ny målgrupp. Publikciffrorna blev något lägre på våra spelplatser i innerstaden men däremot betydligt större i ytterstaden. På flera ställen betonade publiken hur viktigt det var för dem att denna föreställning spelade i deras förort. I och med det nya samarbetet med Levande Stockholm lades programmet för torgen i Husby, Skärholmen, Bredäng och Hökarängen och resulterade i 16 torgföreställningar inom cirkus, konsert, dans och gatuartisteri.

Efter att en stor del av Lavas verksamhet legat vilande öppnade de nya och större lokalerna på plan fyra i huset vid Sergels Torg. Det bjöds på workshops, introduktioner, prova på och öppna hus i Lavas verkstäder de två första veckorna i de nya lokalerna. Målgruppen har gett fina reaktioner på förändringarna och redan nu når vi grupper av ungdomar vi tidigare inte nått. Taket med restaurangen höll öppet dagligen under sommaren, konstverkstan erbjöd eget skapande i växthuset, Marionetteaterns Gruffalon spelade för fulla hus och DJ sessions gästade varje vecka. Både utställningen "Ditch Dance" av Sara Vide Erikssons måleri och "Valokuva" med Tuija Lindströms fotografiska verk blev mycket väl emottagna och väl besökta under våren och sommaren.

Under fyra dagar i augusti intog dockteaterfestivalen Pop Up puppets huset vid Sergels torg. Nio produktioner från åtta länder spelade totalt 19 föreställningar. Festivalen lockade en stor publik och är ett led i arbetet med att utveckla internationella samarbeten, utbyten och gästspel och produceras och cureras av Marionetteatern.

Husby konstsalong i samarbete med Kulturskolan, Husby gård, Folkets Husby, biblioteket och Framtidens hus i Husby anordnades i juni. 140 konstnärer (många lokala) ställde ut i Husby centrum och utställningen fick 600 besökare. Föreställningen Mizeria blev uttagen till Bibu i Helsingborg 17-22 maj och spelade utsålda föreställningar för 650 personer.

I Skärholmen har musikworkshops i samarbete med Kulturskolan Skärholmen/Bredäng anordnats och foajén har hållits öppen för pyssel och aktiviteter. Föreställningen WEB i samarbete med Dans- och cirkusistan spelades för 320 barn från stadsdelen. Labbet har hållit musik- och filmcamp för ungdomar mellan 13-17 år. I samarbete med kampanjen Kollektiv Sorg, som drivs av Amnesty och arbetar med att lyfta frågor om gatuvåld, anordnades en kväll för att uppmärksamma det stundande valet. Unga vuxna stod på scen och visade sina verk i foajén.

Under våren och sommaren har ett engagerat arbete förts för att tillsätta de två extra fristadsplatserna för kulturarbetare som behöver skydd till följd av kriget i Ukraina. Därtill har ett nätverk för ukrainska kulturarbetare i Stockholm skapats tillsammans med SWAN och Artists at Risk. I juni presenterades Stockholms fristadsarbete på International Cities of Refuge Networks (ICORNs) generalförsamling i Gdansk inför delegater och fristadskonstnärer från mer än 50 fristäder.

Ombyggnationen och lokalanpassningen inför öppningen av Europa experience center har pågått under hela året och intensifierats under sommaren. Efter byte av leverantör och justering av tidplan planeras öppning den 8 december då också Sverige blir ordförande i Europeiska unionens råd (Ministerrådet).

Restaurangerna har haft ett fortsatt tufft läge med svikande antal gäster och lägre intäkter än förväntat. I och med att besökarantalet till huset vid Sergels torg visar på en positiv trend och ligger i samma nivå som 2018 under sommarmånaderna hoppas vi nu att läget förbättras för de externa aktörer som verkar inom ramen för Kulturhuset Stadsteaterns verksamhet.

Ledningsgruppen har arbetat med att utveckla och formulera identiteten för verksamheten samt startat upp ett arbete inom ledarskapsutveckling. Det målstyrningsarbete som initierades under 2021 följs upp löpande och utvärderas, justering sker under hösten för att öka relevansen och träffsäkerheten av de uppsatta målen. Inom ramen för arbetet med Likabehandling fortsätter uppföljningen av området Aktiva åtgärder. Utbildning inom antirasistiskt ledarskap och antikorrupktion genomförs under hösten för samtliga chefer i organisationen.

Unga Klaras föreställning Tuma har spelat 45 föreställningar för 2425 personer. Produktionen är en del i projektet FunkisScenNu, vilket utforskar barn- och funkisperspektivet hos utövarna, publiken och i innehållet. Samproduktionen Brinn, som togs fram tillsammans med Malmö Teaterhögskola våren 2022, spelas under hösten. Under våren inleddes två samarbetsprojekt med stöd av Svenska Institutets Creative Force. Unga Klaras ekonomiska läge är stabilt med en budget i balans. Ökade statliga anslag har stärkt Unga Klaras ekonomi efter restriktionerna och pandemin.

Totalt har Kulturhuset Stadsteaterns verksamhet under årets första åtta månader tagit emot 353 622 besökare till 2 550 programpunkter. Av dessa besökte 173 448 parkteatern under sommaren. Biblioteksverksamheten har tagit emot 226 814 besökare under perioden vilket är en ökning med nära 150 000 personer sedan föregående år. Totalt antal besök till husen inkl verksamheten är 1 038 882 besökare.

För 2022 budgeterades för en betalande publik på 386 000 med biljettintäkter på 70,5 mnkr för årets första åtta månader. De totala biljettintäkterna till och med augusti summeras till 26,6 mnkr, vilket är en markant höjning sedan föregående år.

Analys av ekonomisk utveckling

Uppdaterad prognos i augusti visar att Kulturhuset Stadsteatern fortsatt ligger under budget i resultat men något mindre än vid tertial 1. Orsaken är fortsatt tappade biljettintäkter på grund av det läge vi nu befinner oss i. Per den 31 augusti 2022 uppgår totala intäkter till 87,2 mnkr (inklusive statligt verksamhetsbidrag), av vilka 26,6 mnkr är biljettintäkter. Ett utökat statligt verksamhetsbidrag i form av krisstöd på 2,5 mnkr har betalats ut av Kulturrådet under juni.

Samarbeten med verksamhet på Sergels Torg samt bidrag för verksamhet som ger ökade intäkter möts av kostnader i samma nivå, vilket motsvarar ca 3 mnkr.

Under perioden maj tom augusti har sparbetning skickats ut i samtliga delar av verksamheten. Vi har sparat in och skjutit fram produktionsrelaterade kostnader. Totalt har bolaget sparat nära 12 mnkr i produktionsrelaterade kostnader.

Detta möts dock av ökade kostnader för marknadsförings- och försäljningsinsatser, sophantering och högre lokalhyra än beräknat (på grund av högre KPI än uppskattat), vilket gör att totala kostnader i augustiprognosen är minskade med 3,7 mnkr jämfört med budget. Hyran för Kulturhuset vid Sergels Torg är 3,1 mnkr högre än föregående år pga indexuppräknning.

Biljettintäkterna för innevarande år är 38,2 mnkr lägre än budget. De totala intäkterna är 28,1 mnkr lägre än budget, då bolaget erhållit ett ökat bidrag från Kulturrådet om 2,5 mnkr. Ökade intäkter för samarbeten för verksamhet vid Sergels Torg om drygt 2 mnkr samt ökade bidrag för verksamhet som söktes via Kulturrådet ökar övriga intäkter med totalt 10 mnkr.

Med de besparingar och prioriteringar som har genomförts förlorar verksamheten 24,1 mnkr, vilket motsvarar lönekostnaderna för motsvarande ca 50 skådespelartjänster under ett år.

Lönekostnaderna uppgår till 185 mnkr vilket är 53% av bolagets totala kostnader. Lokalkostnader uppgår till 96,3 mnkr, 27,4% av bolagets totala kostnader. Med ökande kostnader för dessa poster årligen, i och med lönerevision och KPI-uppräknning, ställs stora krav på effektivisering av verksamheten. Samtidigt ser vi högre förväntningar på ökade egenintäkter och högre självfinansieringsgrad parallellt med ägardirektiv om att utveckla verksamheten för att nå nya målgrupper. Kulturhuset Stadsteaterns konstnärliga och kulturella uppdrag i kombination med ovan nämnda förväntningar leder till stora utmaningar för verksamheten.

Sammanfattningsvis ser vi i den senast upprättade prognosen att vi beräknas göra en förlust om 24,1 mnkr innevarande år jämfört med årets budget.

Bolagets uppgift

Vi driver ett aktivt arbete med att nå stockholmarna och locka dem tillbaka till föreställningar, samtal, utställningar, konserter, biblioteken och restaurangerna i alla våra hus. Med fördjupad kunskap inom köpbeteende och omvärldsanalys riktar vi insatser för att fortsätta nå befintliga och nya målgrupper och öka försäljning och beläggning på Kulturhuset Stadsteaterns program och föreställningar.

Vi ser ett förändrat beteende hos besökare och publik gällande bokning och biljettköp – man köper biljetter närmre in på föreställningen och bokar inte upp sig lång tid i förväg, vi ser också att köparen är mer specifik i vad man köper och bokar inte lika många evenemang. Vi vill dock betona att vi ser en positiv trend inom försäljning och besöksantal och hoppas på att den håller i sig.

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

- Det pågår ett strategiskt arbete på flera nivåer i organisationen för att skapa möjligheter till jobb, aktivitet och samarbeten och hitta rätt kompetens i grupper som tidigare inte nåts eller söker sig till vår verksamhet. En organisation, en verksamhet och ett program som speglar det samhälle vi lever i och är relevant för alla stockholmare är målet.

Ett kontinuerligt arbete med att tillhandahålla lämpliga feriearbeten för Stockholms ungdomar, företrädesvis inom biblioteksverksamheten och inom enheten för publik service förs. Förmedlingen av feriejobb görs av Stockholm stad.

Efter den planerade arbetsdifferentieringsanalysen inom ramen för Arbetsmarknadsförvaltningens projekt för breddad rekrytering, hoppas vi kunna erbjuda en plats som serviceassistent.

Rekryteringsprocessen för en plats som administrativ assistent inom ramen för Stockholmsjobb pågår.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb Analys Rekrytering inom ramen för Stockholmsjobb för en administrativ assistent pågår.	0 st	1 st	1 st	
	  Antal tillhandahållna platser för feriejobb Analys	9	10	10 st	
	  Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar Analys	0	2	2 st	
	  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb Analys Rekrytering inom ramen för Stockholmsjobb pågår.	1	1	1 st	
	  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi Analys	9 st	10	10 st	

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

- Genom att verka och synas på flera platser runt om i staden bidrar vi till upplevelsen av att vara del av en och samma stad och känslan av gemenskap. Att planera in Konst och kultur i staden ökar flödet av människor och därmed säkerheten i området. Kulturhuset Stadsteatern finns på flera olika fysiska platser runt om i staden och skapar på så sätt levande, säkra och attraktiva områden. Kulturhuset Stadsteatern arbetar i nära samarbete med Polisen och City Samverkan för att säkerställa ett tryggt city kring Sergels Torg. I samverkan med polisen, civilsamhället, lokalt näringsliv och invånare i Vällingby, Husby och Skärholmen skapar vi trygga platser och en levande stad och ser möjligheten att få vara med i utvecklingen av staden som ett närliggande uppdrag till den kulturella verksamhet vi bedriver.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					  Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishantering av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar Analys Krisplanen uppdateras löpande och vid behov, senast i mars 2022.

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

- Kulturhuset Stadsteaterns spelar en central roll som arena och som aktör i det demokratiska samhället. Verksamheten är till för alla stockholmare och initierar och leder samarbeten med akademien, näringslivet, civilsamhället, polisen och det fria kulturlivet. Kulturhuset Stadsteatern är förutom de fysiska platserna där våra hus är lokaliserade också ett nav i stadens kulturliv och för det demokratiska samtalet. Med vår breda verksamhet som erbjuder program inom teater, dans, musik, samtal och debatt, film, konst, utställningar etc för målgrupper i alla åldrar når vi ut till väldigt många människor och grupper. Med ständig utveckling och innovation både i det konstnärliga uppdraget och i utvecklingen av bolaget som helhet blir vi en intressant samarbetspart för hela näringslivet.

Stimulera tillväxt och företagsamhet

Kulturhuset Stadsteatern fortsätter att utveckla sina nätverk med samverkansprojekt inom digital innovation, tillsammans med Stockholms Universitet och Stockholms konstnärliga högskola, med nya grupper av konstnärer och tillsammans med det lokala civilsamhället för att för att samverka, utveckla och skapa mer verksamhet som når ut till fler.

Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning

Tack vare det ökade uppdraget för hela Kulturhuset vid Sergels Torg har ett besökarlöfte där bemötandet gentemot besökarna står i fokus tagits fram. Ett strategiskt tillgänglighetsarbete har initierats under 2022.

Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

I samband med renoveringen av Kulturhuset vid Sergels Torg 2020 gjordes flera tillgänglighetsförbättringar. Fortsatt kommer flerspråkiga rekryteringar att prioriteras för ett internationellt bemötande. Målsättningen är en utvecklad helhetsupplevelse i bemötande, verksamhet och matutbud med hållbarhet i fokus.

Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens

För att öka tillgången kommer ett arbete inom området där utökning av kompetens behövs för en ökad social inkludering att genomföras under året.

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

- Med allt från stora musikföreställningar till gästspel från Stockholms fria kulturliv och konstnärer, utställningar, samtal, debatter och kultur i alla dess former för alla åldrar på flera platser runt om i staden medverkar vi aktivt till att skapa en inkluderande och öppen huvudstad.

Kulturhuset Stadsteatern vid Sergels Torg ska vara ett välkomnande hus som präglar staden och som tillhandahåller ett brett kulturutbud med moderna faciliteter för såväl stockholmare som tillfälliga besökare.

Kulturhuset Stadsteatern ska fortsätta säkerställa att Kulturhusen i Skärholmen, Vällingby och Husby fortsätter att vara naturliga mötesplatser för barn och unga i närområdena samtidigt som nya målgrupper ska välkomnas och lockas till besök. Verksamheterna säkerställer hög kvalitet i kulturuttrycken och är samtidigt samtida, angelägna, utmanande och innovativa.

Genom parkteaterns verksamhet når vi hela staden. Med föreställningar, konserter och evenemang på över 30 olika platser inom stadens gränser årligen, bidrar vi till stadens utveckling, stärker känslan av gemenskap och identiteten som stockholmare.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Fortsatt utveckla digitalt skapande riktat till en ung målgrupp i samverkan med externa aktörer, samt utveckla en digital scen med möjlighet för streaming för den egna verksamheten samt det fria kulturlivet					<p> En konstnärlig ledare för digital innovation, med erfarenhet av att skapa föreställningar som förenar interaktiva, digitala och sceniska innovationer har tillsatts. Fokus är att inspirera och utveckla vår förmåga till digitalt skapande inom en rad konstnärliga områden. Projektet utgår från den existerande verksamheten inom Kulturhuset Stadsteatern, såsom Lava och TioTretton, men kommer även sträcka sig över våra övriga verksamhetsområden. Beta.SCEN är tänkt att demokratisera tekniken och förenkla produktionen av streaming för Kulturhuset Stadsteaterns egna program men också det fria kulturlivet.</p> <p>Analys</p> <p>En producent med uppdrag att hitta extern finansiering och nya samverkanspartner har under våren arbetat med strukturen för hur utvecklingen inom digital innovation ska se ut. Under tertial 2 har en produktion i samarbete med soppsteatern repeterat. Ett samverkansprojekt som är tänkt att finansieras med medel från EU har formulerats och en ansökan om medel skickas in i september 2022.</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Fortsatt utveckla Kulturhusverksamheten i Skärholmen och Vällingby och Husby					<p> I Husby förs en bred dialog med staden, civilsamhället, näringslivet och de boende för att forma verksamheten med visionen att få bort Husby från polisens lista över särskilt utsatta områden. Genom en bred och nyfiken kulturverksamhet ska Kulturhuset Stadsteatern bidra till att det uppnås. Med mer resurser och i samarbete med Kulturskolan ska det tas fram nya former för mer deltagande och demokratifrämjande aktiviteter.</p> <p>Analys</p> <p>Föreställningen Mizeria var uttagen till Bibu i Helsingborg 17-22 maj och spelade 3 fulla hus för 650 åskådare.</p> <p>Husby konstsalong, samordnat tillsammans med Kulturskolan, Husby gård, Folkets Husby, biblioteket och Framtidens hus i Husby anordnades i juni. 140 konstnärer (många lokala) ställde ut i Husby centrum och vi fick 600 besökare.</p>
					<p> Stadsdelen Skärholmen står inför stora och viktiga förändringar under de kommande åren och Kulturhuset Stadsteatern deltar i det arbetet och är en viktig aktör med stort förtroende hos de boende i området. Möjligheten att öppna entrén några dagar eftermiddagen och bygga ut lånesystemet där barn och unga kan låna hem böcker, pyssel, utrustning utreds. Inspirationen kommer från TioTrettons verksamhet och under våren 2022 testas detta på målgruppen.</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>Analys Kulturskolan Skärholmen/Bredäng anordnade musik- och låtskrivarworkshops samt pyssel och aktiviteter i vår foajé under sommaren.</p> <p>Gästspel av föreställningen WEB i samarbete med Dans- och cirkusistan gavs för 320 5-åringar från stadsdelen. Labbet har fortsatt ökande besökarantal, har hållit musikcamp för 13-19-åringa och fimcamp för 14-17 åringar under sommaren.</p> <p>I samarbete med Kollektiv Sorg anordnades en kväll för att uppmärksamma det stundande valet. Unga vuxna stod på scen och visade sina verk i foajén.</p>
					<p>▶ Verksamheten i de descentrala kulturhusen i Skärholmen, Vällingby och Husby utvecklas i nära dialog med de som bor i närområdet. I Vällingby pågår en dialog om utvecklingen av Vällingby center vilket kommer att påverka vår verksamhet på platsen.</p> <p>Analys</p> <p>Dialogen med invånare, civilsamhälle och andra företagare och aktörer på de olika platserna fortsätter löpande och är en förutsättning för att verksamheterna ska kunna fortsätta vara relevanta och angelägna för de boende i närområdet.</p>
 Fortsatt utveckla samarbetet med fria dans-, cirkus- och teatergrupper					<p>▶ Fri scen på scenen Kilen är en viktig del av Kulturhuset Stadsteaterns verksamhet, där fria scenkonstnärer och grupper erbjuds en spelplats. Här erbjuder vi en modern och tillgänglig infrastruktur, personella och tekniska resurser samt marknadsföring och publikarbete. Ett brett samarbete med det fria dans-, cirkus-, teater- och</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>scenkonstfältet möjliggör samproduktioner och genreöverskridande samarbeten. Kilen ska bli en självklar scen för experimentell och nyskapande scenkonst oavsett genre. En konstnärligt ansvarig funktion för cirkus tillsattes 2021 vilket har lett till fler samarbeten inom fältet, både för fria konstnärer och för kompanier.</p> <p>Analys</p> <p>Fri Scen har under perioden maj – augusti haft 7 gästspel och samproduktioner på scenen Kilen. Totalt har det spelats 21 föreställningar med en beläggning på 75 %. Två internationella gästspel, en examensföreställning från SKH och fyra produktioner från det fria kulturlivet har gästtat oss under perioden.</p>
					<p>▶ Öppnandet av Studion som en ny scen med särskild fokus på målgruppen 20 – 45 år kureras ett innehåll som kan integreras i klubbar, varietéer och befintliga utställningar såväl som programläggning av nyskapande och innovativa verk inom den samtida cirkusen och det fria kulturlivet.</p> <p>Analys</p> <p>I september öppnar den nya satsningen Studion i Kulturhuset vid Sergels Torg. Under perioden maj tom aug har förberedelser utförts inom lokalanpassning, program och marknadsföring.</p>
 Fortsatt utveckla samarbetet med Stockholms Universitet samt Stockholms Konstnärliga Högskola					<p>▶ Ett utökad samarbete med Stockholms Konstnärliga Högskola, med såväl skådespeleri, mim, cirkus och sceninstitutionerna har initierats. Kulturhuset Stadsteatern ska bli en plattform för</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>examensföreställningar och en samarbetspart i olika projekt som pågår under utbildningen.</p> <p>Analys Under våren 2022 spelade examensföreställningar från SKH på Kulturhuset Stadsteaterns scener och examensstudenter hade skådespelarpraktik på Stadsteatern. Ett samarbete som planeras att bli långsiktigt och återkommande.</p>
					<p>▶ För att stärka och utvidga relationerna till det övriga samhället har ett formaliserat samarbete med Stockholms Universitet startats under 2021. Med områdesgrupper som urban stadsutveckling, digitalt skapande, publik och kommunikation, klimat och konst initieras nya projekt som gagnar parternas respektive verksamheter och dess samverkan. Samarbetet fortsätter under 2022.</p> <p>Analys Samverkansprojektet fortlöper, projekt inom de olika grupperna pågår, en nystart av gruppen publik/kommunikation har skett i aug. utvärdering planerad till december.</p>
					<p>▶ Under 2022 ger Kulturhuset Stadsteatern plats för studenter från Stockholms Konstnärliga Högskola och deras examensproduktioner. Studenterna välkomnas in i sitt framtida arbetsliv samtidigt som vår unga publik ges möjlighet till ett möte med scenkonstnärer ur sin egen generation.</p> <p>Analys Under våren 2022 spelade examensföreställningar från SKH på Kulturhuset Stadsteaterns scener och examensstudenter hade skådespelarpraktik på Stadsteatern.</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Fortsatt utveckla verksamheten riktad mot målgruppen barn och unga					<p> Barn och unga är en prioriterad grupp för Kulturhuset Stadsteatern. Rum för Barn, TioTretton, Lava, Marionetteatern, Konstverkstan är alla verksamheter med fokus på Barn och Unga i Kulturhuset Stadsteatern vid Sergels Torg. I och med Lavas flytt skapas ett eget våningsplan för målgruppen under 2022, det visas musik och cirkus för barn och unga i hörsalen på helger och Stadsteatern ger familjeföreställningar på stora scen.</p> <p>Analys</p> <p>I maj öppnade Lava i nya anpassade lokaler och redan nu har feedbacken från målgruppen varit positiv. Under sommaren spelade Marionetteatern föreställningen Gruffalon på Taket och i parkteaterns program erbjöds flera barnföreställningar, bland annat Sova vaken i samarbete med Riksteatern och Operan. till hösten har familjeföreställningen Kulla Gulla nypremiär på Stora scen.</p>
 Fortsatt vidta åtgärder för att nå nya grupper, samtidigt som befintlig publik värnas					<p> Genom att erbjuda medskapande aktiviteter, samarbeten med föreningar, företag, fler skolor så kan vi ihop med ordinarie verksamhet och ett utökat utbud, få ett större intresse hos de som sällan tar del av vårt utbud.</p> <p>Analys</p> <p>Parkteatern och cirkusen har under sommaren haft flera samarbetsprojekt med bla riksteatern, På Sergels Torg, Dansens hus och Operan. Samarbetet med SKH och SU fortlöper vilket gör att vi når nya grupper av studenter och lärare. Digital innovation har</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					under sommaren initierat ett stort samverkansprojekt med både svenska och internationella aktörer, vilket gör att vi kommer nå nya grupper också internationellt.
					<p> Genom att vara en mötesplats som även inkluderar mat och dryck fortsätter vi att växa genom att kunna kombinera en helhetsupplevelse för en bredare målgrupp.</p> <p>Analys</p> <p>I Kulturhuset vid Sergels torg erbjuds alla våra besökare flera olika alternativ gällande mat och dryck.</p>
					<p> Kulturhuset Stadsteatern har en stor grupp barn, unga samt en kärnmålgrupp som besöker verksamheten ofta. För att ta reda på vilka vi inte når behöver vi hitta drivkrafter, värderingar och barriärer hos de vi idag inte når. Ett sätt att närma oss detta är ihop med ett pågående samarbete med Stockholms universitet bl.a. inom området "publik och kommunikationsutveckling" där vi ska samverka med forskare inom området för att bli angelägna för fler. Kulturhuset Stadsteatern bidrar med programverksamhet riktad till barn och unga och utgör en plattform för kreativt skapande där nya talanger, och olika kulturuttryck kan utvecklas. Riktad verksamhet till dessa grupper skapar viktiga sociala effekter och är en kompletterande kraft vid sidan av skolan, kulturskolan och andra aktörer.</p> <p>Analys</p> <p>En omstart av gruppen Publik och kommunikation inom ramen för samarbetet</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>med SU har gjorts under augusti. Under kommande år hoppas vi att kunna ha ett givande utbyte och utveckla vårt synsätt på hur vi når vår publik vid sidan av flera konkreta åtgärder som tex enkäter, föreläsningar och forskning.</p>
					<p> Samtliga satsningar på nya delar i verksamheten som görs under 2022 – EEC, arenan för internationell samverkan, cirkusen, den digitala innovationen, Studion, Taket, våningsplanet för barn och unga med flera - möjliggör att vi når personer och grupper som tidigare inte besökt vår verksamhet. Genom att erbjuda medskapande aktiviteter, samarbeten med föreningar, företag, fler skolor så kan vi ihop med ordinarie verksamhet och ett utökat utbud, få ett större intresse hos de som sällan tar del av vårt utbud eller ännu inte hittat till oss. Utvecklingen av CRM via biljettsystemet innebär påbörjandet av bygget av en kundbas vilket kommer möjliggöra relevant interaktion med olika målgrupper. Prioriterade målgrupper under 2022 är unga vuxna och skolor.</p> <p>Analys</p> <p>Vi fortsätter arbetet med utveckling av verksamheten inom flera områden, både internt och inom de publika delarna. Allt för att säkerställa att vi når befintlig och ny publik samt erbjuder stockholmarna ett brett utbud av konst och kultur med hög kvalitet. Fokus på internationell samverkan har stärkts på flera plan i och med samarbeten med ambassader vid gästspel och andra internationella aktiviteter skapas fler verksamheter tex Baltic film festival, satsning på</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					Finland i samband med presidentens besök, svenska institutet samt israels ambassad som gav stöd till gästspel på Pop up puppets och internationell hub i nära anknytning till vår fristadsverksamhet.
 Utveckla det internationella samarbetet					<p> En viktig del i arbetet med cirkusen är samverkan med andra aktörer, cirkuskompanier är internationellt formade och har en naturlig koppling till Europa och Världen. Det finns i dagsläget få scener i Stockholm som fångar upp de verk som skapas på den svenska cirkusscenen. Kulturhuset Stadsteatern ska vara den aktören, men också en tydlig samarbetspart och spelplats för internationella grupper.</p> <p>Analys</p> <p>De cirkusföreställningar som har spelats både på turné med parkteatern och i huset vid Sergels torg har mötts av stor uppskattning och nyfikenhet. Vi ser många utvecklingsmöjligheter i och med cirkusen som ny konstform i Kulturhuset Stadsteaterns verksamhet. Vi ser också de möjligheter ordlös scenkonst skapar för att nå nya grupper över språkgränser och hur det kan tillgängliggöra konstupplevelsen för fler.</p> <p> Europa experience center i kombination med den nya arenan och platsen för yttrandefrihetsfrågor center gör Kulturhuset Stadsteatern vid Sergels Torg till en mötesplats för internationell samverkan på flera olika sätt. Stockholms invånare och dess besökare får en fysiskt plats för samtal, debatter, bildning och samverkan och ges möjlighet till möten och</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>interaktioner på ett internationellt plan.</p> <p>Analys Ombyggnationen och lokalanpassningen för öppningen av Europa experience center har pågått under hela perioden. Efter byte av leverantör och en justerad tidsplan ser vi fortsatt an möjligheten att öppna den 8 december då också Sverige blir ordförande i ministerrådet.</p>
					<p> Marionetteatern är en efterfrågad gäst vid internationella festivaler, symposier och konferenser. Våra föreställningar håller en internationellt hög kvalitet och genom vår internationella närvaro skapar vi ett stort intresse för Stockholm, Kulturhuset Stadsteatern och Marionetteatern i världens alla hörn.</p> <p>Analys</p> <p>Pop up puppets internationell dockteaterfestival hölls under fyra dagar i augusti på Kulturhuset Stadsteaterns scener. 9 produktioner från 8 länder spelade totalt 19 föreställningar under festivalen. Pop up puppets bjöd på dockteaterns fulla bredd främst för den vuxna publiken, något vi inte ofta ser på svenska scener. Festivalen lockade en stor publik och många förundrades, berördes och gladdes över konstformens många uttryck och möjligheter.</p>
<p> Verka för att teman kopplat till Stadshusets hundraårsjubileum 2023 avspeglas i Kulturhusets och Parkteaterns verksamhet</p>					<p> Planering av verksamhet kopplat till Stadshuset 100 års jubileum kommer att inkluderas inför verksamhetsår 2023.</p> <p>Analys</p> <p>Ja</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	 <p>Stockholmarnas nöjdhet med kommunala kulturinstitutioner</p> <p>Analys</p> <p>Mätning görs i november 2022.</p>			90 %	

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

- Kulturhuset Stadsteatern har antagit en hållbarhetspolicy med utgångspunkt i Stockholms stads miljöprogram. Bolagets hållbarhetsarbete struktureras utifrån fyra fokusområden: Mångfald och öppenhet, En välmående arbetsplats, Miljö- och klimathänsyn samt Ekonomisk hållbarhet.

De utvalda fokusområdena tar avstamp i FN:s globala mål. Utifrån årsredovisningslagen följer rapporten upp hållbarhetsfrågor inom miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och antikorrupcion.

För Kulturhuset Stadsteaterns del omfattar arbetet inom hållbarhetsarbete med fokus på miljö- och klimatområdet att bolagets direkta och indirekta miljö- och klimatpåverkan genom produktion och konsumtion i form av förbrukning av material och energi, användning av kemikalier samt transporter och resor ska minska.

Systematiskt arbete avseende vid inköp och upphandling avseende de centrala målen som alla bolag ska iakttä, exempelvis klimateffektiva transporter, minskad energianvändning i byggnader/anläggningar, antagande av hållbarhetspolicy. Detta görs genomgående.

Ambitionen är att Kulturhuset Stadsteatern ska minimera sin egen resursförbrukning och miljöpåverkan, samt bidra till kunskap, inspiration och engagemang inom miljö- och klimatfrågor i samhället. Genom sin verksamhet har Kulturhuset Stadsteatern även en stor potential att inspirera och engagera både publik och vara en förebild för andra kulturinstitutioner i miljö- och klimatfrågor.

Långsiktigt mål, indikatorer och aktiviteter utifrån fokusområdena har angetts.

Definierade Mål 2022-2025

- All produktion av scenografi och utställningar ska präglas av hållbarhet vilket betyder att materialval, tillverkningsmetoder, användande av föreställningstekniska effekter etc. ska göras med systematiska överväganden avseende miljö- och resurspåverkan.
- Materialåtgången inom mask, kostym, dekor och scen ska vara medveten och minimeras. Möjlighet till återbruk ska alltid övervägas. Vid skrotning av material från verksamheten ska återvinningsbart material sorteras och återvinnas.
- Avfallssortering i all verksamhet.
- Minska matavfall och stödja utvecklingen av hållbara restauranger.
- Minimera miljöpåverkan av transporter och resor.
- Vid investeringar och upphandlingar beakta klimatpåverkan såväl vid produktens tillverkning som vid dess användande samt transporter.
- Fortsätta arbetet med framtagande av nyckeltal för att påvisa utvecklingen från en nollpunkt (befintliga/äldre) till framtida strålkastare avseende energiförbrukning

Se bilaga med aktiviteter utifrån miljöprogrammets etappmål.

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

◆ Lönekostnader är den enskilt största kostnadsposten för Kulturhuset Stadsteatern och utgör drygt hälften (53 %) av de totala kostnaderna per den 31 augusti 2022. Av dessa avser ca 12 mnkr lönekostnader för administrativa medarbetare, vilket motsvarar ca 6,2 % av de totala lönekostnaderna. Andelen lönekostnader för administrativa medarbetare är fortsatt mycket låg. Huvuddelen av lönekostnaderna är direkt hänförliga till den producerande och konstnärliga verksamheten.

Den näst största kostnadsposten avser lokalhyra och utgör en dryg fjärdedel (27,4 %) av de totala kostnaderna per den 31 augusti 2022. Detta är en kostnad som ökat kraftigt efter återflytten till Kulturhuset efter renoveringen av huset, delvis på grund av att Kulturhuset Stadsteaterns grundhyra höjdes med 30 mnkr + index från återflytt samt att bolaget även tagit över hyresansvaret för samtliga restauranger i huset. I samband med återflytt minskades de administrativa ytorna med 1000 kvm för att reducera de administrativa kostnaderna ytterligare. Under 2022 har därtill KPI, som påverkar hyresökningen, stigit markant mer än uppskattning vid budgetberäkning.

För innevarande år kommer den beslutade budgeten inte att kunna hållas, då det nya läget i världen och i Sverige slår mot det ekonomiska resultatet. Verksamheten håller öppet och arbetar med ett lösnings- och framtidfokus men står inför utmaningar inom flera områden: publikens beteende, det ekonomiska läget i världen och i Sverige samt den osäkerhet som råder inför det som pågår i omvärlden och i Sverige.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	  Andel administrations- och indirekta kostnader Analys Kulturhuset Stadsteaterns arbetar ständigt för att hålla nere administrativa kostnader, vårt mål är att nivån för helår 2022 ska sluta på max 16%. Samtidigt har IT-relaterade kostnader genom staden ökat, dessutom har kostnaderna för biljettköp ökat. Besparingar har gjorts inom produktionskostnader vilket påverkar fördelningen av administrativa kostnader.	17,2 %		16 %	
	  Avvikelse investeringsbudget, %	0 %	24 mnkr	24 mnkr	
	  Resultat efter finansnetto(mnkr) Analys Nytt omvärldsläge och nytt beteende hos publik och besökare har lett till lägre biljettintäkter än uppskattat vid budget 2022.	-274	-419,1	-395	

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Innovation och digitalisering Arbetet med digitalisering av delar av verksamheten består av flera pågående projekt och investeringar. Verksamhetsdelen digital innovation verkar på tvären genom hela verksamheten samt som en fristående konstnärlig del och driver flera samarbetsprojekt både i Sverige och internationellt. Ett utvecklingsarbete av webben har påbörjats under året och de första åtgärderna har sjuvänt. De senaste åren har nytt bokningssystem, nytt biljettsystem och ett nytt CRM-system implementerats.

Medarbetare Kulturhuset Stadsteatern arbetar aktivt med såväl chefskap som medarbetarskap. Likabehandlingsarbetet inom organisationen är prioriterat, långsiktigt och strategiskt. Under året har kompetensutveckling för chefer kring aktiva åtgärder för lika rättigheter och möjligheter samt en digital utbildning om rasism i arbetslivet har genomförts. Under hösten 2022 utbildas samtliga chefer i antirasistiskt ledarskap och antikorruption. Under hösten erbjuds samtliga medarbetare utbildning inom områden kopplat till deras uppdrag (digitala miljöer, ledarskap, projektledning etc) genom TRS Trygghetsrådet.

Lokaler Vi ser över utvecklingspotentialen för restaurangutbudet i huset vid Sergels torg. I dagsläget söker vi en ny restauratör för lokalerna på plan 5. Kulturhuset Stadsteatern ser stora möjligheter att utveckla både program och besöksupplevelsen i och med detta. Lava har slutfört flytten till plan fyra vilket har förverkligat visionen om ett helt våningsplan för barn och unga. I september öppnar en ny scen vid Sergels torg. Studion ska erbjuda musik, event och uthyrningar. I december 2022 öppnar Europa experience center, lokalanpassning/byggnationer pågår under sommaren och hösten.

Tillgänglighet Kulturhuset Stadsteatern ska vara tillgängligt för alla. Ett helhetsgrepp om tillgänglighetsarbetet har tagits under 2022, en tvärfunktionell arbetsgrupp har skapats för att kartlägga behov och anpassningar samt upprättandet av en flerårig åtgärdsplan. Både den fysiska tillgängligheten i husen vid Sergels torg, Vällingby, Husby och Skärholmen samt vid Parkteaterns spelplatser samt tillgängligheten i kommunikationen av vår verksamhet ingår i det strategiska arbetet. Fokusområde under närmsta året är säkerställa en tillgänglig arbetsplats.

Upphandling/Inköp Upphandlingar avseende hotell och tjänstekoncession för Studion har genomförts under maj tom aug. Upphandling av resebyrå pågår och avslutas i september

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 På sikt förbättra det ekonomiska resultatet genom ökade intäkter och breddad finansiering, samt verka för att koncernbidraget går till att skapa så mycket konstnärlig och publik verksamhet som möjligt					 Breddad verksamhet som når nya målgrupper, såsom Cirkusen skapar fler möten i huset, vilket ökar biljettintäkter samt merförsäljning Analys I och med det förändrade läget i ekonomin och det förändrade beteendet hos vår publik är vi glada för Kulturhuset Stadsteaterns breda utbud eftersom vi når nya personer och nya målgrupper samt ger bra förutsättningar att på sikt öka biljettintäkterna.
					 Butiken på plan 1 tar emot alla besökare till huset vid Sergels Torg med nya produkter som speglas av verksamheten i huset. En satsning på butiken förväntas ge en ökad extern intäkt under år 2022. Analys En utvecklingsarbete av butikens koncept har startats, med målet att öka försäljning genom en butik med curerat och hållbart innehåll.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>▶ En nysatsning på Studion för att i högre grad nyttja lokalen, genom att på dagtid hyra ut, och på kvällstid ha ett utbud med musik, konserter, varieté, samt dryck. Detta lockar en ny yngre målgrupp och ökar intäkterna till verksamheten.</p> <p>Analys</p> <p>Studion öppnar i slutet av september, lokalanpassning pågår. Hösten är programmerad med publika program och uthyrningar.</p>
					<p>▶ Ett nära samarbete med Restaurangerna i huset med utökad verksamhet i dessa lokaler, samt omförhandlade hyreskontrakt med omsättningshyra skapar ökade intäkter med hjälp av ökat antal besökare till husen.</p> <p>Analys</p> <p>Efter pandemin har flera restauranger haft svårt att få kunder och hitta personal. Vi ser att vi behöver se över utbudet i huset vid Sergels Torg och har en pågående dialog med flera aktörer.</p>
					<p>▶ Samarbete med European Parliament, som genererar fler besökare till huset, samt med hyra genererar intäkter till verksamheten.</p> <p>Analys</p> <p>EEC planeras att öppna i december.</p>
	<p>🏰 ● Aktivt Medskapandeindex</p> <p>Analys</p>	76		76	
	<p>🏰 ● Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts</p>	100 %		80 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	 Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts Analys	100 %		80 %	
	 Index Bra arbetsgivare Analys	81		81	
	 Sjukfrånvaro Analys Mycket låg sjukfrånvaro under sommaren vilket har normaliserat medelvärdet för året då sjukfrånvaron var ovanligt hög i januari och februari.	3,9 %	3,5 %	3,5 %	
	 Sjukfrånvaro dag 1-14 Analys Mycket låg sjukfrånvaro under sommaren vilket har normaliserat värdet då sjukfrånvaron var ovanligt hög i januari och februari pga pandemin och restriktioner.	2 %	1,5 %	1,5 %	
					 Periodisk genomgång av behörigheter i ekonomisystemet har genomförts Analys Ja

PROGRAMPUNKTER, BESÖKARE & INTÄKTER - KULTURHUSET STADSTEATERN TERTIAL 2 2022

						2018								
	Program.	Besökare	Intäkt	Beläggning	Snittintäkt	Program	Besökare	Intäkt	Diff program	Diff Besökare	Diff intäkt	Diff program	Diff Besökare	Diff intäkt
TE Teaterverksamhet	302	66 809	17 692 628	53%	265	541	189 862	52 672 604	-239	-123 053	-34 979 976	-44%	-65%	-66%
TE Fri Scen	78	4 327	616 241	68%	142	76	3 871	352 943	2	456	263 298	3%	12%	75%
TS Sopp-teatern	96	10 828	2 372 243	83%	219	142	16 738	3 192 777	-46	-5 910	-820 534	-32%	-35%	-26%
TS Marionetteatern	168	9 648	621 814	62%	64	113	4 461	369 052	55	5 187	252 762	49%	116%	68%
TS Cirkus	22	3 337	643 444	67%	193	0	0	0	22	3 337	643 444			
TS Parkteatern	258	173 448	0	95%	0	167	153 931	79 140	91	19 517	-79 140	54%	13%	-100%
Summa Teatern City	924	268 397	21 946 370	77%	82	1 039	368 863	56 666 516	-115	-100 466	-34 720 146	-11%	-27%	-61%
KA Musik	53	7 800	1 549 827	39%	199	40	10 925	2 744 663	13	-3 125	-1 194 836	33%	-29%	-44%
KA Konst	398	19 106	958 080	65%	50	368	14 318	399 306	30	4 788	558 774	8%	33%	140%
KA Evenemang	88	7 492	759 906	98%	101	35	10 656	56 900	53	-3 164	703 006	151%	-30%	1236%
KA Film	207	4 606	551 133	29%	120	608	11 183	872 822	-401	-6 577	-321 689	-66%	-59%	-37%
KA Litteratur	11	2 342	236 448	76%	101	19	4 862	234 952	-8	-2 520	1 496	-42%	-52%	1%
KA Samtal Debatt	28	3 155	86 632	56%	27	42	8 357	132 388	-14	-5 202	-45 756	-33%	-62%	-35%
KA Konstverkstan	187	8 572	20 200	53%	2				187	8 572	20 200			
KA Bibliotek	346	10 927	19 326	77%	2	573	17 479	25 088	-227	-6 552	-5 762	-40%	-37%	-23%
KA Fristad	1	120	0	100%	0				1	120	0			
KA Mellanrum	28	11 219	0	96%	0				28	11 219	0			
Summa Kulturhuset	1 347	75 339	4 181 552	61%	56	1 685	77 780	4 466 119	-338	-2 441	-284 567	-20%	-3%	-6%
SK Skärholmen	46	2 260	102 264	41%	45	72	5 666	184 292	-26	-3 406	-82 028	-36%	-60%	-45%
SK Film i Skärholmen	92	1 292	35 800	11%	28	90	2 514	34 840	2	-1 222	960	2%	-49%	3%
VÅ Vällingby	78	3 349	279 120	58%	83	106	6 229	393 018	-28	-2 880	-113 898	-26%	-46%	-29%
VÅ Husby	63	2 985	146 962	57%	49	50	3 567	224 047	13	-582	-77 085	26%	-16%	-34%
Summa Satelliterna	279	9 886	564 146	35%	57	318	17 976	836 198	-39	-8 090	-272 052	-12%	-45%	-33%
Totalsumma	2 550	353 622	26 692 068	71%	75	3 042	464 619	61 968 833	-492	-110 997	-35 276 765	-16%	-24%	-57%
Besök till Biblioteken														
Rum för Barn		55 831					93 750			-37 919			-40%	
Tio Tretton		37 329					40 118			-2 789			-7%	
LAVA		24 368					45 536			-21 168			-46%	
Kulturbiblioteket		109 286					170 487			-61 201			-36%	
		226 814					349 891			-123 077			-35%	
Besök totalt		1 038 882					1 449 046			-410 164			-28%	

Styrelserapport	Utfall jan - aug 2021	Utfall jan - aug 2022	Utfall helår	Budget 2022	T1 progn. 2022	T2 progn. 2022	Diff Budget	Diff T1 progn.	Kommentar
Intäkter									
Biljettintäkter	812	26 692	25 149	105 723	72 443	67 542	-38 180	-4 901	Totalt 38 mnkr lägre än budget, ytterligare 5 mnkr jämfört med Tertial 1
Övr. förest. o entréintäkter	2 225	1 930	4 862	2 495	3 122	3 320	825	198	Avser huvudsakligen presentkort
Rörelsens sidointäkter	1 666	5 144	3 746	4 336	6 788	7 949	3 613	1 161	Avser huvudsakligen samarbetet kring verksamhet på Sergels Scen, möts av kostnader i samma nivå
Statligt verksamhetsbidrag	46 157	40 698	66 736	56 236	57 297	59 797	3 561	2 500	Ökat bidrag från Kulturrådet, som ersättning för förlorade biljettintäkter kopplat till Covid. Vi sökte 27 mnkr
Övr. rörelseintäkter	6 802	12 727	11 515	17 945	18 943	20 009	2 064	1 066	Avser huvudsakligen specifika bidrag från Kulturrådet, som möts av kostnader för verksamhet
Summa intäkter	57 662	87 192	112 008	186 735	158 594	158 618	-28 117	24	
Kostnader									
Löner och soc.avg.	-170 677	-185 088	-274 156	-269 931	-280 683	-285 149	-15 218	-4 466	Totalt sparat drygt 12 mnkr i löner, och produktionsrelaterade kostnader för att möta de minskade biljettintäkterna
Övr. personalkostnader	-1 986	-3 436	-4 564	-3 536	-4 904	-5 465	-1 929	-561	
Produktionskostnader	-26 149	-28 980	-44 932	-73 573	-56 305	-48 870	24 703	7 435	
Upphovsrättsliga kostn.	-4 225	-3 409	-5 844	-11 412	-9 198	-7 636	3 776	1 562	
Gästspel och turné	-1 478	-6 896	-8 356	-16 608	-17 181	-18 945	-2 337	-1 764	
Marknadsföringskostnader	-1 941	-4 360	-7 638	-6 956	-7 914	-8 052	-1 096	-138	Ökade kostnader för marknadsföring för att nå publiken
Lokalhyror	-76 975	-81 270	-115 718	-120 241	-122 049	-122 083	-1 842	-34	Hyran högre än budgeterat pga högre KPI än beräkning i budgetläget. Hyran för Kulturhuset vid Sergels Torg är 3,1 mnkr högre än föreg. år, med indexuppräknig.
Övr. lokalkostnader	-13 147	-15 072	-21 194	-21 680	-22 640	-22 816	-1 136	-176	Avser huvudsakligen sophämtning, som är 1 mnkr högre än föregående år, enligt FSKs upphandling.
Övriga kostnader	-25 096	-23 022	-47 594	-42 015	-42 745	-43 219	-1 204	-474	Avser huvudsakligen ökade IT-kostnader i stadens IT-prislista, samt ökade kostnader för nytt biljettförsäljningssystem
Summa kostnader	-321 675	-351 532	-529 996	-565 953	-563 619	-562 236	3 718	1 384	
Resultat före avskrivningar	-264 013	-264 340	-417 988	-379 218	-405 026	-403 618	-24 399	1 408	
Avskrivningar	-8 826	-9 476	-14 539	-15 282	-15 191	-15 247	35	-56	I nivå med budget
Resultat efter avskrivningar	-272 839	-273 817	-432 526	-394 500	-420 217	-418 864	-24 364	1 353	
Finansnetto	-314	-231	-372	-500	-281	-286	214	-6	Något lägre än budget
Resultat före bokslutsdisp.	-273 153	-274 048	-432 898	-395 000	-420 497	-419 150	-24 150	1 347	
Koncernbidrag	276 623	274 048	393 000	395 000	395 000	395 000			
Resultat efter bokslutsdisp.	3 469		-39 898	0	-25 497	-24 150	-24 150	1 347	

Kulturhuset Stadsteaterns miljöplan 2022

AKTIVITETER FÖR 2022

Fortsätta samtal med fastighetskontoret, Stockholm stad, avseende att mäta energiförbrukningen av de olika driftslagen i fastigheten såsom t ex el och uppvärmning.

Mätbara mål 2022

- Användande av 100 % miljöbränsle i verksamhetens fordon.
- Pappersförbrukning (har mötts avseende volym och kostnad) för kontorsverksamheten har minskat.
- Konstverkstaden återbrukar 80 % av material i konstverkstaden.
- Kostym – användande av kemikalier har minskat i förhållande 2019/2020 pga. användande av ozonskåp.
- Klimatpåverkan, energiåtgången av strålkastare har minskat.

Aktiviteter utifrån miljöprogrammets etappmål

2.2 Effektiv energianvändning

- Minimera miljöpåverkan av transporter och resor. I Kulturhuset Stadsteaterns följer stadens resepolicy och alla verksamhetens resor i tjänst sker i första hand med tåg (och kollektiva färdmedel) där så är möjligt. Kulturhuset Stadsteatern har under året antagit ny resepolicy. Policyn anger att flyg ska undvikas som färdmedel.
- Vid investeringar och upphandlingar beakta klimatpåverkan såväl vid produktens tillverkning som vid dess användande.
- Fortsatt systematiskt ställa krav avseende miljö och kemikalier, samt sociala krav i relevanta delar, vid inköp och upphandling – krav har ställts i upphandlings och inköpsförfarandet.
- Användandet av färdmedel med fossilfria bränslen används i verksamheten.
- Upphandlingar som innebär transporter anges krav om användande av miljöfordon och fordon med fossilfria bränslen.
- Grönt hyresavtal för Kulturhuset, vilket medför minskad klimat- och miljöbelastning. Krav på visst utbud av ekologiska produkter, icke användande av plast vid försäljning av vatten etc. ställs gentemot avtalsparter i form av lokalhyresgäster, restauratörer och

tjänstekoncessionsleverantörer. Krav på minst 25 procent användande av ekologiska råvaror.

- Kulturhuset Stadsteatern har sedan 2019 ff investerat i led-belysning till en kostnad om ca 16 mnkr, vilket kommer att minska elförbrukningen på scenerna avsevärt.

4.1 Minskad resursanvändning och klokare konsumtion

- All produktion av scenografi och utställningar ska präglas av hållbarhet vilket betyder att materialval, tillverkningsmetoder, användande av föreställningstekniska effekter etc. ska göras med systematiska överväganden avseende miljö- och resurspåverkan.
- Materialåtgången inom mask, kostym, dekor och scen ska minimeras. Möjlighet till återbruk ska alltid övervägas.
- Vid skrotning ska återvinningsbart material sorteras och återvinnas.
- Avfallssortering i all verksamhet, inklusive elskrot, batterier och lampor
- Kulturhuset Stadsteatern arbetar generellt bra med återbruk av material och produkter inom verksamheten, återbruk av material från verksamheten såsom i konstverkstaden och verksamhets- och kontorsmiljöerna.
- Pågår arbete med framtagande av mätmetod och nollmätning och indikatorer för dessa delar:
 - Materialförbrukning och grad av återanvändning inom snickeri, smedja, måleri och dekorenhet.
 - Använda mätmetoder för att styra materialval och förbrukningsprodukter inom kostym- och maskenheten mot mer hållbara material.
 - Pappersförbrukning inom kontor, datoravdelning och marknadsföring
 - Mängden avfall och sortering
 - Klimatpåverkan/mängd transporter och resor

4.2 Ökad recirkulation av materiella resurser inom staden

- Vid skrotning ska återvinningsbart material sorteras och återvinnas.
- Avfallssortering i all verksamhet.
- Fortsätta arbetet för att systematisera återbruk av peruk/mask-, kostym-, scen- och dekormaterial och moduler för utställningar.

5.3 Ökad andel livsmedel och varor i stadens inköp som gynnar biologisk mångfald

- Minska matavfall och stödja utvecklingen av hållbara restauranger. Krav om mer ekologiskt och veganska/vegetariska alternativ.

7.1 Minskade nivåer av skadliga ämnen i varor och kemiska produkter

- Vid investeringar och upphandlingar beakta klimatpåverkan såväl vid produktens tillverkning som vid dess användande.

KULTURHUSET stadsteatern

- Fortsatt systematiskt ställa krav avseende miljö och kemikalier, samt sociala krav i relevanta delar, vid inköp och upphandling – krav har ställts exempelvis i upphandling av Dekortillverkning, resebyrå, textilupphandling.

Yttrande stadsrevisionens årsrapport 2021 avseende Kulturhuset Stadsteatern AB

Ärende

I Stadsrevisionens rapport av Kulturhuset Stadsteatern AB 2021 framgår att det bedöms att verksamheten frånsett vissa punkter skötts på ett ändamålsenligt sätt. Från ekonomisk synpunkt har verksamheten skötts på ett tillfredsställande sätt. Ett av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål nås delvis. Bolaget når inte heller fullmäktiges resultatkrav. Den interna kontrollen har delvis varit tillfredsställande. Flera rekommendationer kvarstår från tidigare år. Vidare har ett par utvecklingsområden identifierats, bland annat bolagets arbete med dataskyddsförordningen.

Kulturhuset Stadsteatern delar i vissa fall revisionskontorets påpekanden. I vissa delar ses dock problem med att granskningen, då den stundtals visat på ofullständig förståelse för verksamheten, dess villkor och uppdrag samt situationen som pandemin har skapat och dess konsekvenser.

Bolaget har under 2021 bedrivit kärnverksamhet utifrån de förutsättningar som pandemin och dess effekter har gjort möjligt vilket i detta fall betyder i begränsad omfattning. Både biljettintäkter och besöksstatistik 2021 har varit påverkade i stor grad av pandemin, dess restriktioner och efterverkningar.

Styrelsen har gett VD Malin Dahlberg i uppdrag att utveckla arbetet utifrån de rekommendationer som framgår av stadsrevisionens rapport 2021. Nedan följer revisionskontorets rekommendationer och bolagets kommentar till dessa.

EN DEL AV STOCKHOLMS STAD

Slutföra och implementera arbetet med målstyrning och internkommunikation för att säkerställa att önskade effekter nås.

Arbetet med målstyrning pågår löpande med månadsvis uppföljning. Inför hösten 2022 kommer en viss justering av nyckeltal och indikatorer att göras, med syfte att utveckla arbetet och för att öka relevansen och träffsäkerheten för bolaget. Utvärdering sker vid årsskiftet 2022/2023.

Den interna behovsanalys inom internkommunikation som har gjorts under 2020 och 2021 är avslutad. En internkommunikatör på 50 procent har rekryterats och tillträtt under 2021. Inköp av nytt intranät planeras till 2023.

Säkerställa utveckling av styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen, så som dataskyddsombudets oberoende, konsekvensbedömningar och personuppgiftsbiträdesavtal.

Kulturhuset Stadsteatern AB fortsätter säkerställa det systematiska arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen. I det innebär exempelvis att tillse att resurser finns i form av professionellt externt dataskyddsombud, fortsätta arbete med inventering av personregisterförteckning samt tillse att hålla personuppgiftsbiträdesavtal uppdaterade.

Säkerställa utveckling av styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen, så som dataskyddsombudets oberoende, konsekvensbedömningar och personuppgiftsbiträdesavtal.

Avtalet med det dataskyddsombud som varit kontrakterad för år 2021 har upphört och nytt dataskyddsombud är upphandlat from 1 april 2022. I stadsrevisionens granskning 2021 anges att dataskyddsombudet har varit operativt avseende registerförteckningen, detta är en felaktig uppgift.

Säkerställa ett systematiskt och regelbundet arbete med inventering av personuppgiftsbehandlingar för att hålla registerförteckningen uppdaterad och aktuell. Registerförteckningen hålls löpande uppdaterad. GDPR-ansvarig och informationssäkerhetsansvarig uppdaterade registret mars 2021. Inventering och avdelningsvis genomgång genomförs år 2023. Konsekvensbedömning är genomförd för samtliga behandlingar kopplade till registerförteckningen.

Säkerställa att samtliga informationstillgångar informationssäkerhetsklassificeras efter behov och minst årligen.

Bolaget har valt ut de mest väsentliga informationstillgångarna och klassificerat dessa. Genomgång sker årligen och uppdatering görs efter behov.

EN DEL AV STOCKHOLMS STAD

Säkerställa att det finns tillräcklig kunskap och kompetens gällande hantering av personuppgifter hos samtliga medarbetare.

Intern utbildning planeras 2023. Stockholms stads e-utbildning i dataskydd och informationssäkerhet ska utföras av samtliga medarbetare.

Bolaget har tidigare rekommenderats utveckla arbetet med sin riskanalys.

Under 2022 har Väsentlighets- och riskanalys i internkontrollplanen utvecklats genom att samtliga risker har kopplats till avdelning eller enhet samt fördelats till ansvarig chef. Arbetet med den systematiska uppföljningen av kontrollaktiviteter pågår och slutrapporteras vid utfallsrapport för tertial 2.

Arbetet med Risk- och sårbarhetsanalysen kommer att återupptas inför 2023, då det varit pausat under pandemin i enlighet med stadens riktlinjer. Som tidigare är säkerhetschef sammankallande och representanter från verksamheten, ekonomi, juridik, HR och produktion deltar.

Bolaget har tidigare rekommenderats utveckla uppföljningen av den interna kontrollen.

Arbetet med utveckling av uppföljningen av den interna kontrollen pågår i dialog med controller på Stadshus AB. Utveckling av riskanalys, systematisk uppföljning och utsedda ansvariga funktioner för respektive risk är genomfört.

Upprätta en strategisk långsiktig kompetensförsörjningsplan.

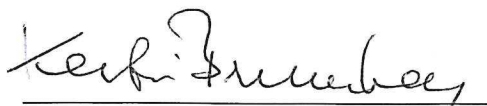
Arbetet med att ta fram en strategisk kompetensförsörjningsplan är påbörjat under våren 2022 med ambitionen att i november 2022 redovisa resultaten av detta arbete.

Bolaget bör fastställa regler för bisysslor.

Riktlinjer för bisyssla som gäller för medarbetare inom Kulturhuset Stadsteatern är antagna och godkända av facken. Blankett och processbeskrivning har tagits fram. Informationsinsats har genomförs i april/maj 2022 gentemot ensemblen.

Bilagor

Årsrapport 2021 Stockholms Stadsteater AB
Granskningsrapport 2021 Stockholms stadsteater AB

Kerstin Brunnberg, ordförande
Stockholm 220621

Till styrelsen för Kulturhuset Stadsteatern

Styrelsesammanträde 4/2022 – 2022-09-28

Beslut om friskvårdsbidrag mm – särskild insats

Föredragning av VD Malin Dahlberg.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har uppdragit till stadsdelsförvaltningarna och bolagsstyrelserna att tillfälligt höja friskvårdsbidraget till 5 000 kr/medarbetare samt att därtill höja ersättningsbeloppet för personalaktiviteter till 2 000 kr (se bilagt underlag 7 b) för åren 2022 och 2023.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås

att besluta om att höja friskvårdsbidraget till 5 000 kr och ersättningen för personalaktiviteter till 2 000 kr per år för år 2022 respektive 2023.

Malin Dahlberg

VD

§ 24**Starka team och friskvårdsbidrag – förslag till tillfälligt förstärkta medel**

KS 2022/556

Beslut

1. Nämnderna ska under 2022 samt 2023 höja friskvårdsbidraget till 5 000 kr per år och medarbetare.
2. Samtliga nämnder tilldelas 2 000 kr per medarbetare för att användas till enhetsvisa aktiviteter för att stärka enheterna under 2022.
3. Utbildningsnämnden, socialnämnden och äldre- och vårdnämnden tilldelas övriga medel för hantering av ersättning som ska utgå till privata utförare. Utifrån lagstiftningens utformning gällande lag om offentlig upphandling (LOU) undantas verksamheter som omfattas av denna. Fr.o.m. 2023 kompenseras satsningen genom en generell schablonhöjning.
4. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del samt även ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att höja friskvårdsbidraget till 5 000 kr per år och medarbetare under 2022 och 2023 och att 2 000 kr per medarbetare används till enhetsvisa aktiviteter för att stärka enheterna under 2022.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Socialdemokraterna och Feministiskt initiativ reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet galler starka team och friskvårdsbidrag – förslag till tillfälligt förstärkta medel.

I debatten yttrar sig borgarrådet König Jerlmyr, borgarrådet Wanngård, borgarrådet Lindblom, Robert Mjörnberg och Anna Rantala Bonnier.

Förslag till beslut

Borgarrådet König Jerlmyr (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Wanngård (S) och Anna Rantala Bonnier (F1) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Socialdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Borgarrådet Lindblom (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Vansterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Till
styrelsen för Kulturhuset Stadsteatern AB
Styrelsesammanträde 4/2022 – 2022-09-28

Beslut om styrdokument

Bilagda styrdokument utgör underlag för stadens bolag och för kommunkoncernen Stockholms stad. Det är dokument som är gemensamma för stadens förvaltningar och bolag och som styrelsen nu uppmanas anta. Se bilagda dokument bilaga 8 b.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås

att anta reviderad handlingsplan för Framkomlighet

Malin Dahlberg

VD

Stockholms
stad

Framkomlighetsstrategin

Många möjligheter till
rörelse och vistelse

Stockholms stads
Framkomlighetsstrategi

Förord

Framkomlighetsstrategin, Stockholms trafikstrategi, är ett kraftfullt verktyg för framkomlighet och stadsutveckling i hela staden. När Stockholms stadsbyggande fokuserar allt mer på att bygga den täta och funktionsblandade staden, ställs det både krav på, och skapas nya möjligheter för, en ny typ av mobilitet. Efter att den första framkomlighetsstrategin beslutades 2012, skiftade fokus till yteffektiva resor och det offentliga rummets vistelsekvalitéer. Den strategiska inriktningen för trafikplaneringen blev att fler behöver välja att gå, cykla eller åka kollektivt.

Framkomlighetsstrategin har på många sätt varit framgångsrik. En av de viktigaste aspekterna var att den skapade en gemensam bild av vad som behövde göras. Detta möjliggjorde effektiva samarbeten både internt i staden, och med de många offentliga och privata aktörer som utgör regionens transportsystem. Med utgångspunkt i framkomlighetsstrategin har det vuxit fram ett ramverk med planer och styrdokument som innehåller mål och inriktningar för transportsystemets olika delar. 2018 fick framkomlighetsstrategin också ett systerdokument som fokuserar på attraktivitet och vistelsevärden – strategi för offentliga rum.

Under de tio år som gått sedan framkomlighetsstrategin antogs har inte bara stadens planering utvecklats och befolkningen växt utan det har också hänt mycket inom mobilitetsområdet. För att omfamna förändringarna gav kommunfullmäktige trafiknämnden i uppdrag att revidera framkomlighetsstrategin med utgångspunkt i framväxande mobilitetstjänster och delningsekonomi där prioriteringen för gång, cykel, kollektivtrafik samt effektiv godstrafik ligger fast. Strategin skulle även fokusera på att minimera konsekvenser av trafikstörande arbeten.

”Framkomlighetsstrategin är ett kraftfullt verktyg för framkomlighet och stadsutveckling i hela staden.”

Framkomlighetsstrategin

Dnr: T2021-O2217 | Utgivningsdatum: 2022
Utgivare: Trafikkontoret Stockholms stad
Kontaktperson: Sara Bergendorff
Produktion: Blomquist Communication

Innehåll

Förord	3
Bakgrund	6
Syftet med strategin	7
Framkomlighetsstrategin och stadens planering	7
Om staden och trenderna	11
Trafik är människor och gods – inte fordon	11
Offentliga rum för det dagliga livet	11
Att planera innebär att prioritera – och prioritera bort	12
Ett transportsystem som hänger samman	13
Resande i Stockholm idag	14
Förändrade vanor kräver flexibilitet	16
Omvärldstrender	18
Övergripande inriktning för planeringen	21
Tre utmaningar där planering av vägar och gator är avgörande	21
Stadens övergripande inriktning är den gemensamma lösningen	22
Planeringsinriktningar för väg- och gatunätet	27
Planeringsinriktning A – Kapacitet	28
Hur kan staden planera efter inriktningen?	29
Planeringsinriktning B – Framkomlighet	32
Hur kan staden planera efter inriktningen?	34
Planeringsinriktning C – Attraktivitet	36
Hur kan staden planera efter inriktningen?	38
Planeringsinriktning D – Hållbarhet	40
Hur kan staden planera efter inriktningen?	42
Fokus framåt	46

Bakgrund

Städer har uppstått för att människor ska kunna mötas. De offentliga rummen och transportsystemet kopplar samman stadens olika delar och möjliggör transporter av människor och gods, vilket skapar förutsättningar för Stockholms tillväxt. De formar också stockholmarnas dagliga liv: hur mycket vi rör oss, hur långa och hur trevliga våra dagliga resor är samt var i staden vi tycker det är attraktivt att bo och arbeta. Stadens vision är ett attraktivt, tryggt och hållbart transportsystem med minimal miljöpåverkan som svarar mot stockholmarnas, besökarnas och näringslivets behov. Ett Stockholm vars offentliga rum sjuder av liv med sittplatser, kaféer och restauranger. En stad där alla känner sig välkomna och där det är attraktivt att leva, studera, arbeta och driva företag.

Det har hänt mycket i staden och omvärlden sedan den första framkomlighetsstrategin antogs 2012:

- Vi har blivit 100 000 fler stockholmare och staden har utvecklats med nya bostadsområden
- Stora investeringar har gjorts i väg- och spårinfrastruktur, och en stor utbyggnad av tunnelbanan pågår.
- Stora förändringar av transportsystemet sker genom elektrifiering, digitalisering, automatisering, nya mobilitetstjänster, delningsekonomi och effektivare fordon som kan göra transporter smartare, robustare och mer hållbara.
- Nya planeringsideal med fokus på hälsosamma och attraktiva städer har vuxit sig starkare både nationellt och internationellt. Exempel är Levande Stockholm och strategin för offentliga rum, konceptet hälsosamma gator i London eller 15-minutersstaden i Paris.

Sammantaget finns ett tydligt behov av att uppdatera framkomlighetsstrategin. För att staden ska kunna fortsätta växa och vara attraktiv ligger den övergripande inriktningen att prioritera gång, cykel, kollektivtrafik och effektiv godstrafik fast. Utöver att på så sätt möjliggöra nödvändiga transportfunktioner behöver staden också avsätta mer kvalitativ yta till vistelse och nyttja den nya teknikens möjligheter. Samtidigt är det fortsatt viktigt att planera en tät och blandad stad.

Syftet med strategin

Framkomlighetsstrategin är stadens trafikstrategi. Syftet med strategin är att beskriva hur stadens vägar och gator kan användas och utvecklas på bästa sätt när staden växer. Den gäller för hela staden och avser både befintliga och nya vägar och gator. Framkomlighetsstrategin ger principer för hur vi ska prioritera och avväga i beslut för att bidra till ett effektivt, tryggt, attraktivt, framkomligt, miljövänligt och hälsosamt Stockholm, i linje med stadens vision och översiktsplan. Strategin kan även tillämpas för andra offentliga rum där det finns både trafik- och vistelsefunktioner, som till exempel vissa kajer och torg. Framkomlighetsstrategins planeringsinriktningar anger inriktningen för utvecklingen, inte den exakta vägen. Strategin ska vara ett stöd i stadens samarbete med andra myndigheter, intresseorganisationer, i dialogen med stockholmarna, näringslivet samt andra aktörer. Den ska också vara ett stöd i stadens interna arbete.

En pusselbit i en större helhet

Strategin gäller bara för stadens egna vägar och gator. Det innebär att strategin måste ses som en pusselbit i en större helhet. Stadens vägar och gator är en integrerad del av det regionala transportsystemet, med vägar, järnvägar, kollektivtrafik och vattenvägar som sköts av kommuner, myndigheter och företag. Det är viktigt att vara medveten om vad staden direkt kan påverka och när staden är en av flera aktörer som kan använda sitt inflytande för att åstadkomma förändringar genom samverkan.

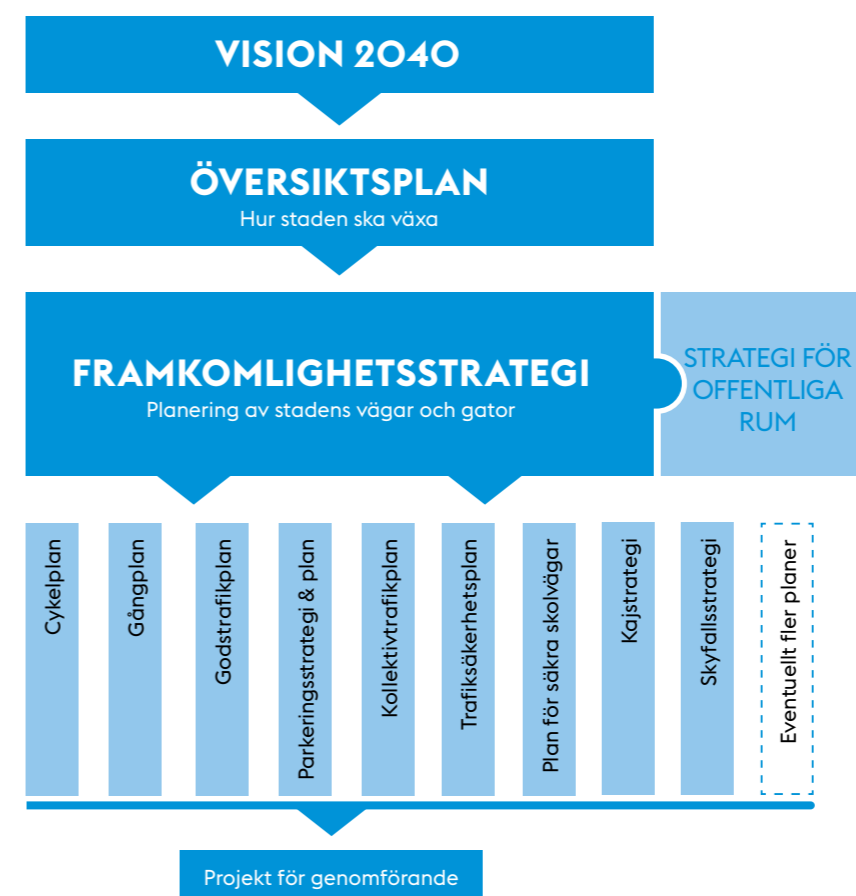
Vi är alla en del av trafiken

Det är inte bara förvaltningar och myndigheter som påverkar trafiken. Den påverkas också starkt av hur vi som enskilda trafikanter beter oss. Våra beslut kan avgöra om ett transportsystem är effektivt eller ineffektivt, och om en stad är hållbar eller ohållbar. Vi är inte fast i trafiken utan en del av den. Det är en viktig del av vad den här strategin handlar om. Ett av syftena med strategin är att visa hur staden kan planera så att enskilda trafikanter enklare ska kunna ta sitt ansvar för att använda stadens vägar och gator på ett så effektivt, miljövänligt och säkert sätt som möjligt.

Framkomlighetsstrategin och stadens planering

Framkomlighetsstrategin hänger samman med planer och strategier för stadens och transportsystemets utveckling. Figur 1 visar det ramverk framkomlighetsstrategin hör hemma i. Utgångspunkten är stadens vision och översiktsplanen. Framkomlighetsstrategin och strategin för offentliga rum är två pusselbitar som tillsammans beskriver utvecklingen av stadens gator, vägar, torg och kajer. De konkretiseras i planer för olika delar av transportsystemet. Planerna innehåller mål, inriktning för planering och åtgärder för utvecklingen av transportsystemet. Nya uppdrag och mål sätts också kontinuerligt i stadens budget som är överordnad ramverket.

Planering av transportsystemet och de offentliga rummen är avgörande för att uppnå stadens vision och översiktsplan. På nästa uppslag presenteras visionen och översiktsplanen. Även flera av stadens andra styrdokument, regionala planer och globala mål som har bäring på planeringen och utvecklingen av stadens vägar och gator presenteras.

Figur 1 Strategiskt ramverk som sammanhang för framkomlighetsstrategin. Framkomlighetsstrategin och strategi för offentliga rum tillsammans med underliggande planer fungerar som Stockholms Sustainable Urban Mobility Plan (SUMP). Det är viktigt att inte se planerna som separata stuprör utan att planera utifrån helheten. De underliggande planerna beskrivs mer i kapitlet om planeringsinriktningar.

Vision 2040

Stadens vision har tre övergripande målområden för att kunna möta utmaningarna för ett Stockholm i förändring: *Mångsidig storstad för alla*, *Hållbart växande och dynamisk* och *Smart och innovativ storstad*. Tre områden som ständigt behöver vara i fokus är tryggheten, klimat- och miljöfrågorna samt tillväxten.

Visionen beskriver hur Stockholm ska vara år 2040. Stadens utbyggda kollektivtrafik är attraktiv och tillgänglig vilket är avgörande för arbetsmarknadens funktion i regionen och därmed för den ekonomiska utvecklingen. Framkomligheten för näringslivets transporter prioriteras framför biltrafiken och det finns flexibla lösningar för godstransporter hela dygnet. Stockholm är en av Europas ledande cykelregioner och konkurrerar med städer som Köpenhamn och Amsterdam när det gäller andelen cyklister. Stockholm är också en ledande fotgängarstad. Barnens vägar till skolan och fritidsaktiviteter är trygga och säkra. I hela staden finns gågator, levande torg och kajer. Vattennära lägen är tillgängliga och attraktiva.

Översiktsplan för Stockholms stad

Stadens översiktsplan omfattar fyra mål: *En växande stad*, *En sammanhängande stad*, *God offentlig miljö* och *En klimatsmart och tålig stad*. Staden har som mål att bygga 140 000 bostäder mellan 2010 och 2030. Takten i bostadsbyggandet behöver sannolikt vara hög även därefter.

Staden ska byggas på ett sätt som minimerar behovet av att resa, möjliggör fler resor med cykel och gång samt stödjer en kapacitetsstark kollektivtrafik. Stockholm ska vara en sammanhängande stad, där det är naturligt att röra sig mellan olika stadsdelar och besöka nya platser. Inriktningen i översiktsplanen är att biltrafiken ska minska. Samtidigt är en fortsatt hög tillgänglighet avgörande för stadens och regionens möjligheter att växa och konkurrera med andra städer och regioner.

Miljöprogram och klimathandlingsplan

Parisöverenskommelsen om att hålla den globala uppvärmningen under två grader och sträva efter att begränsa den till en och en halv grad är utgångspunkten för stadens miljöprogram och klimathandlingsplan. Stadens mål är att vara fossilfri och klimatpositiv 2040. Stockholm ska bland annat vara klimatanpassat, resurssmart och ha frisk luft samt en god ljudmiljö.

Transportsystemet utgör en viktig del i stadens miljö- och klimatarbete. Staden ska sträva efter att uppnå det nationella målet att minska utsläppen av växthusgas från transporter med 70 procent till 2030 jämfört med 2010. För att nå målen ska staden arbeta för minskade koldioxidutsläpp från vägtrafiken genom elektrifiering, förnybara drivmedel och ett transporteffektivt samhälle. Nationella styrmedel är avgörande för att utsläppsmålet ska kunna nås.

Näringslivspolicyn

Ett dynamiskt näringsliv är en förutsättning för stadens tillväxt och för att stockholmarna ska kunna må bra och utvecklas. Stockholm har över 90 000 arbetsställen och 700 000 anställda. Hälften av alla företag har en till fyra anställda. Därför är också många stockholmare företagare. Näringslivspolicyn är ett strategiskt verktyg för stadens ambitiösa näringslivsarbete med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat. Ett effektivare transportsystem som leder till mindre utsläpp och kortare restider gynnar dynamiken på arbetsmarknaden och näringslivets transporter. Staden ska beakta näringslivets behov i planeringen av transportsystemet, det offentliga rummet och involvera det lokala näringslivet i arbetet med platssamverkan.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Alla ska ha lika rätt till stadens skydd, stöd och service samt ges möjlighet att delta i alla delar av samhällslivet. Personer med funktionsnedsättning ska kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms alla miljöer. Full delaktighet förutsätter också att personer med funktionsnedsättning inkluderas i stadens planering och beslutsprocesser på jämlika villkor.

Strategi för en äldrevänlig stad

15 procent av Stockholms befolkning är 65 år eller äldre och andelen kommer att öka med tiden. Stockholm ska vara en äldrevänlig stad som är tillgänglig och inkluderande med en miljö som främjar ett aktivt liv – hela livet. Det är därför av stor betydelse att både gator och kollektivtrafik är trygga, välfungerande och anpassade efter äldres behov. Äldre är en heterogen grupp vilket behöver tas i beaktning vid planeringen av transporter och utformandet av gatumiljöer samt information om olika mobilitetslösningar.

Regional utvecklingsplan för Stockholm – RUFSS 2050

De viktigaste prioriteringar för det regionala transportsystemet är att *öka bostadsbyggandet och skapa attraktiva livsmiljöer*, *att styra mot ett transporteffektivt samhälle*, *att öka de eldrivna person- och varutransporterna* och *att utveckla klimat- och resurseffektiva attraktiva regionala stadskärnor*. Kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna ska öka med fem procentenheter i jämförelse med 2015, och minst 70 procent av alla resor inom länet ska ske med gång, cykel och kollektivtrafik. Cykelandelen ska vara 20 procent.

Agenda 2030

De globala målen i Agenda 2030 ligger till grund för stadens hållbara utveckling och har även varit vägledande i arbetet med stadens vision. Agendan ska vara ett stöd för att utveckla stadens arbete för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Många mål i Agenda 2030 överlappar varandra och även om vi ibland fokuserar på något av målen behöver vi kunna arbeta mot flera eller till och med alla mål samtidigt. För framkomlighetsstrategin är några mål extra tydliga och möjliga att påverka: *Hälsa och välmående*, *Hållbar industri, innovationer och infrastruktur*, *Hållbara städer och samhällen* samt *Bekämpa klimatförändringarna*.

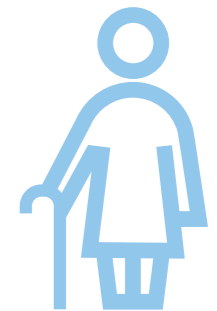
I arbetet med Agenda 2030 är det städerna som går före och driver utvecklingen i stora delar av världen. Det är här som förändringar och ny utveckling ofta uppstår och testas för första gången.

Barnkonventionen

Barnkonventionen antogs av FN redan 1989 och blev lag i Sverige år 2020. För staden innebär det bland annat att barnens perspektiv ska analyseras och planeras för. Barn ska också kunna vara delaktiga i utvecklingen av staden och transportsystemet, vilket för Stockholm konkretiseras i Program för Barnets rättigheter och inflytande.

Global handlingsplan för aktivare människor och en hälsosammare värld

Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) är brist på fysisk aktivitet en av de tio största riskfaktorerna för hälsa globalt sett. Fysisk aktivitet i alla former har en mängd positiva hälsoeffekter, både fysiska och psykiska. Skolbarn som är fysiskt aktiva har bättre hälsa och är mindre stressade av skolarbetet. WHO har tagit fram en global handlingsplan med syfte att få mer aktiva människor och en hälsosammare värld. En viktig del av handlingsplanen fokuserar på att skapa stödjande miljöer för rörelserikedom i våra städer. Utformningen av transportsystemet och de offentliga rummen spelar här en viktig roll.

Om staden och trenderna

Städernas offentliga rum och transportsystem har vuxit fram under en lång tid. Den största delen av staden och infrastrukturen finns redan och den behöver vi vårda och använda på bästa sätt. Planering och utveckling av vägar och gator behöver både utgå från det transportsystem och de resmönster staden har idag och vara flexibel för ändrade vanor, prioriteringar och nya lösningar.

Trafik är människor och gods – inte fordon

Människor bor i städer för att få tillgång till många möjligheter – jobb, skolor, affärer, upplevelser och andra människor. Vi reser för att komma fram till en plats, inte för att ta oss fram i trafiken. Det viktiga är tillgänglighet, att smidigt komma fram till sitt mål. För att få ett fungerande och hållbart transportsystem behöver staden fokusera på att förflytta människor och gods istället för fordon.

Bilen kommer fortsatt att ha en mycket viktig funktion i flera sammanhang men för att bilresandet ska vara effektivt i en storstad krävs att de flesta väljer andra färdmedel än egen bil. Samtidigt är det viktigt att skilja mellan olika typer av fordonstrafik. Många transporter som sker med motorfordon är helt nödvändiga för att staden och människors vardag ska fungera och behöver därför främjas. Det gäller till exempel utryckningstrafik, godstransporter¹ och annan yrkestrafik. Valfungerande godstransporter är en förutsättning för den attraktiva staden och för ett starkt växande näringsliv. De förser staden med varor och säkerställer att avfall och återvinningsmaterial transporteras bort.

Offentliga rum för det dagliga livet

De offentliga rummen är utrymmet mellan husen. Gator, torg, parker och kajer bildar ett nätverk som kopplar samman staden. Här utspelar sig det dagliga livet. Trygga och välskötta gator är platser där människor lever, handlar, arbetar, möter sina grannar, där barn leker och verksamheter kan utvecklas och växa. Upplevelsen av stadens gator och andra offentliga rum påverkar vår hälsa, hur vi väljer att resa och tilliten till våra medmänniskor. Genom att vara ett andra vardagsrum kan de höja livskvaliteten för många som till exempel bor ensamma eller är trångbodda. Offentliga rum bidrar också med ekosystemtjänster som bland annat fördröjning av dagvatten och skugga från gatuträden.

Att delta i stadslivet är gratis. Väl utformade offentliga rum bidrar till förbättrade villkor för kommersiella verksamheter, skapar folkliv och höjer värdet på fastigheter. De ska användas för att stärka samband och utbyte mellan olika delar av staden och bidra till att överbrygga fysiska och mentala barriärer. På så sätt blir Stockholm en mer sammanhållen stad.

Figur 2. En gata sträcker sig från husvägg till husvägg. Den har många olika delar och funktioner. Gatans viktigaste uppgift är att förflytta människor och gods. Därför behövs framkomlighet för alla olika trafikslag.

Illustration: Dinell Johansson

¹ Staden definierar en godstransport som en transport av t.ex. livsmedel, varor till butiker, drivmedel, styckegods eller post. Det kan även röra sig om bygg- och anläggningstransporter, avfallstransporter eller hantverkstransporter.

Att planera innebär att prioritera – och prioritera bort

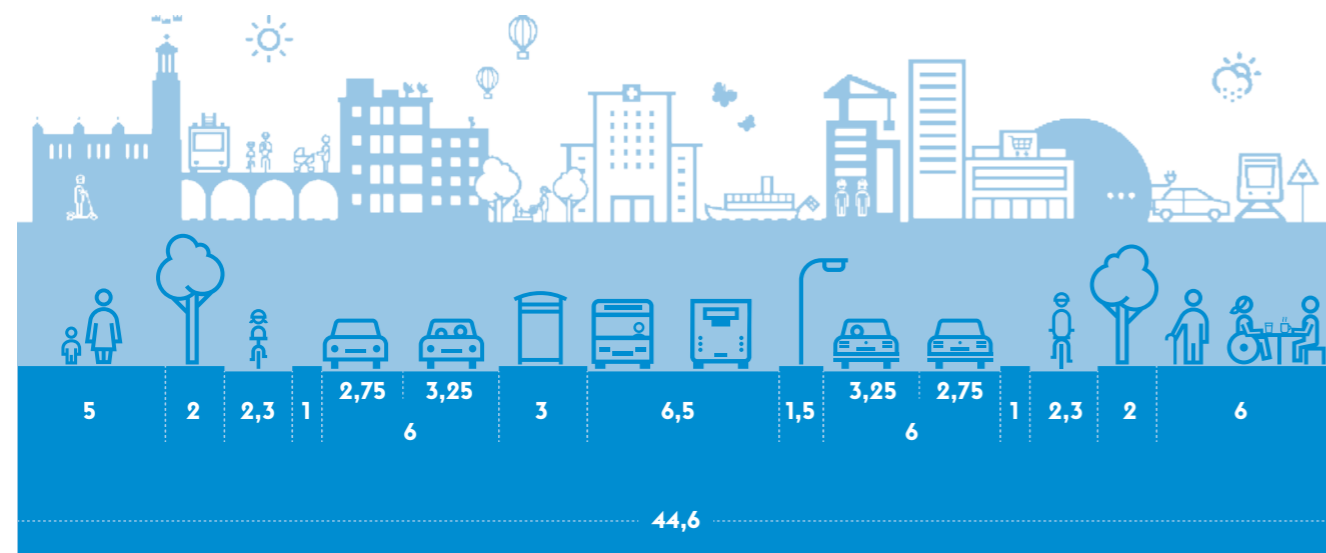
Stadens vägar och gator ska ge rum åt många olika funktioner och intressen. Människor ska kunna förflytta sig med olika färdmedel och gods ska transporteras och levereras. Det ska också finnas plats för torghandel, banker, papperskorgar, belysning, tekniska funktioner, träd, offentlig konst, uteserveringar och plats att mötas och stanna upp. Dessutom behövs möjlighet att angöra och parkera olika fordon samt förutsättningar att underhålla ytorna effektivt så att staden blir välskött och trygg. Alla funktioner är viktiga och alla ska ha sin plats i staden. Figur 3 visar några av de funktioner Stockholms offentliga rum rymmer idag.

Gatumarken räcker inte till för att allt ska kunna finnas överallt. Om alla funktioner ska få plats på samma gata behöver den vara 45 meter bred. De flesta huvudgator i Stockholm är mellan 20 och 30 meter breda. Därför måste vi prioritera bort. All planering handlar om att hantera konflikter och göra avvägningar mellan olika intressen, alltså att prioritera, se figur 4.

Figur 3. Exempel på funktioner i stadens offentliga rum idag

Figur 4. Exempelbild för en gatas utrymmeskrav utan prioriteringar mellan olika funktioner

Ett transportsystem som hänger samman

En enskild gata eller väg är både en plats och en integrerad del av ett kvarter, en stadsdel, en stad och en region. De system som finns här som till exempel kollektivtrafik, cykelbanor, spår, kablar och ledningar i marken, utgör delar av ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt nätverk.

Staden korsas av flera större statliga motorfartleder som är av riksintresse. Dessa bildar tillsammans med de större vägarna i staden och i angränsande kommuner regionens primära vägnät, se figur 5. Här behöver framkomligheten för kollektivtrafik och andra samhällsviktiga funktioner såsom näringslivets transporter värnas. I regionen finns också ett utpekat regionalt cykelnät och en regional plan för kollektivtrafiken.

Transportsystemet i staden består utöver de vägar och gator som är i fokus i denna strategi även av depåer och bytespunkter för kollektivtrafiken, logistikcenter för godstransporter, kommunaltekniska ytor, transformatorstationer för ökad elkapacitet, fibernät som möjliggör digitalisering etcetera. Dessa tekniska stödfunktioner kräver också ytor i både staden och regionen. Dessutom sker långt ifrån alla stadens transporter på hjul. Spårtrafiken har liksom sjöfarten en avgörande roll för att avlasta vägar och gator genom att transportera stora volymer av människor och gods. För att hela transportsystemet ska fungera är det avgörande med samverkan mellan nationella, regionala och lokala aktörer.

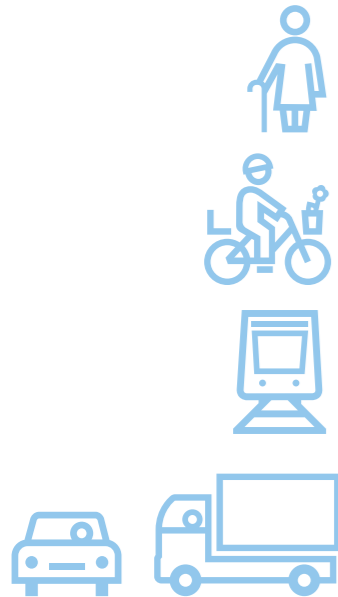
Figur 5. Stockholmsregionens primära vägnät.

NY KARTA MED AKTUALISERADE PRIMÄRA NÄTET

Resande i Stockholm idag

Det är många människor och fordon som rör sig i staden. Några uppgifter om ungefärliga flöden och antal resenärer redovisas nedan.²

Drottninggatan: **80 000** fotgängare per dygn
 Götgatsbacken: **20 000** fotgängare per dygn
 Johan Skyttes väg (Älvsjö): **7 000** fotgängare per dygn

Skanstulls- och Skansbron: **20 000** cyklister per dygn
 Slussen: **30 000** cyklister per dygn
 Västerbron: **15 000** cyklister per dygn

Ett tunnelbanetåg: rymmer **700** resenärer
 Kollektivtrafikresenärer: över **2 miljoner** påstigande i staden
 Busslinjer: nästan **280** i staden

Huvudgator

Västerbron: **30 000** fordon per dygn
 Drottningholmsvägen: **20 000** fordon per dygn

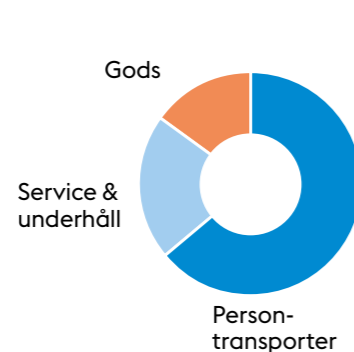
Lokalgator

Skarpnäcks allé: **1 000** fordon per dygn
 Kungsholmsstrand: **5 000** fordon per dygn

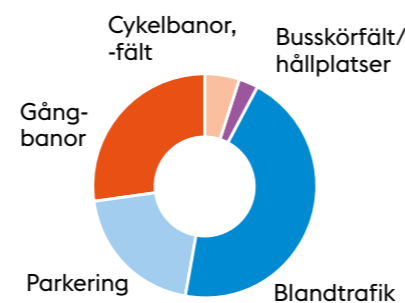
Biltrafikens fördelning i staden

Grov uppskattning av fördelningen av körda kilometer i staden³, se figur 6.

Figur 6. Biltrafikens fördelning i staden

Figur 7. Kapacitet i vägnätet

Kapaciteten i stadens väg- och gatunät

Inom Stockholms stad finns cirka 15 000 000 kvm gatumark. Cirka en tredjedel används som gångbanor och torgytor avsedda för gående. Två tredjedelar används som körbanor för fordonstrafiken i form av cyklar, bussar och spårvagnar, godstrafik och privatbilar. Vissa delar av körbanan har reserverats för särskilda ändamål: cirka en femtedel för parkeringsplatser, cirka fyra procent för cykelbanor eller cykelfält och cirka en till två procent för busskörfält och busshållplatser, se figur 7. Hur människor transporteras på dessa ytor visas i figur 8.

² Gång-, cykel- och motorfordonstrafik: stadens manuella och slangmätningar samt för gång och cykel även fasta mätstationer. Kollektivtrafikresande: Region Stockholms trafikförvaltning.

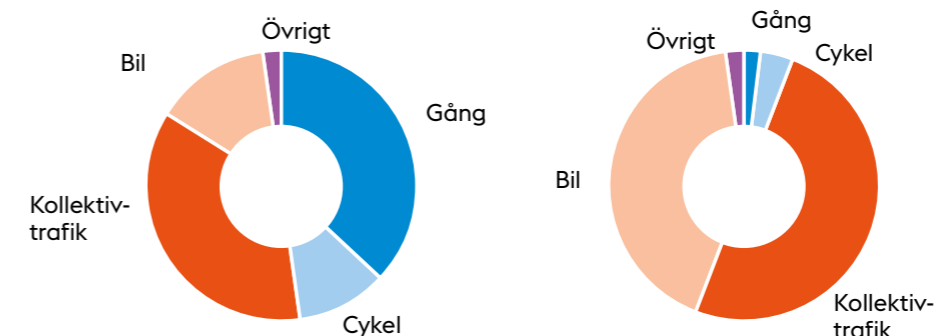
³ Biltrafikens fördelning utifrån resvanedata, trafikmätningar och trafikmodeller: WSP 2016, Åtgärdsplan fossilfrihet.

Under de senaste tio åren har omfattande investeringar gjorts i utbyggnad av cykelinfrastruktur i Stockholms stad med i genomsnitt tio kilometer nya och breddade cykelbanor per år. Det har även tillkommit många nya busskörfält. Den procentuella fördelningen av gatumarken tar dock lång tid att förändra.

Hur stockholmarna reser

Stockholm är en kollektivtrafikstad med ett högkvalitativt kollektivtrafiksystem som är viktigt att värna. En stor andel av resorna görs med kollektivtrafik både inom och till eller från staden, se figur 8. Inom staden handlar det om en dryg tredjedel av resorna. Dessa står för nästan 60 procent av alla personkilometer inom staden. Ytterligare en dryg tredjedel av resorna görs till fots vilket visar att Stockholm också är en fotgängarstad. Drygt tio procent av resorna inom staden görs med cykel. Staden ska bli en cykelstad och genomför stora satsningar för att öka cykelresandet ytterligare. Biltrafiken står för drygt tio procent av resorna inom staden och ungefär 20 procent av körda kilometer, men är betydligt vanligare för resor till och från Stockholms stad.

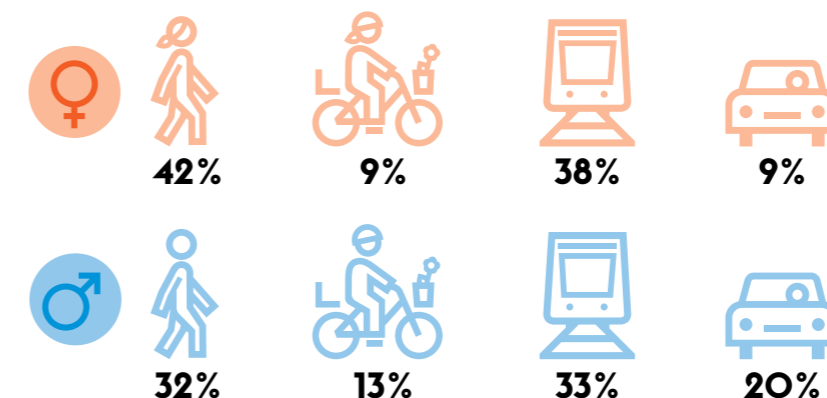
Figur 8. Färdmedel fördelat på antal resor inom respektive till/från Stockholm stad

Källa: Resvaneundersökning 2019, andelar av antal resor inom respektive till/från Stockholm stad gjorda av boende i Region Stockholm >15 år (inklusive stockholmare), inom respektive till/från Stockholms stad, alla veckodagar, huvudfärdmedel. Övrigt inkluderar exempelvis moped, mc, färdtjänst, fritidsbåt

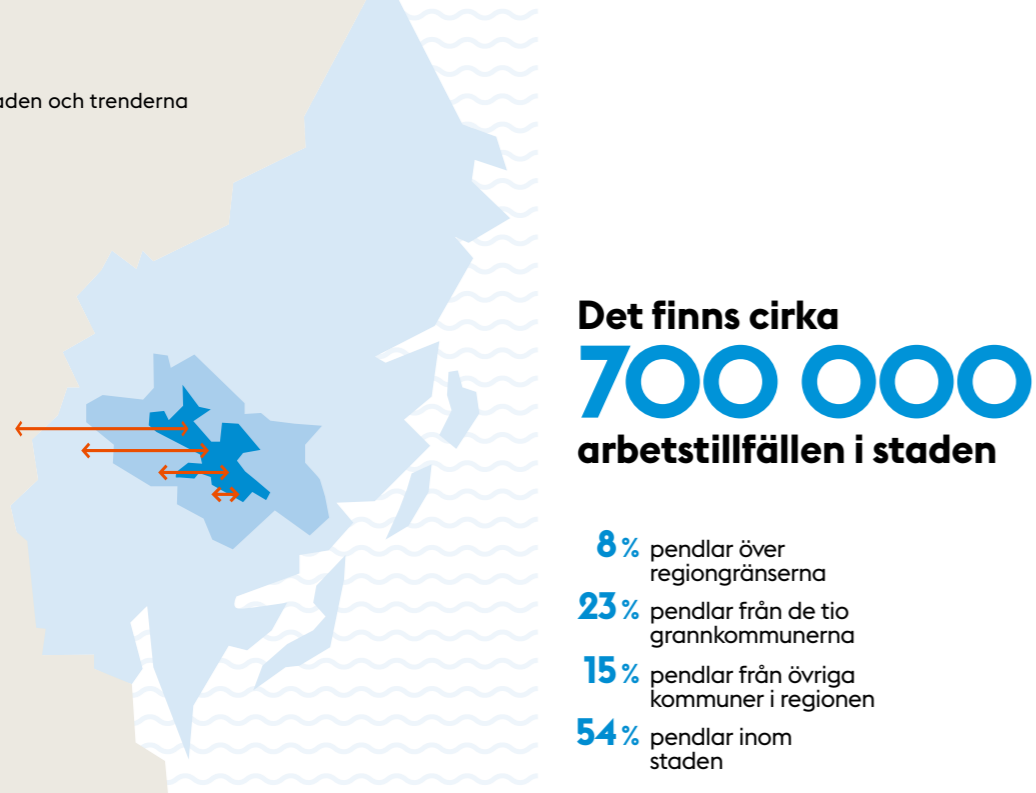
Kvinnor och mäns resande inom staden

Män gör två tredjedelar av alla bilresor i Stockholms stad. Kvinnorna står för en nästan lika stor andel av alla gång- och kollektivtrafikresorna. Fördelningen av cykelresorna är jämnare mellan könen. Hur mäns respektive kvinnors alla resor fördelas mellan olika färdmedel syns i figur 9 nedan.

Figur 9. Kvinnors och mäns resande

Källa: Resvaneundersökning 2019, andelar av antal resor inom Stockholms stad gjorda av boende i Region Stockholm (inklusive stockholmare) >15 år, alla veckodagar, huvudfärdmedel. Två procent övriga färdmedel

Figur 10. Arbetspendling till Stockholms stad.

Källa: Stockholms statistiska årsbok/SCB 2019

Resor på fritiden

Stockholmarna och stadens besökare åker kollektivt, går eller cyklar i rusningstid när trycket på vägarna är som störst, men använder bilen i hög utsträckning under fritiden och för längre resor utanför kommunen. Cirka 70 procent av stockholmarnas bilresor är fritidsresor.⁴ Vid många fritidsresor transporteras saker och de sker på tider eller till platser som gör det svårare att cykla eller åka kollektivt. Fritidsresandet har stor påverkan på hur transportsystemet används. Exempelvis kan beslutet om att äga en bil ofta avgöras av behoven på fritiden.

Regionalt resande i Stockholm

Inom staden sker en betydande andel av alla resor i regionen. Förutom nästan en miljon egna invånare är det många andra som rör sig i transportsystemet för att de besöker eller arbetspendlar till Stockholm. 2019 gjordes över nio miljoner hotellövernattningsnätter i staden.⁵ Cirka 700 000 personer har sin arbetsplats i Stockholm. Av dem bor cirka 54 procent inom stadens gränser och ytterligare 23 procent i angränsande kommuner. 15 procent pendlar från övriga kommuner i regionen medan endast 8 procent pendlar från en annan region. Se figur 10.

⁴ Resvaneundersökning 2019, andel av antal resor, >15 år, veckodagar, huvudfärdmedel

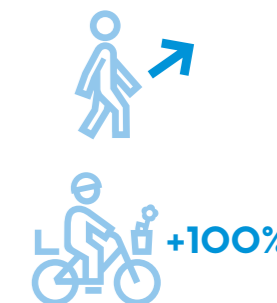
⁵ Stockholms statistiska årsbok/SCB 2020

Förändrade vanor kräver flexibilitet

Transportsystemet och staden som de ser ut idag är föränderliga både på kort och på lång sikt.

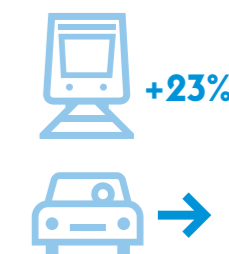
Utveckling av gång- och cykelresandet

Gångtrafiken har ökat sedan staden började mäta den år 2015. Cykelmätningarna har pågått längre och de senaste 15 åren har cyklingen haft en stark utveckling. Det är framförallt arbetspendlingen mot innerstaden som ökat. Antalet cykelpassager i innerstadssnittet har mer än fördubblats och även i ytterstadens mätningar syns en markant ökning av antalet cyklister.⁶ De senaste åren har också inneburit en större mångfald av cykelfordon, exempelvis i form av elcyklar, lastcyklar och elsparkcyklar. De sistnämnda kom [som friflytande mobilitetstjänster](#) till Stockholms innerstad sommaren 2018 och har ökat mycket sen dess.

Utveckling av kollektivtrafik- och bilresandet

Kollektivtrafikresandet i Stockholm har ökat under en lång tid på grund av befolkningstillväxten, utbyggnad av kollektivtrafiknätet och införandet av trängselskatten. Mellan 2007 och 2018 ökade det totala antalet påstigande i kollektivtrafiken med 23 procent. Ökningen har framför allt skett under högrafiktid.⁷ Antalet körda kilometer med bil i det lokala vägnätet har samtidigt stannat på relativt konstanta nivåer över tid, trots att befolkningen har ökat. Däremot har bilresandet i det regionala nätet ökat.⁸ Trängselskatten är tillsammans med begränsat utrymme under högrafiken det som sannolikt har bidragit mest till den avstannande ökningen av biltrafiken i staden.

E-handels påverkan på transportsystemet

E-handeln har haft enorma tillväxttal under de senaste åren. 2020 hanterades cirka en miljon paket i Sverige varje dag. Omsättningen ökade med 40 procent jämfört med 2019.⁹ Trenden är tydlig även om siffrorna är osäkra på grund av pandemin. Det ökade antalet hemleveranser leder till en mer splittrad distribution av varor som går såväl till butiker som direkt till kunders hem. Utvecklingen kommer ha stor påverkan på stadens transportsystem i form av ökad leveranstrafik med både stora och små fordon.

Mer vistelse i de offentliga rummen

Den förändrade användningen av stadens offentliga rum syns bland annat i konceptet Levande Stockholm som sedan år 2015 har gått från att omfatta två till mer än 30 sommargångator, sommartorg och pop-up parker år 2021. Samtidigt har antalet uteserveringar ökat och på gator med låga hastigheter har det tillkommit uteserveringar i körbanan. På många ställen i staden säljer food-trucks, cykel- och mopedvagnar mat och dryck. Även tillfälliga parker och stadsodlingar har blivit nya inslag i de offentliga rummen.

Vad betyder förändringarna för staden?

Gemensamt för förändringarna som syns i Stockholm är att det både handlar om förändrade beteenden till följd av värderingar som förskjuts och förbättrad infrastruktur för framförallt gående och cyklister. Samtidigt öppnar den snabba utvecklingen av teknik och tjänster för nya möjligheter. Det finns ett större behov av flexibla lösningar för vårt resande och stadslivet får en större betydelse i våra gaturum. De nya trenderna kan ge en fingervisning om vart vi är på väg och hur staden behöver planera för framtiden.

⁶ Stadens manuella gång- och cykelmätningar samt fasta mätstationer

⁷ Region Stockholms trafikförvaltning, Mobilitets- och trafikutvecklingsrapport 2018

⁸ Trafikkontorets årliga lägesrapport om trafikutvecklingen i Stockholm

⁹ E-barometern

Omvärldstrender

Vissa trender i världen påverkar våra städer och transportsystem i stor utsträckning. Digitaliseringen och automatiseringen ger nya möjligheter till styrning av trafiken med hjälp av bland annat sensorer och uppkopplade fordon. Delningstjänster utvecklas inom alla möjliga branscher, inte minst inom mobilitet. Ändrade sociala förhållanden i västvärlden med ökat antal singelhushåll skapar större behov av sociala platser där de offentliga rummen får ökad betydelse.

Utvecklingen går fort och det är ofta näringslivet som driver fram nya idéer och tjänster. Vissa nyheter kommer att hitta sin plats i mobilitetslandskapet, medan andra kommer att utvecklas vidare eller försvinna. För att möta den snabba utvecklingen behöver städerna vara öppna för innovationer och modiga i att våga testa. Här har framkomlighetsstrategin en viktig roll i att vägleda stadens agerande. Några av de lösningar som påverkar våra städer och transportsystem mycket just nu beskrivs i korthet här.

Aktiv transport

Gång och cykel är aktiva transportmedel. Ökad aktiv transport har stor potential att förbättra folkhälsan vilket har stora ekonomiska värden. WHO rekommenderar vuxna minst 150 minuter medelintensiv fysisk aktivitet i veckan och barn minst 60 minuter om dagen. Gå och cykla är exempel på sådan fysisk aktivitet. Enligt WHO reducerar 30 minuters daglig gång eller cykling risken att dö i förtid med cirka 30 procent. Fysisk aktivitet skrivs ut på recept i ökande takt i Sverige och fler och fler städer i världen fokuserar stadsplaneringen på ökad rörelse och ett mänskligt perspektiv.

Delade mobilitetstjänster

Tjänstefiering av transportsektorn innebär att nya mobilitetstjänster tillhandahålls av olika, ofta privata aktörer. Tjänsterna baseras på delningsekonomin vilket innebär att användarna inte äger fordonen utan hyr eller lånar dem. De är ofta friflytande, det vill säga det finns inga fasta uthyrningsställen. Kollektivtrafiken är en stor, samhällsfinansierad form av mobilitetstjänst och taxi är ett annat exempel. Bland de nyare tjänsterna kan bil- och cykelpooler, matbud samt friflytande elsparkcyklar nämnas.

Flera mobilitetstjänster kan med fördel kombineras i så kallade mobilitetshubbar för att synliggöra dem i staden och förenkla byte av tjänst beroende på ärende. Mobilitet som tjänst (Mobility as a Service - MaaS) är ett begrepp som används för digitala plattformslösningar där flera olika mobilitetstjänster samlas för att möjliggöra planering och köp av resor. Genom att olika mobilitetstjänster knyts samman med varandra kan användaren anpassa sin resa utifrån sina behov för den specifika resan. Plattformar där olika typer av delade fordon kan väljas och kombineras beroende på ärende kan ge nya valmöjligheter i resandet. Därmed har de viss potential att ersätta behovet av att äga egen bil.

Mikromobilitet

Under de senaste åren har nya små, ofta eldrivna fordon, så kallad mikromobilitet, tagit plats i våra städer. Trenden med mikromobilitet är idag mest synlig i innerstäderna i form av elsparkcyklar, men kan komma att innefatta fler typer av små fordon i framtiden som både kan vara delade eller privata. Det är viktigt att de nya fordonen integreras i staden på ett sätt som gör att de inte blir ett hinder för **oskyddade trafikanter gående**, särskilt funktionsnedsatta och äldre. Mikromobilitetslösningar är ett komplement till stadens befintliga transportsystem genom att erbjuda en flexibel resa med yteffektiva färdmedel för kortare sträckor.

Elektrifiering

Elektrifieringen av transportsektorn går snabbt. Elfordon är mer energieffektiva, har inga avgaser och bullrar betydligt mindre än andra fordon. En elektrifierad fordonsflotta kommer därför att minska miljö- och klimatbelastningen från bussar, lastbilar, motorcyklar och personbilar. Utvecklingen ger transportsektorn ett viktigt verktyg på vägen att bli utsläppsfri. De minskade miljöeffekterna från trafiken kan även ge staden möjligheter att planera för bostäder, arbetsplatser och annan markanvändning på andra sätt än idag.

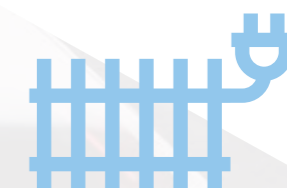
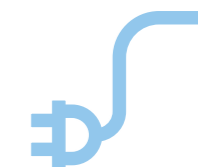
Geofencing

Geostaket (Geofencing) är ett samlingsbegrepp för ett digitalt definierat geografiskt område där fordon kan begränsas, styras eller informeras i dess framförande, baserat på digitala trafikregler eller överenskomna villkor. Geofencing kan ge städerna nya verktyg att styra den trafik som önskas för att uppnå mål för klimat, miljö, framkomlighet, trygghet och trafiksäkerhet. Redan idag används tekniken exempelvis för att delvis styra parkering av friflytande elsparkcyklar.

Automatisering

Det finns olika grader av fordonens automatisering. Ju högre automationsnivå desto fler köruppgifter hanteras av fordonet. Redan idag finns vissa automatiska förarstödsfunktioner som syftar till att öka säkerheten för både förarna och andra trafikanter.

Det finns potential att automatiseringen kan lösa vissa trafikutmaningar och förbättra tillgängligheten exempelvis för personer utan körkort när den är fullt utvecklad. Den kan också leda till ökade trafikflöden och framkomlighetsproblem. Automatiseringen behöver ses i ett större systemperspektiv. Framförallt behöver automatiserade fordon i en hållbar stad vara utsläppsfria, delade och anpassade till stadslivet. Exempel på intressant användning är matartrafik till starka kollektivtrafikstråk och godstransporter. För gods kan även drönare ha en funktion att fylla i transportsystemet.

Övergripande inriktning för planeringen

Vision 2040 och översiktsplanen anger målen för stadens fysiska planering. Stockholms omfattande stadsbyggande utgör en unik möjlighet till förbättringar och utveckling samtidigt som det ställer krav på en effektiv markanvändning och ett framkomligt transportsystem. Stadsbyggandet och trafikplaneringen är kraftfulla redskap som kan bidra till att styra utvecklingen i en mer hållbar riktning i linje med Agenda 2030.

Tre utmaningar där planering av vägar och gator är avgörande

Det finns stor potential för stadens gator att bidra till lösningen av tre utmaningar som Stockholm har gemensamt med världens städer. Framkomlighetsstrategins övergripande inriktning är ett viktigt verktyg som kan hantera utmaningarna samlat.

Ökad konkurrens om utrymme i staden

Staden har stort fokus på bostadsbyggande för att bereda plats för nya invånare och stödja både näringslivets och stadens tillväxt. Stadsbyggandet ger förutsättningarna för ett hållbart resande, men fler människor innebär fler resor och mer gods som behöver hanteras på befintliga vägar och gator. Det ökade resandet behöver hanteras utan att varken kvaliteten på den offentliga miljön eller reseupplevelsen försämras. Det omfattande byggandet i den växande staden får inte heller leda till stora störningar i transportsystemet. Stadens gator och andra offentliga rum behöver samtidigt bli mer attraktiva vistelsemiljöer för att understödja det mer omfattande stadslivet.

Brist på fysisk aktivitet och social interaktion

Bara drygt hälften av svenska vuxna och en liten andel barn klarar WHO:s rekommendationer för fysisk aktivitet.¹⁰ De flesta människor sitter stilla större delen av sin vakna tid, på jobbet, på fritiden och när de reser. Inaktiviteten är kostsam både för vår hälsa och de offentliga finanserna. Även ensamhet påverkar vår hälsa, det är lika farligt som fetma eller rökning. Var sjätte svensk uppger att de inte har någon nära vän och upplevelsen av ensamhet är störst bland de äldsta och yngsta.¹¹ Trafikplaneringen från andra halvan av 1900-talet fram till ganska nyligen har skapat mindre attraktiva stadsmiljöer som lockar till mindre aktiv transport och försvårar för stadslivet.

Klimatförändringarnas påverkan på staden

I Stockholms stad stod vägtrafiken 2017 för 39 procent av växthusgasutsläppen.¹² Utsläppen från vägtrafiken måste minska för att Stockholm ska bli en fossilfri och klimatpositiv stad till 2040. Både bebyggelse och transportsystem behöver anpassas för att möjliggöra låga klimatutsläpp. Samtidigt måste staden också anpassa sig till de klimatförändringar som ändå sker. De offentliga rummen behöver stödja hanteringen av till exempel fler och större skyfall samt mer extrema temperaturer.

¹⁰ Folkhälsomyndigheten, Sverige – Fysisk aktivitet faktablad 2018.

¹¹ SCB 2020, Undersökningarna av levnadsförhållanden.

¹² Stockholms stad, Klimathandlingsplan 2020–2023.

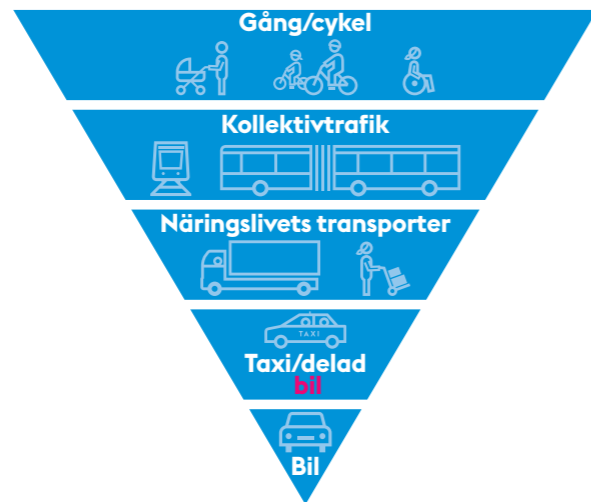
Stadens övergripande inriktning är den gemensamma lösningen

Prioritera kapacitetsstarka färdmedel, öka pålitligheten för samtliga trafikanters och ge mer utrymme för attraktiva vistelsezoner samt nyttja den nya teknikens möjligheter. Detta är svaret på utmaningarna och den övergripande inriktningen i både gamla och nya framkomlighetsstrategin. På så sätt främjas en effektiv och hållbar användning av stadens gemensamma och begränsade resurs – gatuutrymmet. Vad detta innebär på varje enskild plats kommer att variera och bero på platsens förutsättningar.

Kapacitetsstarka, hälsosamma och energisnåla färdmedel

Fokus behöver vara på att förflytta människor och gods, inte fordon. De färdmedel som är mest kapacitetsstarka, det vill säga de som har potentialen att transportera flest människor på liten yta, är också de som är mest energisnåla och har minst klimat- och miljöpåverkan. Samma färdmedel innebär också ökad aktiv transport. Detta redovisas i pyramiden i figur 11.

Figur 11. De färdmedel som är mest kapacitetsstarka, klimatvänliga och hälsosamma. Inom nivåer kan det också finnas prioriteringar. Staden vill till exempel prioritera elbilar framför bensinbilar

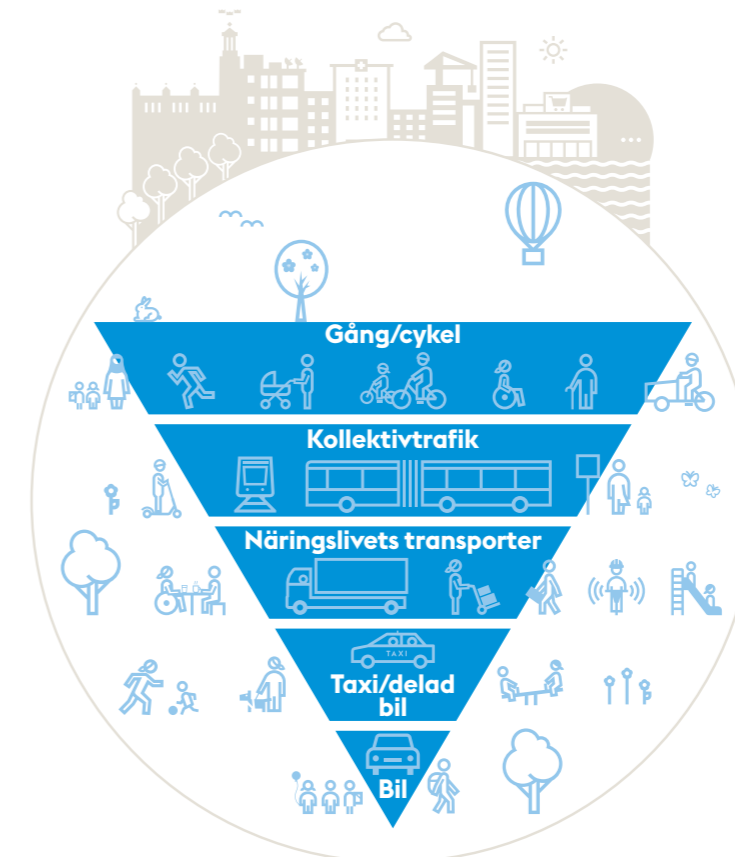

bytt mobilitet mot bil

Gång, cykel och kollektivtrafik ska även fortsatt ha hög prioritet samtidigt som näringslivets transporter ska fortsätta värnas. När staden växer förbättras förutsättningarna för yteffektiva färdmedel. En förtätad stad ger en varierad stadsmiljö där flera punkter kan nås till fots eller med cykel. Det ger även underlag till en frekvent, kapacitetsstark kollektivtrafik i alla stadens delar vilket också spelar en viktig roll för arbetsmarknaden. Den befintliga gatumiljön behöver steg för steg få fler kollektivtrafikkörfält, fler cykelbanor och bredare gångbanor för fler funktioner.

Utveckla gatans funktion som vistelseplats

Staden har succesivt ändrat fokus från att mest titta på transportsystemets trafikfunktion till att även fokusera på hur det påverkar hela det offentliga rummet. Inte bara torg och kajer utan också gator behöver gestaltas mer utifrån människors behov. Staden behöver både avsätta mer kvalitativ yta till vistelse och utveckla de vistelsekvaliteter som redan finns. Detta illustreras av figur 12, där pyramiden för kapacitet, klimat och hälsa har kompletterats med mänskliga aktiviteter och stadens kvaliteter.

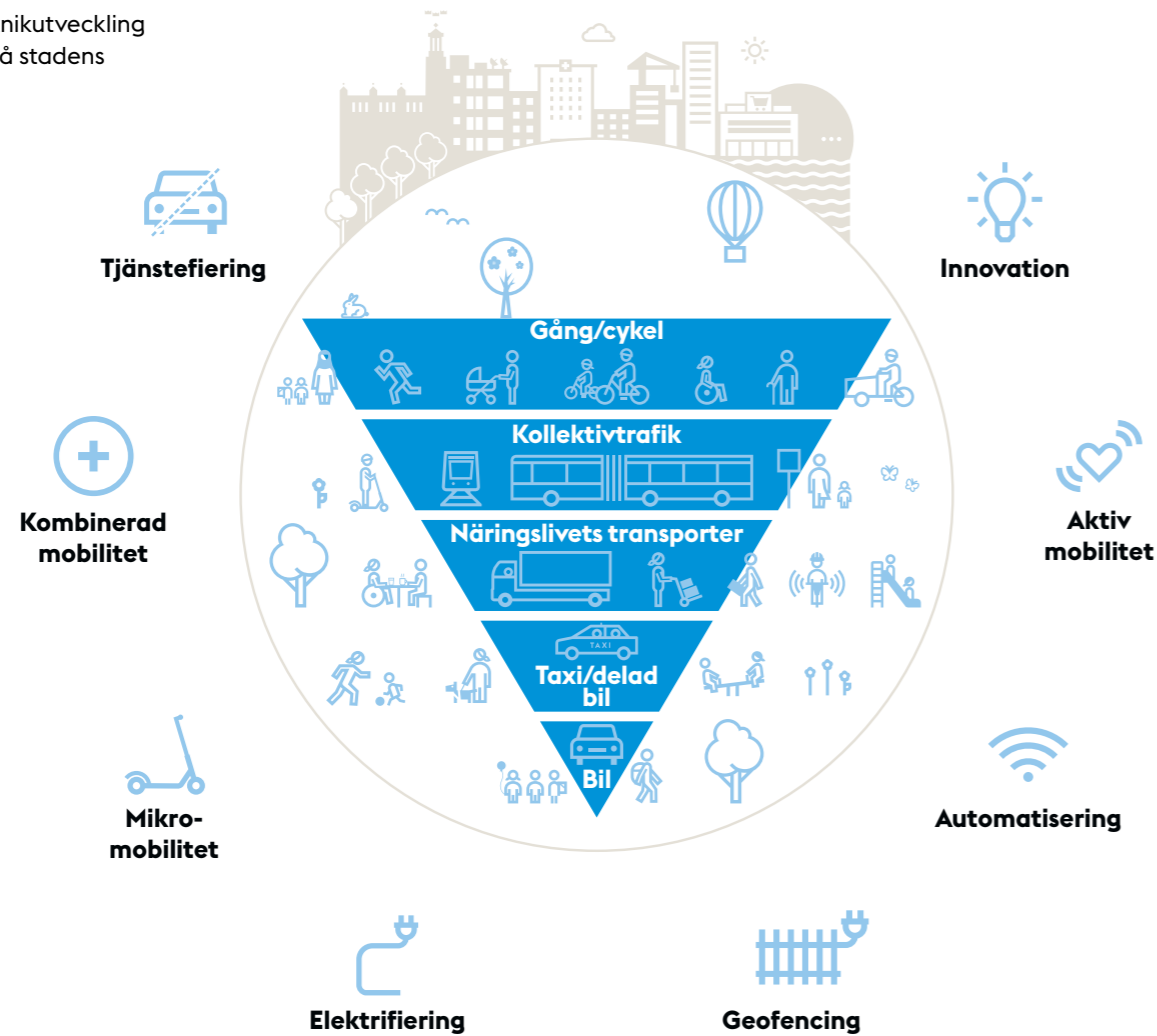
Figur 12. Staden och de mänskliga aktiviteterna är en viktig utgångspunkt när ytan i de offentliga rummen ska fördelas

Staden behöver skapa fler ytor där människor vill dröja sig kvar och som underlättar mänskliga aktiviteter. När fler människor möts i vardagen ökar den sociala interaktionen och ensamheten motverkas. Samtidigt blir de offentliga rummen mer stödjande för aktiv transport vilket bidrar till en förbättrad folkhälsa. De flesta människor kan få den fysiska aktivitet de behöver för att må bra genom att börja gå eller cykla som del av de resor de redan gör. Eftersom de offentliga rummen delas av alla människor bidrar åtgärder här till att utjämna skillnader i hälsa mellan olika grupper.

Innovationer och nya tekniska lösningar erbjuder möjligheter

Staden ska bli smartare genom att utnyttja digitalisering och nya tekniska lösningar för att göra livet enklare och bättre för invånare, besökare och näringslivet. Det finns stor potential i både elektrifiering och digitalisering av fordonsflottan, och i de nya mobilitetstjänsterna. De nya lösningarna påverkar både persontransporter och godstransporter. Genom att staden är med och driver utvecklingen kan innovationerna och den nya tekniken på lång sikt bidra till utsläppsfria och yteffektiva transporter som förbättrar framkomlighet och vistelsekvaliteter i väg- och gatunätet.

Figur 13: Ny teknikutveckling hjälper till att nå stadens mål.

Olika prioriteringar på olika platser

Det finns inte en princip för prioritering och avvägning mellan olika funktioner för rörelse och vistelse som gäller för varje enskild plats. Olika prioriteringar kommer därför att gälla i olika typer av stadsmiljöer, vid olika tider, utifrån olika funktioner och de människor som använder platsen. Det är viktigt att ta hänsyn till utpekade nät och flöden för olika färdmedel, framkomlighet, vistelsefunktioner, gröna stråk för dagvattenhantering, skyfallslösningar med mera. Staden har pekat ut vissa nät i planer och planeringsstöd, som till exempel det utpekade cykelnätet eller det primära vägnätet. Även övergripande funktioner som saknar ett utpekat nät behöver tas hänsyn till. Stadens strategiska geografiska planering i stadsdelarna är ett stöd i avvägningarna för att kunna prioritera den begränsade ytan. Figur 14 visar ett exempel på olika nät med övergripande funktioner i ett område. I planeringen behöver även storleken på de olika flödena bedömas för att göra rätt avvägning. Det krävs kloka avvägningar kombinerat med mod, kreativitet och en vilja att testa nya lösningar för att åstadkomma ett framkomligt och effektivt transportsystem och en attraktiv och hållbar stad som uppnår stadens vision och mål.

Figur 14: Olika delar av staden har olika utmaningar för rörelse och vistelse. För att kunna göra kloka avvägningar på en plats behövs kunskap om de olika övergripande funktionerna som finns där. Exemplifieras i bilden av nät för gång, cykel, bil och gods, kollektivtrafik, vistelse, grönska och skyfall.

Planeringsinriktningar för väg- och gatunätet

Strategins övergripande inriktning konkretiseras i fyra planeringsinriktningar för hur stadens vägar och gator kan tillgodose framtida behov på ett balanserat sätt. Planeringsinriktningarna gäller för både befintliga och nya vägar och gator i hela staden, samt för torg och kajer med trafikytor. Det är viktigt att planeringen samordnas med byggande av nya bostäder och arbetsplatser samtidigt som staden tar hand om och förbättrar de offentliga rum vi redan har.

A. Kapacitet

Gång, cykel och kollektivtrafik ska ges mer utrymme för att kunna förflytta fler människor på samma yta. Effektiva godstransporter ska främjas. Rörlig trafik prioriteras framför stillastående fordon.

B. Framkomlighet

Restiden för kollektivtrafiken ska minska. Framkomligheten ska förbättras för gång, cykel, och effektiv godstrafik. Pålitligheten ska bli bättre för samtliga trafikslag genom att styra resande med innovativa lösningar, prissättning och samverkan.

C. Attraktivitet

Stadens gator ska bli attraktiva och leva upp till sin roll som ett av Stockholms viktigaste offentliga rum, där såväl invånare som näringsliv bidrar till stadslivet. De offentliga rummen ska planeras för att uppmuntra till rörelse i vardagen för alla genom att förbättra gångvänligheten och vistelsekvaliteterna i hela staden.

D. Hållbarhet

Alla människor ska kunna röra sig och vistas utifrån sina förutsättningar i hela staden. Genom att främja innovation, elektrifierade transporter och styra bilanvändning till de resor där bilen gör mest nytta för samhället minskar buller, trafikolyckor och utsläpp från fordonstrafiken.

De fyra planeringsinriktningarna presenteras närmare i kommande avsnitt.

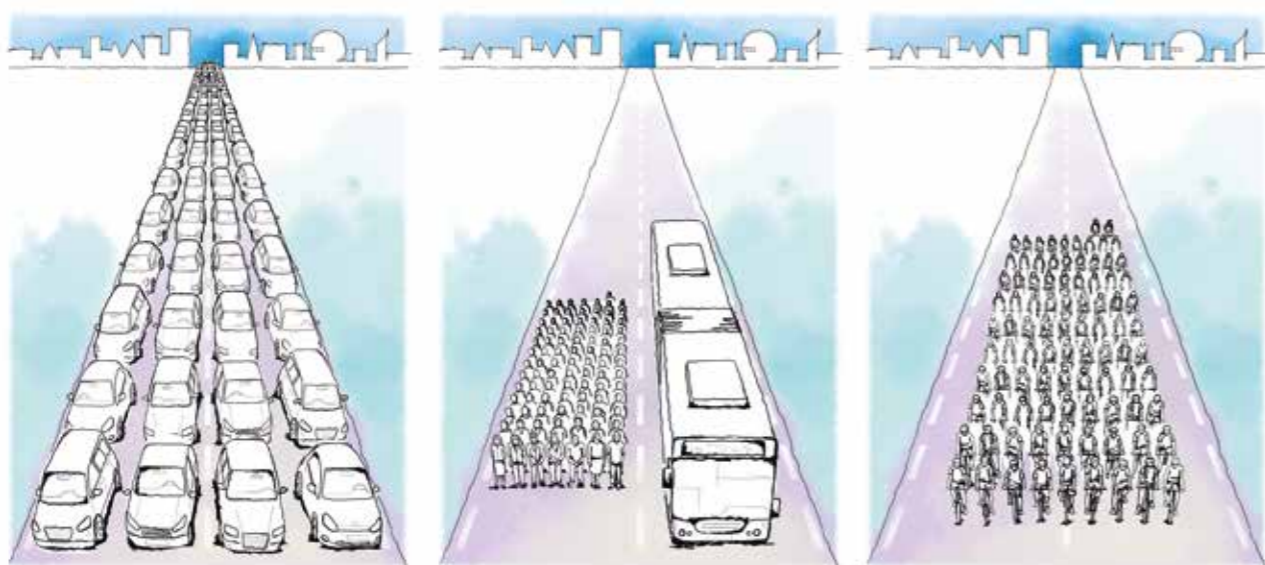

Planeringsinriktning A Kapacitet

Effektiva gods-transporter

Kan innebära att transportörerna optimerar och samordnar sina olika godsflöden för att nyttja sina fordon och stadens infrastruktur så effektivt som möjligt. Godsfordonen har då en så hög fyllnadsgrad som möjligt utifrån planerad rutt. Det kan även handla om att använda rätt fordon på rätt plats.

Figur 15. Illustration av transporteffektiviteten mellan olika trafikslag. Bilden visar utrymmet som krävs för att förflytta samma antal människor med buss (i mitten), cykel (till höger) samt med bil (till vänster). Detta är en förenklad bild då människorna och fordonen inte är i rörelse.

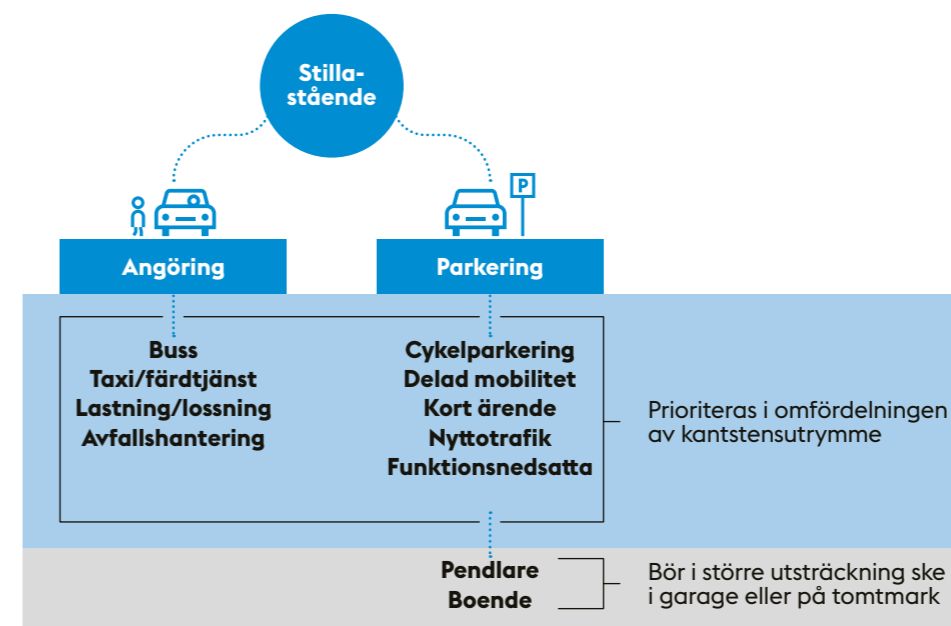
Gång, cykel och kollektivtrafik ska ges mer utrymme för att kunna förflytta fler människor på samma yta. Effektiva gods-transporter ska främjas. Rörlig trafik prioriteras framför stillastående fordon.

Vi blir fler stockholmare, besökare och näringsidkare, men gatorna blir inte bredare. Stadens vägar och gator måste möjliggöra förflyttning av fler människor och mer gods utan att större fysisk yta tas i anspråk. Detta kan åstadkommas genom att göra det attraktivare och lättare att använda de färdmedel som kan transportera flest människor per ytenhet, det vill säga gång, cykel och kollektivtrafik. Samtidigt behöver effektiva godstransporter underlättas. Rörlig trafik behöver prioriteras framför parkerade fordon och de funktioner som kan placeras på kvartersmark ska i första hand göra det. Resultatet blir ökad rörlighet och valfrihet i transportsystemet. Detta ger alla stockholmare, oavsett vilket fordon de använder, bättre tillgänglighet till storstadens alla möjligheter.

Kapacitet att förflytta många människor och mycket gods

Det finns ingen skarp gräns mellan ett vägnät som har ledig kapacitet och ett som är fullt. Det finns flera punkter på väg- och gatunätet i Stockholm som vid vissa tider har fler fordon än det egentligen finns utrymme för, så kallade flaskhalsar. Att efterfrågan på förflyttningar överstiger kapaciteten, det vill säga att det blir köer, är en del av livet i växande och dynamiska storstäder.

Det går att räkna ut en gatas kapacitet utifrån dess möjlighet att förflytta fordon, där olika typer av fordon beräknas ta olika mycket plats och förflytta sig i olika hastigheter. För att istället räkna ut en gatas möjlighet att förflytta människor och gods är det viktigt både hur många fordon som kan transporteras och hur många människor, eller hur mycket gods, som kan rymmas i dessa fordon.

Figur 16. Prioritering mellan olika stillastående fordon.

Laddning borttaget i figuren

Försvinnande trafik

Att omfördela vägutrymme för att gynna kollektivtrafik, gående, cyklisterna och en attraktiv stadsmiljö förutspås ofta leda till stora trafikproblem. Såväl svensk som internationell erfarenhet från de senaste 30 åren visar att prognoserna ofta är onödigt pessimistiska och att det befarade trafikkaoset sällan inträffar. Med rätt förutsättningar och en varsam planering kan minskningar på 10 till 20 procent i generella trafiknivåer uppnås genom att resenärer ändrar sitt resebeteende. Ett exempel från Stockholm är omvandlingen av Klarabergsgatan som blev klar 2018. Biltrafiken minskade mer på Klarabergsgatan än den ökade på omkringliggande gator.

Källa: Cairns, Atkins & Goodwin, Disappearing traffic? The story so far, i Municipal Engineer, March 2002, pp13-22, London

Kantstenen är en dyrbar resurs

Gatan ska rymma många funktioner och staden prioriterar rörlig trafik framför stillastående. Idag används stora delar av utrymmet invid kantsten till parkering, men det är bara ett av många användningsområden. Det är till exempel avgörande för näringslivet att ha tillgång till kantsten för leveranser. Stadens prioritering mellan de olika funktionerna vid kantsten syns i figur 16 ovan. När kantstensparkering prioriteras är det viktigt att den regleras på ett sätt som ger maximal nytta för samhället.

Vad som bör prioriteras i olika lägen är inte statiskt. På en huvudgata med ett attraktivt utbud av butiker och restauranger behövs många trafikslag samt breda gångbanor som ger utrymme för fotgängare och vistelse. Samtidigt är efterfrågan stor på angöring och korttidsparkering för alla trafikslag. Här är det särskilt viktigt att hitta en balans.

Med en ökad elektrifiering av fordonsflottan spelar möjligheten till laddning på parkeringsplatser på gatumark en viktig roll. Detta är ett prioriterat uppdrag för staden även om laddning i första hand sker på ett fordonens huvudsakliga parkeringsplats, vilket ofta är en plats på kvartersmark eller i ett garage. Laddinfrastruktur behöver precis som andra funktioner i gaturummet kunna samnyttjas och delas av många fordon.

Hur kan staden planera efter inriktningen?

Några av de viktigaste åtgärdsområdena staden kan arbeta med för att bättre utnyttja kapaciteten i väg- och gatunätet beskrivs nedan.

Kollektivtrafiken som ryggrad i transportsystemet

Kollektivtrafiken är ryggraden i Stockholms transportsystem och en förutsättning för yteffektiva transporter i staden och regionen. Den skapar tillgång till en bredare arbetsmarknad och kompetensförsörjning för näringslivet. Staden behöver tillsammans med Region Stockholms trafikförvaltning peka ut de viktigaste stråken i vägnätet för buss- och spårvägslinjer. Längs de utpekade stråken behöver kollektivtrafiken få egna körfält i så stor utsträckning som möjligt. Det är även viktigt att kollektivtrafiken ges en central placering nära många bostäder och arbetsplatser i både nya bostadsområden och i samband med förtätning.

Säkerställa yta för gående och stadsliv på stadens gångbanor

Det är alltid viktigt att det finns tillräcklig gångyta för att människor ska kunna röra sig på stadens gångbanor, men också att det finns plats för att stanna upp och vila samt ytor för stadsliv. Stadslivet är beroende av att näringsidkare kan få tillgång till ytor för sina verksamheter och även att initiativ från invånare och föreningsliv kan få utrymme. På gator med träd kompletteras gångbanan av en möbleringszon. När möbleringszon saknas placeras möbler och andra nödvändiga funktioner ofta på gångbanan.

Tillräcklig gångyta innebär att fotgängare (inkluderar personer i rullstol eller med barnvagn) får plats att gå tillsammans med andra. Det är även avgörande för vinter- och barmarksväghållningen av gångbanor att det finns tillräcklig omöblerad bredd både för att driftfordonen ska komma fram och för snöupplag. Det tillkommer hela tiden önskemål om plats för nya funktioner. Därför behöver staden kontinuerligt planera för att säkerställa rätt balans mellan rörelse och andra funktioner på stadens gångbanor. Detta måste göras utifrån varje enskild gatas förutsättningar. För att kunna hitta rätt balans i en fortsatt utveckling av gångbanorna behöver staden ta fram bättre data om gångflöden och näringslivets behov.

Breda och säkra cykelstråk

Stadens cykelplan pekar ut inriktningen för cykelplaneringen, identifierar de viktigaste cykelstråken och beskriver prioriterade åtgärdsområden. Centralt i kommande arbete är att fortsätta bygga ut ett sammanhängande och kapacitetsstarkt cykelnät med tillräckligt breda cykelbanor som är separerade både från gående och motorfordon. Bredden ska möjliggöra för cyklister med olika förutsättningar att ta sig fram tryggt och säkert. Det är inte bara traditionella cyklar som ska rymmas på cykelbanorna utan också lastcyklar, elcyklar, elsparkcyklar och annan mikromobilitet. Längs framförallt de viktigaste cykelstråken, så kallade primära stråk, kan det vara motiverat att parkeringsplatser tas bort eller flyttas, och att körfält för motorfordon blir smalare eller tas i anspråk. Där det inte är möjligt att skapa eget utrymme ska staden fortsätta arbeta med andra trafiksäkerhetshöjande åtgärder, som lägre hastigheter för biltrafiken, samt andra lösningar för cykelvänliga blandtrafikmiljöer.

Testa nya lösningar när staden utvecklas

I samband med de många olika bygg- och infrastrukturprojekten i hela staden kan nya sätt att disponera stadens vägar och gator testas. Detta kan göras med olika tillfälliga lösningar. Långa byggprojekt kan också ge människor nya resvanor och det är viktigt att staden följer utvecklingen och anpassar den slutliga lösningen efter de nya vanorna. Detta arbetssätt ska staden fortsätta utveckla.

Stadens mål om att bygga 140 000 bostäder mellan 2010 och 2030 kommer att påverka transportsystemet och hur vi reser. Staden behöver tydligare studera konsekvenserna av målet för att förstå vilka satsningar som behövs för att upprätthålla tillgängligheten

och framkomligheten i staden. Stadsutvecklingen bör också samordnas med utvecklingen av stråk för kollektivtrafiken.

Effektiv godstrafik i samverkan med näringslivet

Staden ska arbeta för att använda all transportinfrastruktur på bästa sätt för godstrafiken. Det lämnar mer plats i väg- och gatunätet för andra funktioner. Staden driver därför utveckling av innovativa lösningar för transporter på tider när vägnätet är mindre belastat, så kallad off peak. Off peak-transporter med tysta eldrivna fordon har testats med goda resultat och kommer fortsätta utvecklas tillsammans med näringslivet. Staden ska också utnyttja de inre vattenvägarna för såväl små- som storskaliga godstransporter. Samordnade godstransporter är ett annat åtgärdsområde som ökar kapaciteten för gods inom staden genom att fordon och infrastruktur används mer effektivt. Staden bör också arbeta med samordningen av de egna transportererna av gods för att göra de mer effektiva. För att ta fram nya och innovativa lösningar som ger en mer hållbar och effektiv godstrafik krävs samverkan mellan många olika aktörer. Staden har en viktig roll att samordna aktörerna och bidra till att driva på utvecklingen.

För mindre leveranser och transporter i staden kan eldrivna lastcyklar och andra motsvarande fordon bli allt viktigare alternativ. Stadens satsningar på utbyggd och förbättrad cykelinfrastruktur möjliggör denna önskade utveckling. Fler åtgärder för godstrafiken finns i stadens godstrafikplan.

Optimera tillgången till kantsten och prioritera samhällsviktiga funktioner

Ytan vid kantsten behöver planeras för att underlätta för den rörliga trafiken och leveranstrafiken. En del gatuparkering kommer behöva användas för andra funktioner än privata bilar. När det blir möjligt kan det handla om att reservera platser för bilpooler eller andra mobilitetstjänster. Även säkra cykelparkeringar behöver få mer plats vid kantsten. Staden arbetar redan idag med att placera inramade cykelparkeringar, så kallade cykelhagar, i parkeringsraden. Även lånecyklar kan vara lämpliga att placera här.

Att det är lätt att parkera är avgörande för att fånga en av bilens främsta styrkor som transportmedel, att kunna komma hela vägen fram till målet. För att det ska finnas lediga gatuparkeringsplatser krävs att fler parkerar på tomtmark och i garage samt en marknadsanpassad prissättning i de områden och vid de tider då efterfrågan är störst. Då ökar tillgängligheten även om antalet parkeringsplatser längs kantsten minskar. Staden ska också arbeta för att öka tillgången till korttidsparkering för att göra det lättare att angöra och hitta parkering för korta ärenden. Det gynnar viktiga grupper som hantverkare, hemtjänstpersonal och mindre företag. Det kommer även att behövas fler parkeringsplatser under jord eller inom fastigheter för att ta hand om den ökning av antalet bilar som följer av Stockholms ökande befolkning. Stadens parkeringsstrategi och parkeringsplan anger principer och mål för hantering av parkering.

Staden samverkar med näringslivet för att skapa möjligheter för marknaden att inrätta laddplatser på offentlig plats. Framåt handlar det till exempel om att testa smarta lösningar för att kunna få in laddning i parkeringsrader på ett sätt som möjliggör effektiv drift av ytan. Det är också relevant att utveckla portabel laddning som kan flyttas mellan olika platser. I takt med att antalet elbilar ökar kommer staden att se över regleringen av parkeringsplatser med laddinfrastruktur. Staden ska fortsätta arbeta strategiskt med utveckling av laddinfrastruktur för att bland annat identifiera vad som krävs av stadens gator för att stödja en elektrifierad fordonsflotta. Lösningarna behöver kombinera marknadsmässighet med fortsatt breda gångytor och god framkomlighet för kapacitetsstarka färdmedel.

Stadens parkeringsstrategi pekar ut sex principer för hantering av parkering:

1. Utrymme för gående, cykel och kollektivtrafik prioriteras före utrymme för parkering och vid kantsten prioriteras lastning, lossning och angöring följt av korttidsparkering.
2. Planering av parkering ska understödja byggande av bostäder till rimliga priser och bidra till att undvika parkeringsproblem på gatan.
3. Parkering ska användas som styrmedel för att åstadkomma ett hållbart trafiksystem.
4. Parkeringsplatser ska utnyttjas mer effektivt.
5. Parkeringar ska ha en stadsmässig utformning.
6. Infartsparkeringar skapas i samverkan med Regionen och grannkommuner.

Parkeringsanläggningar

Stadens parkeringsbolag har i uppdrag att bygga garage för att minska söktrafiken och antalet parkerade bilar på gatorna. För att de privata parkeringsaktörerna ska kunna konkurrera på jämlika villkor är det viktigt att parkeringen i staden får en mer marknadsmässig prissättning

När framkomlighet är ett måste – utryckningsfordonens villkor

Det finns en funktion i trafiken vars framkomlighet inte får kompromissas bort. Lagkrav om att utryckningsfordon ska kunna ta sig fram i trafiken måste tas med i planeringen i ett tidigt skede.

Ambulans, brandförsvaret och polis har olika förutsättningar att ta hänsyn till, och alla tre har en roll i ett upprätthålla ett säkert och robust transportsystem. Utryckningsfordonen är särskilt prioriterade när staden skyfallsanpassar vägar och gator.

Alla ska inte komma fram

Under senare år har vårt transportsystem och våra offentliga rum i enskilda fall använts för terroristbrott. Detta ska förhindras genom både fysiska hinder och smarta lösningar som till exempel geofencing. Fysiska hinder kan till exempel vara krocktestade och certifierade Stockholmshinder.

Planeringsinriktning B

Framkomlighet

Restider för kollektivtrafiken ska minska. Framkomligheten ska förbättras för gående, cyklister och effektiv godstrafik. Pålitligheten ska bli bättre för samtliga trafikslag genom att styra resande med innovativa lösningar, prissättning och samverkan.

I en attraktiv, tät och växande stad behöver framkomligheten för de yteffektiva och kapacitetsstarka färdmedlen ges prioritet både i gatan och hela transportsystemet. Även samhällsviktiga transporter såsom effektiva gods- och näringslivstransporter behöver god framkomlighet. Staden behöver planera sammanhängande nät som sträcker sig över kommungränserna för alla trafikslag och som gör det enkelt att kombinera olika färdmedel. Kollektivtrafikens resenärer ska få mer attraktiva och pålitliga restider för hela resan. Gång- och cykeltrafiken behöver förbättrad framkomlighet genom bland annat standardhöjningar, utbyggnad av saknade länkar samt förbättrat drift och underhåll.

Oavsett hur vi väljer att resa ska det gå att räkna ut ungefär hur lång tid resan tar. Därför ska pålitligheten i transportsystemet öka genom att styra resandet med till exempel smarta trafiksignaler, aktiv trafikledning, geofencing, ekonomiska styrmedel, information och regional samverkan. Pålitligheten gör att resenärerna och näringslivet vinner tid som kan användas till andra ändamål än att resa.

Framkomlighet handlar om pålitlighet

Det finns ingen standarddefinition på framkomlighet i ett väg- och gatunät. Framkomlighet varierar mellan trafikantgrupper, färdmedel, tid på dygnet och plats i staden. Den kanske enklaste definitionen av framkomlighet är att ”det går att ta sig fram”. När ordet används i vardagligt språk är definitionen snarare ”det är lätt att ta sig fram inom en rimlig tid, utan orimliga hinder och till en rimlig kostnad”. I denna strategi används den här vardagliga definitionen.

Det som har störst påverkan på framkomligheten i stora städer är transportsystemets sårbarhet som ger opålitliga restider. Sårbarheten orsakas av tillfälligt minskad kapacitet i väg- och gatunätet, som ger ett glapp mellan utbud och efterfrågan. Kapacitetsminskningen orsakas av en kortvarig händelse, till exempel en trafikolycka, ett feluppsällt fordon, ett stort evenemang eller planerade och oplanerade vägarbeten. Detta leder till köer vars placering, varaktighet och påverkan på resten av transportsystemet är svåra att förutse. Särskilt näringslivstransporter är beroende av förutsägbarhet. Samtidigt är väg- och byggarbeten samt olika evenemang inte ett undantag, utan ett normaltillstånd i en växande och tät stad med ett livskraftigt näringsliv. De är en del av hur infrastrukturen ser ut när många olika funktioner och behov samsas på en begränsad yta. Efterfrågan behöver styras så att transportsystemet blir robust och pålitligt så att trafiken fungerar trots dessa händelser.

Även köer som uppstår dagligen under högtrafiken påverkar framkomligheten. Dessa köer återkommer dock på samma platser och det går att förutse deras ungefärliga påverkan på restiden. Det är varken eftersträvänsvärt eller möjligt att bygga bort alla köer genom ny väginfrastruktur då den är både dyr, konkurrerar mot annan viktig markanvändning och skapar ytterligare, så kallad inducerad trafik, se faktaruta.

Människor som går och cyklar är känsliga för dålig och opålitlig framkomlighet i gatumiljön. Detta gäller särskilt grupperna barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Gående och cyklister är mycket avståndskänsliga och en omväg på några få minuter är en stor del av hela deras restid. Tillfälliga hinder eller avstängningar som kräver stora omvägar har därför stor påverkan på framkomligheten. God kvalite på drift och underhåll såväl som en fysisk tillgänglig miljö är också avgörande för att alla ska kunna ta sig fram på egen hand, för att känna sig trygg och för att risken för trafikolyckor ska vara minimal. Även tvåhjuliga motorfordon som till exempel motorcyklar eller elsparkcyklar är mycket beroende av drift och underhåll för att vara säkra i trafiken.

Inducerad trafik

Inom ekonomisk teori är inducerad efterfrågan, det vill säga att ökad tillgång resulterar i högre efterfrågan, ett väletablerat begrepp. För trafikinfrastruktur innebär begreppet att en ny väg på kort sikt kan resultera i mer trafik genom att vägen erbjuder en bättre service än andra alternativ. Detta kan också leda till att efterfrågan blir större än vägens kapacitet. På längre sikt ökar trafiken ytterligare genom att den nya vägen påverkar lokalisering av verksamheter och människors val av bostad.

I en växande storstad, med välstånd och ekonomisk tillväxt, har våra beteenden historiskt inneburit att vi får den trafikmängd i högtrafik som vi skapar vägkapacitet för. Vill vi ha mindre biltrafik krävs andra åtgärder som till exempel ekonomiska styrmedel. För att regionen ska ha fortsatt tillväxt måste andra resealternativ finnas och vara tillräckligt attraktiva.

Vad händer om godset inte kommer fram?

Dag 1: Mejerivaror, bröd och kött tar slut i mataffärerna. Anläggningsarbeten kan inte utföras.

Brist på sterila material försvårar operationer.

Dag 2: Ingen post delas ut. Restauranger stänger, sopproblem.

Dag 3: Nästan tomt i mataffärerna. Brist på drivmedel. Hotellen saknar rena textilier och kan inte servera frukost.

Dag 4: Hotellen stänger, sopor en del av gatubilden.

Dag 5: Tomt i matbutiker. Drivmedel slut.

Hur kan staden planera efter inriktningen?

Nedan beskrivs åtgärdsområden som staden kan arbeta med för att uppnå en god framkomlighet utifrån de behov som finns i en tät stad.

Regional samverkan för näringslivets transporter och kollektivtrafikens framkomlighet

Näringslivets kompetensförsörjning gynnas av att många har lätt att ta sig till sina arbetsplatser både inom staden och regionen. Särskilt på det prioriterade vägnätet ska kollektivtrafikens framkomlighet tillsammans med näringslivets transporter prioriteras. På så sätt säkras också näringslivets tillgång till stadens verksamhetsområden och stadens varuförsörjning. Det krävs fortsatt samverkan med regionens aktörer om den regionala framkomligheten för alla trafikslag. Samverkan sker idag inom många olika plattformar, bland andra styrgruppen för regional framkomlighet, Trafik Stockholm, olika cykel- och gods nätverk samt samarbetsforum med Region Stockholms trafikförvaltning och länets kommuner. Staden behöver särskilt studera hur näringslivets transporter kan få bättre framkomlighet.

Staden och Region Stockholms trafikförvaltning driver ett gemensamt arbete för att öka framkomligheten för stombusstrafiken. Inrättandet av busskörfält samt fortsatt utbyggnad och trimning av kollektivtrafikprioritering i trafiksignaler ger pålitliga och attraktiva restider. Arbetet behöver fortsätta utvecklas och fokusera på restiden för hela resan. Även andra aspekter som gör kollektivtrafiken mer attraktiv, som till exempel smidiga byten och hög regularitet, behöver inkluderas i arbetet. En viktig del är att resan till och från hållplatsen är trygg, säker och framkomlig för gående och cyklister. Staden ska tillsammans med regionen fortsätta arbeta för att hållplatser och bytespunkter ska vara effektiva, tillgängliga, kännas trygga och vara lokaliserade på attraktiva platser. Regionen har identifierat bristande kapacitet hos många av stadens bytespunkter som också behöver rustas upp. Staden behöver stötta regionen i arbetet med att prioritera mellan bytespunkterna och optimera användningen. Stadens stadsbyggnadsprojekt behöver ta hänsyn till ytbehovet för utvecklingen av bytespunkterna.

God framkomlighet och tillgänglighet för gående och cyklister oskyddade trafikanter

För att säkerställa en god framkomlighet och fysisk tillgänglighet på vägar och gator behöver drift och underhåll hålla en jämn och hög nivå, samtidigt som utformningen av trafikmiljön behöver understödja möjligheten till bra drift och underhåll.

Staden bör särskilt fokusera på framkomligheten för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Ett viktigt åtgärdsområde är en bra och modern vinterväghållning, bland annat genom sopsaltning av stadens cykel- och gångbanor, noggrann avtalsuppföljning och tester av nya väghållningstekniker. På högt trafikerade gång- och cykelstråk kan markuppvärmning vara ett alternativ till traditionell vinterväghållning. Staden arbetar också med enkla åtgärder för att snabbt avhjälpa hinder och på så sätt öka trafiksäkerheten och framkomligheten för cyklister.

För att underlätta framkomligheten för gångtrafiken ska gångnätet bli genare genom att bland annat kompletteras med saknade länkar som överbrygger barriärer. Vägvisningen behöver förbättras och gångtrafiken ska prioriteras i trafiksignaler med längre passagetider. Ett annat viktigt åtgärdsområde är universell utformning av den fysiska gatumiljön så att den är tillgänglig för alla. Fler åtgärder finns i stadens gångplan.

Utbyggnaden av cykelnätet behöver fortsätta och nätet kompletteras bland annat med saknade länkar. Cykelnätet behöver både möjliggöra regional cykling och vara finmaskigt för tillgänglighet till lokala målpunkter. Staden jobbar även med utökad cykelvägvisning. Signalåtgärder som kan ge förbättrad framkomlighet för cykeltrafiken är grön våg anpassad för cykelns hastighet, liksom utveckling av teknik för detektering. Fler åtgärder finns i stadens cykelplan.

Styra och reglera trafiken för ökad pålitlighet

Reglering av parkering är tillsammans med trängselskatt två av de mest kraftfulla instrumenten för att styra trafiken. Stadens parkeringsstrategi pekar ut riktningen för hur regleringen av parkering behöver utvecklas. Det kommer att behövas nya parkeringsplaner i takt med att staden växer och konkurrensen om parkeringsplatserna ökar. Trängselskatten i Stockholm har utvecklats sedan den först testades 2006, se faktaruta. Staten behöver i samverkan med staden fortsätta anpassa den i takt med att Stockholmsregionen växer och nya krav ställs på transportsystemet.

Stadens trafiksignaler ger mycket stora möjligheter att styra trafiken. Fördelning av gröntiden i korsningspunkter utgör en prioritering mellan olika trafikslag och deras framkomlighet i staden. Genom så kallad gating i vissa delar av väg- och gatunätet kan trafik in i ett område regleras för att undvika köer på viktiga huvudgator. Arbetet med smart styrning av trafiken i staden med hjälp av trafiksignaler ska fortsätta utvecklas i takt med att den tekniska utvecklingen och digitaliseringen fortskrider. Staden ska tydliggöra sina prioriteringar och vilka konsekvenser de får för trafiken.

Planera och samordna för minskad sårbarhet i transportsystemet

För att upprätthålla framkomligheten under pågående bygg- och infrastrukturprojekt behövs god planering, samverkan, information och incitament för snabba genomföranden. Tätt återkommande arbeten på samma plats ska undvikas, framförallt sådana som medför rivning av nyligen genomförda arbeten. Staden ska utveckla tydligare incitament för att arbeten genomförs snabbare i gaturummet och för samordning av arbeten mellan aktörer. Översyner av avgifter, enklare information på färre digitala plattformar är andra viktiga åtgärder för att öka möjligheten till samordning. Det är även viktigt att staden förvaltningar utvecklar sin samordning av de egna byggprojekten. Staden kan ställa krav, i de avtal som träffas om exploatering, på hur stora arbetsområden får vara och hur de får påverka transportsystemet och de offentliga rummen. Detta är särskilt viktigt på platser med mycket människor och gods. Staden behöver utveckla en process så att intentionerna i avtalet följer med till genomförande. Kommunikation med stockholmarna och det lokala näringslivet är viktigt för att öka förståelsen och acceptansen för störningen. Staden ska ha dialog och samverkan med det lokala näringslivet samt eftersträva mer analys av deras förutsättningar för att byggarbeten ska orsaka så lite störningar som möjligt.

En viktig del av att upprätthålla en framkomlig infrastruktur är att underhålla stadens gator och broar och därmed undvika akuta avstängningar såväl som sämre framkomlighet och trafiksäkerhet. Staden skall ha en god beredskap och en hög ambitionsnivå gällande lagning av potthål och liknande hastigt uppkomna brister i stadsmiljön. Broarna har en viktig funktion i att länka samman staden för alla olika färdmedel. Reinvesteringar i broar är dyra och riskerar att uppta investeringsutrymmet för andra nödvändiga investeringar. Det är därför avgörande att genomföra broprojekten i rätt tid, med rätt ambitionsnivå för varje enskild bro och samordnade med andra stora byggprojekt. Staden ska även fortsatt jobba mycket aktivt med att minimera trafikpåverkan av stora byggprojekt som exempelvis broar och tunnlar och göra noggrann utvärdering av framkomligheten både under och efter genomförandet.

För att kunna tillämpa rätt åtgärder på rätt plats och vid rätt tidpunkt behövs bra trafikdata för att övervaka vägsystemet och styra trafiken. Sofistikerade sensorer skulle kunna öka kunskapen om flöden av transporter som dagens tekniker har svårt att fånga. Staden ska i samarbete med både privata och offentliga aktörer fortsätta satsa på utveckling av intelligenta transportsystem, ITS. Det ger ökade möjligheter att både övervaka och styra trafikströmmarna samt anpassa flöden eller hastigheter. En viktig del av arbetet är att tillgängliggöra stadens data. Staden kan till exempel underlätta för bättre digital vägvisning för gående och cyklister genom ny data om infrastrukturen.

Trängselskatt

I högtrafik kan små störningar ha en stor påverkan på alla resenärer. Varje resenär betalar för den störningen med sin tid – den tid som går förlorad genom att sitta i kö. Trängselskatten tar ut en del av tidskostnaden i pengar vilket gör att fler ändrar tidpunkt för att resa, resväg eller transportsätt. Detta minskar trycket på vägnätet och ger en mer pålitlig resa åt de som måste, eller väljer att fortsätta resa med bil. Sedan 2006 har Stockholm trängselskatt vid tullsnittet runt innerstaden med en utökning till Essingeleden år 2016.

Planeringsinriktning C

Attraktivitet

Fotgängare oavsett förmåga

Att staden ska ha goda förutsättningar för fotgängare innebär att alla kan röra sig obehindrat, oavsett funktionsförmåga, hjälpmedel och ålder.

Stadens gator ska bli attraktiva och leva upp till sin roll som ett av Stockholms viktigaste offentliga rum, där såväl invånare som näringsliv bidrar till stadslivet. De offentliga rummen ska planeras för att uppmuntra till rörelse i vardagen för alla genom att förbättra gångvänligheten och vistelsekvaliteterna i hela staden.

Stadens gator är mer än rum för transporter, de är stockholmarnas vardagsrum, mötesplats och skyltfönster. Deras utformning påverkar hur staden upplevs att bo, arbeta, bedriva verksamhet och vistas i. Staden behöver fortsätta att satsa på att utveckla gatornas vistelsekvaliteter så att de blir mer inbjudande och trygga mötesplatser för alla människor där ingen ska begränsas av till exempel ålder, kön eller funktionsnedsättning. Gatorna ska spegla Stockholms position som en av världens mest attraktiva storstäder för både invånare och företag.

När upplevelsen av gatorna förbättras lockas fler människor att gå och cykla. Att bygga in fysisk aktivitet i det dagliga resandet är ett bra sätt för alla, unga och gamla, rika och fattiga, oberoende av funktionsförmåga att hålla sig aktiva genom hela livet. Det krävs då inte längre motivation att börja träna eller ändrade vanor på jobbet eller fritiden utan rörelse kommer in naturligt.

Människor är det viktigaste för en attraktiv stadsmiljö

En attraktiv gata stödjer mänskliga aktiviteter. Det är enkelt, säkert och tryggt för både 8-åringar och 80-åringar att ta sig fram till fots eller på hjul. Det finns möjlighet att sitta och stå bekvämt, att stanna upp och vila, saker att titta på och göra. För att människor ska vilja göra dessa saker är fler aspekter av gatans utformning viktiga: möblering, grönska, konst, överblickbarhet, orienterbarhet, belysning, upplevd trygghet, underhåll, god ljudmiljö, frisk luft, gynnsamt mikroklimat och låga hastigheter.

Gator har olika förutsättningar att bli attraktiva. Till exempel påverkar gatans plats i staden och hur den ligger i förhållande till viktiga målpunkter, hur många som kommer vistas på och röra sig längs gatan. Till attraktivitet bidrar också gaturummets proportioner och kontakt med omgivande bebyggelse. Även blandade stadsmiljöer och levande botten våningar är viktiga för att skapa folkliv och förutsätter ett dynamiskt och livskraftigt näringsliv.

Attraktiva städer är gångvänliga

Bebyggelsestäthet och funktionsblandning är två viktiga faktorer för att skapa gångvänliga städer. Vardagslivet ska fungera även utan bil och den fysiska aktiviteten blir en naturlig del av vardagen. Stadsmiljön ska vara lätt att hitta i och den ska upplevas trygg och trafiksäker. Gångstråk ska vara gena, målpunkter och noder ska knytas samman med överblickbara stadsrum.

Förflyttning till fots ingår alltid till någon del i transportkedjan. Det är lätt att ta fotgängaren för given, då människor i alla tider har förflyttat sig till fots. Människor är olika, med skilda förutsättningar att ta sig fram och olika stort behov av plats. Att gå är inte bara ett miljövänligt transportsätt som minskar trängseln, utan det har även fysiska, sociala och rekreativa värden. En person som går bidrar genom sin närvaro i det offentliga rummet till att göra utemiljön trygg och intressant för andra människor. Det finns studier som visar att människor som bor i gångvänliga stadsdelar har ett högre socialt kapital. Det är troligare att de känner sina grannar, är samhällsengagerade och har en stor tilltro till sina medmänniskor. Gångvänliga städer är också mer attraktiva för företag.

Gåendes och cyklisters betydelse för handeln

Studier visar att det finns en tendens att över-skatta bilens betydelse för den fysiska handeln. I områden som har omvandlats till bilfria zoner ökar i regel försäljningen. Studierna visar även att gående och cyklister är en köpstark grupp. Att bilister tenderar att göra större och dyrare inköp per besök kompenseras av att gående och cyklister gör betydligt fler besök.

Källa: FOT 2020, Hur påverkas cityhandeln av begränsad tillgänglighet med bil?

Stadens strategi för offentliga rum pekar ut planeringsprinciper för vistelse:

1. Planeringen ska stärka gatans roll som vistelseplats.
2. Ett nätverk av offentliga rum ska binda samman stadens olika delar.
3. Kvaliteten i de offentliga rummen ska höjas i hela staden.
4. Stadens offentliga rum ska leva hela året.
5. Utformningen av de offentliga rummen ska underlätta flexibel användning.

Stadens gångplan beskriver målbilden för ett gångvänligt Stockholm med fyra nyckelord:

- Kunna
- Vilja
- Veta
- Våga

Hur kan staden planera efter inriktningen?

Nedan beskrivs åtgärdsområden som staden kan arbeta med för att skapa en attraktiv stad med hjälp av planering av de offentliga rummen och transportsystemet.

Ett transportsystem som prioriterar gående

Stadens gångplan och underliggande planeringsstöd pekar ut inriktningen på gångplaneringen samt vad som är viktigt för gående. Dessutom ger handboken, Stockholm – en stad för alla, stöd i utformning av en fysiskt tillgänglig och användbar miljö. En viktig del i kommande arbete är att tydliggöra ett prioriterat nät för gående, som innehåller de viktigaste gångstråken i staden. Längs detta nät finns behov av större bredder, ökad trafiksäkerhet, högre komfort och förbättrad orienterbarhet. Genom att förtydliga dessa stråk kopplas stadens olika delar samman bättre. Särskilt stora behov av bättre sammankoppling finns utanför innerstaden.

Gående rör sig dock överallt i staden och därför är det viktigt att alla fotgängare, oavsett funktionsförmåga, lätt kan transportera sig på stadens alla gångytor utan att riskera olyckor. Staden behöver arbeta aktivt i samverkan med andra aktörer för att undanröja hinder som till exempel felparkerade elsparkcyklar, mindre nivåskillnader, ojämna gångytor, is och snö, skyltar, byggsäckar och liknande hinder på gångbanan. Staden ska planera utifrån principen om att fotgängare ska kunna röra sig den mest gena sträckan.

Utvecklade vistelsevärden i stadens offentliga rum

På gångbanor, torg och kajer behövs mer kvalitativ yta för människor att gå och vistas. Staden behöver här prioritera sådana funktioner som måste placeras i det offentliga rummet, som exempelvis gatuträd, bänkar och uteserveringar. Vistelseytor behöver inte vara stora för att vara värdefulla och kan handla om alltifrån en bänk för trötta fötter till en fickpark.

I samband med större gatuombyggnader bör vistelsekvaliteterna förbättras med bredare gångbanor som även kan rymma nya sittplatser, träd och annan grönska där det finns möjlighet. Platser behöver vara vindskyddade och soliga för att de ska bli befolkade. Ibland finns också möjlighet att skapa någon attraktion på platsen som gör att människor vill vistas här. Staden ska arbeta med att tillskapa fler platsbildningar längs stadens gator.

Staden behöver där det är lämpligt minska de trafikytor som tillkommit på torg och kajer sedan mitten av 1900-talet. I ett attraktivt och växande Stockholm behöver de återfå sin funktion som i första hand vistelseplatser, där transportfunktionerna främst bör bestå av gående, båttrafik och ibland cyklisterna. Detta ökar också intilliggande gators vistelsekvaliteter. En del kajer är också viktiga bytespunkter mellan kollektivtrafik på vatten och land. För att dra nytta av Stockholms vattennära läge behöver staden tillsammans med berörda aktörer fortsätta utveckla attraktiva hållplatser för både pendelbåtar och skärgårdstrafik. Stadens kajstrategi beskriver fler åtgärder för att bättre ta tillvara på kajernas potential som en del av en levande och attraktiv stadsmiljö.

Mer aktivt resande för hälsan

Staden behöver också arbeta med stockholmarnas och framförallt barnens resmöjligheter och resvanor. Hälsosamma vanor och resmönster etableras tidigt i livet vilket gör trenden för barns minskade rörelse bekymmersam. För att få fler barn och unga att våga, vilja och kunna gå och cykla bör tryggheten på skolvägar och vägar till fritidsaktiviteter prioriteras högt. Staden arbetar redan med säkra skolvägar för barn men arbetet kan skalas upp. Detta är påbörjat genom att staden testat tillfällig möblering kring skolor för att både förbättra trafiksäkerheten och vistelsekvaliteterna. Nya funktioner kan till exempel vara cykellekplatser, uteklassrum, sittplatser och studsmattor. Staden bör även tydliggöra de effekter som satsningen på det aktiva resandet har för

samhällsekonomin i form av positiva hälsoeffekter. Det finns internationella beräkningar som kan översättas till Stockholms kontext.

Skapa trygga offentliga rum

Trygghet är en mycket viktig fråga som staden behöver fortsätta lägga stor vikt vid. En aspekt är bra drift och underhåll av vägar och gator. Andra delar i en trygg stadsmiljö är höga vistelsevärden, välavvägd möblering, bra belysning, låga hastigheter samt klotter- och skräpfria gatumuljör.

Det är särskilt prioriterat att staden arbetar med trygghet på vardagsplatserna som har flest besökare, till exempel utanför mataffärer, stationer, skolor och andra viktiga mötesplatser. Samarbeta med det lokala näringslivet genom exempelvis utökad platssamverkan kan bidra till att befolka platser och öka tryggheten. Kunskaperna om lokala utmaningar kan öka genom trygghetsmätningar och trygghetsvandringar. Stadens offentliga rum är till för alla och ingen grupp ska känna sig exkluderad från att besöka en plats. För att uppnå detta kan det på vissa platser krävas särskilda satsningar för att välkomna underrepresenterade grupper som till exempel äldre kvinnor, personer med funktionsnedsättning eller barn till platsen.

Möjliggöra flexibel användning av stadens gator och torg

För att gator och torg ska kunna användas på olika sätt är det viktigt att det finns omöblerade ytor. Det möjliggör olika typer av mänskliga aktiviteter men även olika typer av tillfällig möblering och förändringar av det offentliga rummet. Samma yta kan omvandlas från kaffeservering till spontanteaterscen utifrån stadens behov.

Tillfälliga aktiviteter och evenemang bidrar till liv och rörelse på en plats. Staden arbetar med till exempel sommar- och vintergågator, pop up-parker, sommartorg och att möjliggöra uteserveringar i parkeringsrader tillsammans med restaurangägarna. Ibland blir en tillfällig förändring så lyckad att den efter utvärdering och mindre justeringar görs permanent. Även omprioritering i gatorummet kan göras som test först för att utvärdera utformningen, öka acceptansen och möjliggöra delaktighet från fler. Det här är en viktig del av ett mer iterativt arbetssätt där test och tillfällig möblering gör gator mer flexibla och stadsutveckling sker i samverkan med medborgarna, näringslivet och andra aktörer. Även de möbler som finns i offentliga rum kan bidra till flexibiliteten om de görs mångfunktionella. Ett väghinder kan till exempel dubblera som sittplats.

Väl omhändertagna och levande gator

Levande gator har aktiva bottenvåningar med många verksamheter som skapar folkliv. Detta genererar transporter med varor in och avfall ut. Hur leveranser ska lösas behöver komma in i den tidiga planeringen för att minimera potentiella konflikter med stadslivet och samtidigt hitta bra lösningar för det lokala näringslivet. Det finns också en avvägning mellan möjligheter till vistelse samt framkomlighet för gående och bra driftmått som måste lösas platsspecifikt.

Attraktiva gator behöver vara väl omhändertagna. Det innebär hela möbler, fungerande belysning och hel markbeläggning samt att gatan är välstädad eller snöröjd. Staden arbetar löpande med att komplettera och byta ut soffor, bänkar, skräpkorgar med mera för att göra de offentliga rummen mer attraktiva och tillgängliga för alla. Förbättrad belysning bidrar till att staden blir mer trafiksäker, orienterbar och trygg. Gator utsätts för stort slitage. Markbeläggningen måste därför vara slitstark, rätt dimensionerad och enkel att underhålla. Staden tillämpar vissa standardmaterial men det är även viktigt att beläggningen passar in i stadsmiljön samt att hänsyn tas till historiska aspekter och vilka färdmedel och trafikantgrupper som ska trafikera och använda ytan. Det måste också vara möjligt att testa nya material som till exempel kan bidra med större vistelsevärden.

Trygghet innebär

Trygghet är individens upplevelse av sin egen säkerhet medan säkerhet avser den faktiska risken för att till exempel råka ut för en olycka eller utsättas för brott och ordningsstörningar. Den upplevda tryggheten skiljer sig mellan olika grupper av människor och mellan olika områden. Tryggheten påverkas av många faktorer, både objektiva och subjektiva.

Planeringsinriktning D

Hållbarhet

Barriäreffekter

Forskare noterade redan på 60-talet att människor som bor på en gata med mycket trafik har färre sociala kontakter med sina grannar, särskilt de på andra sidan gatan, än de som bor på en mindre trafikerad gata. Större trafikleder utgör fysiska barriärer och det finns flera exempel, särskilt i ytterstaden, där en väg utgör en faktisk barriär mellan två stadsdelar. Luftföroreningar, buller och otrygghet leder också till att trafiken blir en barriär som gör att människor får svårt eller upplever det som obehagligt att passera.

Alla människor ska kunna röra sig och vistas utifrån sina förutsättningar i hela staden. Genom att främja innovation, elektrifierade transporter och styra bilanvändningen till de resor där bilen gör mest nytta för samhället minskar buller, trafikolyckor och utsläpp från fordonstrafiken.

Transportsystemet har en avgörande roll för stadens möjlighet att uppnå målen i Agenda 2030 och därmed skapa en tillgänglig och framkomlig stad för alla inom hållbarhetens ramar. Samtidigt har transportsystemet idag ofta motsatta effekter i form av negativ miljö- och klimatpåverkan, barriärer, trafiksäkerhetsproblem, ojämlikheter och otrygghet. Dessa negativa effekter behöver minimeras så att transportsystemet blir tyst, trafiksäkert, rent, rättvist och tryggt. Teknikutvecklingen kommer att hjälpa oss en bra bit på vägen. Test av innovationer i stadsmiljön, implementering av de bästa idéerna utifrån stadens mål och samverkan med näringslivet och andra aktörer i regionen är viktiga verktyg för att komma framåt. För att långsiktigt minska utsläppen krävs att staden fortsätter att underlätta för yteffektiva och kapacitetsstarka färdmedel samt effektiva godstransporter.

I en stad där människor vill bo och leva måste möjligheterna att röra sig och vistas vara tillgängliga för alla. Det kan bidra till att bryta den sociala isoleringen, öka jämställdheten och främja tillväxten av arbetstillfällen och bostäder i hela staden.

Transportsystemets påverkan på miljön

Transporter bidrar till de globala klimatförändringarna och staden har ambitiösa mål för utsläppsminskningar. Vägtrafikens luftutsläpp (avgaser och partiklar) utgör en stor del av den totala mängden föroreningar i en stad. Att människor utsätts för partiklar och luftföroreningar påverkar hälsa och dödlighet hos befolkningen.

I takt med att stadens befolkning och attraktionskraft ökar kommer transportefterfrågan att fortsätta öka. Planeringen måste långsiktigt stödja en utbyggnad av de kapacitetsstarka färdmedlen och ge förutsättningar för att användningen av bilen minskar. Samtidigt tar samhällsplanering tid och för att öka takten i stadens miljöarbete behövs kraftfulla satsningar på förnybara bränslen och särskilt på elektrifieringen tillsammans med näringsliv och myndigheter. Parallellt måste stadens vägar och gator också anpassas till de klimatförändringar som ändå sker i form av bland annat fler värmeböljor och skyfall med tillhörande översvänningsproblematik.

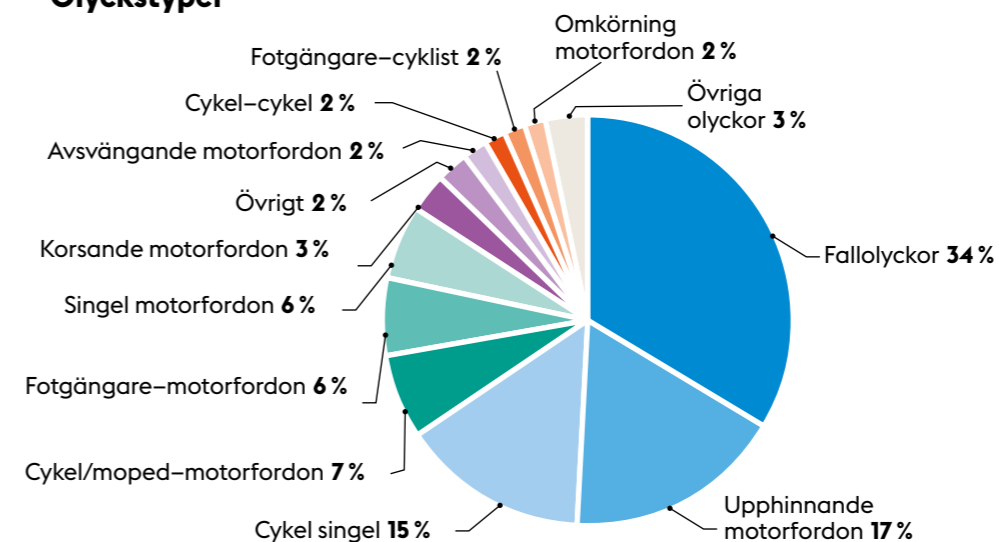
Buller är ett av de största miljöproblemen i en storstad. Den dominerande bullerkällan är motortrafiken och bullret kommer från både motorn och däckens kontakt med vägbanan. Hastighet, mängden fordon och väderförhållanden påverkar bullernivåerna. Att leva i en bullerstörd miljö kan leda till ett flertal hälsoeffekter varav sömnstörning är en av de allvarigaste. Buller påverkar också de offentliga rummens attraktivitet. Ytterligare en negativ konsekvens av transportsystemet är barriäreffekter, se faktaruta.

Allas rätt till stadens offentliga rum

Grundläggande i ett demokratiskt, jämställt och jämlikt samhälle är att de offentliga rummen är inbjudande och trygga platser för alla människor, och att ingen begränsas av till exempel ålder, kön eller funktionsnedsättning. Vår tillgång till och upplevelse av olika resval har också en påverkan på vår möjlighet att delta i samhällslivet. Fler resval gör att fler kan välja bort att äga egen bil så att biltrafiken minskar och delningstjänster främjas.

Trafiksäkerhet är avgörande för att människor ska kunna röra sig fritt i staden. Förutom att olyckor är ett stort problem för de drabbade skapar de även kostnader för samhället i form av exempelvis vårdbehov och minskad produktivitet. Utan insatser för att öka trafiksäkerheten för gående och cyklister riskerar fler att skadas när antalen gående och cyklister ökar. Barn, äldre och personer med funktionsnedsättning är generellt mest sårbara i trafiken. Äldre löper en högre risk att råka ut för trafikolyckor varav många är fallolyckor. En minskad risk för fallolyckor har därför stor betydelse för andra mål som ökad fysisk tillgänglighet för alla och en tryggare stad.

Olyckstyper

Figur 17: Fördelning av samtliga olyckor per olyckskategori, Stockholms stad 2010–2019. Gåendes fallolyckor står för en tredjedel av alla allvarliga skador som sker i trafikrummet. Källa: STRADA

Varje år skadas omkring 4 000 personer på stadens vägar och gator enligt polisens och sjukhusens rapporter. Flest personer omkommer i motorfordonsrelaterade olyckor. Gående är en olyckdrabbad grupp i trafiken. Den mest förekommande dödsolyckan är fotgängare i kollision med motorfordon och fallolyckor är stadens vanligaste olycka med personskador. Det är också den olycka där flest skadas allvarligt. Den näst vanligaste olyckan där någon skadats allvarligt är en singelolycka med cykel.

Universell utformning

Det innebär att en miljö utformas för att fungera för så många som möjligt redan från början.

Hur kan staden planera efter inriktningen?

Nedan beskrivs åtgärdsområden som staden kan arbeta med eller främja för att transportsystemet ska bidra till en hållbar stad.

En inbjudande och inkluderande stad

Våra resmönster och färdmedelsval skiljer sig åt beroende på bland annat kön, fysisk förmåga och socioekonomi. Ett viktigt fokus är att göra transportsystemet tryggt, rättvist och jämlikt för alla. Staden kan arbeta med detta bland annat genom att satsa på de yteffektiva och kapacitetsstarka färdmedlen som skapar möjligheter för fler att ta del av stadens möjligheter oavsett förutsättningar. Med föreningsliv, engagerade stockholmare och näringsliv ska staden även framöver arbeta med att förbättra platser för att skapa attraktioner och möten. Fortsatt satsning på platssamverkan är ett sätt att göra detta.

För att alla ska kunna vara delaktiga i samhället och verka på lika villkor behöver staden kontinuerligt arbeta med den fysiska tillgängligheten genom en universell utformning av gatumiljön. Staden ska planera och bygga rätt från början och enkelt avhjälpta hinder ska åtgärdas. Arbetet med att åtgärda befintliga brister i den fysiska tillgängligheten innebär förbättringar i form av kontrastmarkeringar av olika nivåskillnader, kantstenssänkningar, räcken och jämnare gångytor. Fler bänkar och andra sittmöjligheter är viktiga satsningar för att alla ska våga och vilja röra sig i staden. Även mötesplatser i närområdet där människor i olika åldrar och med olika funktionsnedsättning kan samlas och vara aktiva är en del i detta arbete. Socialt utsatta områden har särskilt stora behov av nya och utrustade attraktiva offentliga ytor och mötesplatser.

Det attraktiva transportsystemet som skapar många möjligheter kräver delaktighet från fler i dess utformning. Staden behöver fortsätta arbeta med nya kreativa sätt att involvera stockholmarna i utvecklingen av framtidens transportsystem, till exempel i planprocessen. I slutändan handlar det om att ge alla samma möjlighet att påverka sina liv. Metoder för att engagera stockholmare, fastighetsägare, förenings- och näringsliv i utformningen av närmiljön bör utvecklas och testas vidare. Staden kan även tydliggöra de sociala nyttor som kan skapas och arbeta med fler metoder för att öka jämlikheten. Gator och andra offentliga rum präglas av människorna som använder dem samtidigt som de tillhör oss alla.

Minskade klimatutsläpp

För att möjliggöra en fossilfri stad krävs effektivisering av transportsystemet tillsammans med kraftfulla åtgärder som underlättar för elektrifiering och förnybara drivmedel. Detta behöver ske i nära samverkan med både privata och offentliga aktörer för att hitta de bästa lösningarna. Stadsplaneringen ska följa översiktsplanen med centralt placerad, kollektivtrafiknära, tät och funktionsblandad bebyggelse.

En fortsatt elektrifiering av fordonsflottan är en förutsättning för att uppnå stadens klimatmål. Staden driver samarbeten med många olika aktörer: alltifrån elleverantörer och fordonstillverkare till användare. Det handlar både om bilar och andra mindre fordon som behöver laddas och ett elnät som klarar av den höga belastningen. För att komma riktigt långt med fordonsteknik och nya drivmedel krävs också nationella och europeiska beslut. Det rör sig till exempel om ökad reduktionsplikt, stöd till laddbara fordon och konvertering till etanoldrivna fordon. Här behöver staden driva utvecklingen i önskad riktning genom samverkan och påverkansarbete. Fler åtgärder finns i stadens klimathandlingsplan.

Klimatanpassning

En viktig del av att klimatanpassa staden är att ta med skyfallsperspektivet tidigt i planeringen. Det pågår arbete med att identifiera riskområden och långsiktiga åtgärdsstrategier för att skyfallssäkra stadens offentliga rum. Takten i det här arbetet kommer behöva vara hög. De vägar och gator som blir utpekade som skyfallsleder behöver utformas för att leda vattnet vidare eller styra vattnet genom höjdsättning. Dessa kommer i samband med skyfall användas för transport av vatten och bara delar av ytan kan då användas till vanlig transport. På motsvarande sätt kommer vissa andra allmänna platser, till exempel en del torg och grönytor, behöva anpassas för att hantera skyfallsvatten i samband med om- och nybyggnation. Ytorna ska utformas mångfunktionellt så att de också kan bidra till stadens biologiska mångfald, leverera olika typer av ekosystemtjänster och skapa rekreativa värden. Fler åtgärder finns i stadens skyfallsstrategi.

Ett förändrat klimat med fler värmeböljor innebär också att värmeöarna i städerna blir fler, vilket bland annat kan motverkas genom att ge plats för fler träd **på stadens gator och i andra i de offentliga rummen.**

Stadens trafiksäkerhetsplan lyfter fram fem insatsområden:

- Gåendes singelolyckor
- Cyklisters singelolyckor
- Rätt hastighet
- Ökad regelefterlevnad
- Säkra fordon

Driva innovation:

- Identifiera områden där innovation är extra viktigt.
- Tydliggör vilka mål/delmål inom staden som berörs.
- Vilka konkreta innovationslösningar/utökad kunskap behövs för att nå målen?
- Analys av innovationens förväntade effekt.
- Genomföra projekt/test i samverkan.
- Uppföljning och utvärdering.
- När vi målen?
- Kan vi accelerera utvecklingen, skala upp testet eller implementera detta bredare i staden?

Stockholmarna ska vara säkra i trafiken

Stadens trafiksäkerhetsplan tillsammans med underliggande åtgärdsplaner för hastigheter och säkra skolvägar pekar ut inriktningen för trafiksäkerhetsarbetet i staden. Viktiga delar i det kommande trafiksäkerhetsarbetet är att öka hastighetsefterlevnaden samt att minska gåendes och cyklisters singelolyckor.

Genom att utveckla ännu effektivare metoder för barmarks- och vinterväghållning finns stor potential för att minska gåendes och cyklisters singel- och fallolyckor. För ökad hastighetsefterlevnad behöver gatorna utformas så att de stödjer trafikanterna att hålla hastighetsbegränsningarna och även i övrigt köra säkert. Det största pågående trafiksäkerhetsarbetet handlar om att införa nya hastighetsgränser med kompletterande fysiska åtgärder på stadens huvudvägnät. Det finns även många möjligheter att genom exempelvis geofencing och automatiserade förarstödsfunktioner i fordon se till att hastighetsgränserna efterlevs och att andra trafiksäkerhetsrelevanta funktioner säkerställs.

Driva teknikutveckling genom innovation och upphandling

Genom en målinriktad och smart användning av kommunala styrmedel kan staden göra stor skillnad i att främja en långsiktig hållbar utveckling av transportsystemet på den attraktiva stadens villkor. Detta behöver ske genom kreativa och modiga satsningar på innovationer och ett strategiskt samarbete med andra städer, näringslivet och den användningsorienterade forskningen. Staden kan både följa och leda utvecklingen genom exempelvis demoprojekt och innovationsupphandlingar med tillhörande utvärdering för att kunna identifiera de största nyttorna. Ett viktigt steg i detta är att utveckla förmågan att brett implementera de försök och piloter som visar sig fungera väl. Av stor vikt är också att staden och andra aktörer fortsätter att utveckla och tillgängliggöra sina dataunderlag.

Exempel på teknikutveckling som stöttar stadens hållbarhetsmål är effektivare styrning av trafiken med hjälp av trafiksignaler, sensorer och geofencing. Staden deltar i flera utvecklingsprojekt idag och behöver även fortsatt driva utvecklingen av geofencingens möjligheter tillsammans med en mängd aktörer, för att bättre styra hur olika fordon kan röra sig i stadens transportsystem.

Staden ska också driva teknikutvecklingen på fordons- och bränslesidan genom offentlig upphandling av egna fordon och genom att ställa krav på underleverantörer. Tester av innovationer har en något längre tidshorisont innan de ger storskalig effekt.

Upphandling av arbets- och tjänstefordon kan på förhållandevis kort sikt få igång och stötta olika aktörers satsningar på nya tekniker.

En hälsosam närmiljö utan buller och luftföroreningar

För att skapa en miljö med så lite buller och luftföroreningar som möjligt behövs åtgärder som minskar vägtrafiken, kombinerat med renare fordon och minskad dubbdäcksanvändning. Staden behöver fortsatt stötta och styra den tekniska utvecklingen på området. Staden ska även verka för att regering och riksdag moderniserar trängsel-skatt och parkeringslagstiftning, så att det blir möjligt att miljödifferenziera dem och på så sätt göra det mer lönsamt med laddbara fordon och förnybara drivmedel än fordon med fossila drivmedel. Det finns behov av att förtydliga hur trafik- och miljöfrågor ska samplaneras.

Det finns idag flera gator med dubbdäcksförbud i innerstaden och effekterna har varit positiva för den lokala miljön. För att minska partiklarna ytterligare är det framöver prioriterat att staden fortsätter påverkansarbetet för en nationell dubbdäcksavgift. Buller kan reduceras med hjälp av till exempel tyst asfalt samt bättre hastighetsefterlevnad som staden driver med hjälp av bland annat tester och upphandling. Åtgärdsprogrammet för buller innehåller fler åtgärder för att förbättra ljudmiljön i Stockholms stad.

Nya mobilitetslösningar bidrar med flexibilitet

För att få fler att välja hållbara färdmedel krävs förutom ett bra, känt utbud av infrastruktur också att det hållbara valet är enkelt, flexibelt och bekvämt. Olika mobilitets-tjänster som bilpooler, lådcykelpool och friflytande delningstjänster kan bidra till detta. Mobilitetslösningarna fyller olika syften i resandet och en enkelhet i att kombinera dem kan bidra till minskat behov av eget bilägande.

Det kommer hela tiden nya mobilitetslösningar där vissa kommer hitta sin plats i transportsystemet och andra kommer att försvinna igen. Det är viktigt att tydliggöra hur nya tjänster passar in i transportsystemet genom en aktiv dialog med mobilitetsleverantörerna för att hitta de bästa lösningarna och undvika oönskade effekter på stadsmiljön, invånarna och transportsystemet. Staden är positiv till nya mobilitetslösningar som är yteffektiva och leder mot mer attraktiva hållbara transporter. Staden behöver även fortsatt ha ett nyfiken synsätt på de nya lösningarna när det gäller till exempel anpassning av regelverk och bedömning av nyttan för transportsystemet genom att hela tiden vara öppen, testa och möjliggöra.

Process för nya mobilitetslösningar

Staden utvärderar och arbetar med nya mobilitetslösningar genom att använda punkterna nedan:

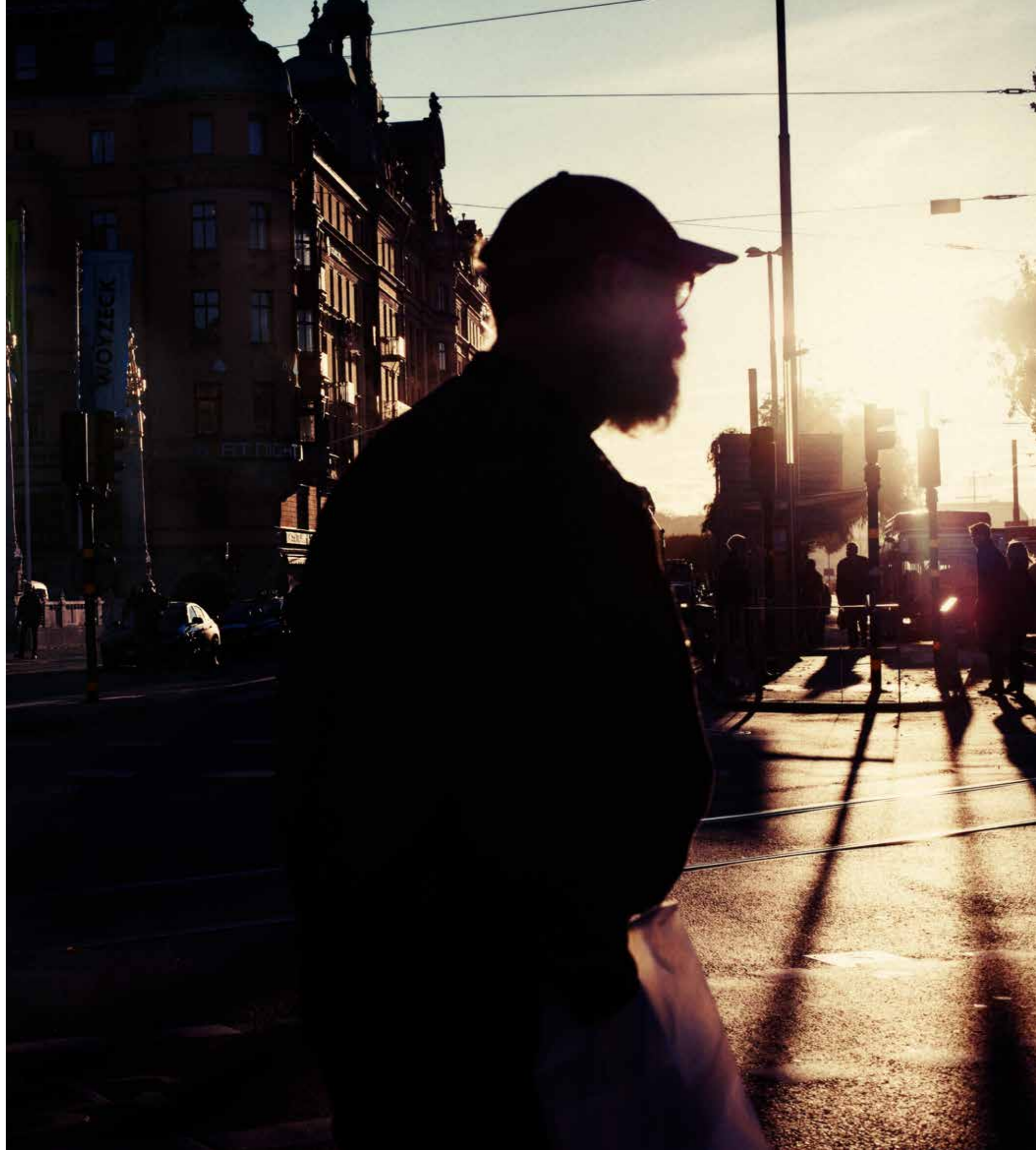
- Är de yteffektiva?
- Leder de mot attraktiva hållbara transporter?
- Aktiv dialog med mobilitetsleverantörerna för att hitta gemensamma lösningar.
- Tydliggör hur de passar in i transportsystemet och staden.
- Positivt och nyfiken synsätt på nya mobilitetslösningar som bidrar till stadens mål.

Fokus framåt

Planering och utveckling av vägar och gator är tillsammans med stadsplanering kraftfulla verktyg för att åstadkomma ett framkomligt och attraktivt transportsystem och en stad som erbjuder många möjligheter till ett rikt liv. I det dagliga arbetet med stadens utveckling blir avvägningar alltid svåra. Framkomlighetsstrategins övergripande inriktning, att prioritera kapacitetsstarka färdmedel, öka pålitligheten för samtliga trafikarter och avsätta mer kvalitativ yta till vistelse samt nyttja den nya teknikens möjligheter, är vägledande för vart vi ska, vad vi ska driva och hur vi ska planera. Inriktningen bidrar till att staden uppnår flera mål samtidigt. Yteffektivitet, minskade klimatutsläpp och ökad fysisk aktivitet gynnas alla av samma planering.

Framkomlighetsstrategin gäller tills vidare. Trenderna som påverkar transportsystemet och våra offentliga rum ändras fort och därför ska trafiknämnden vid behov utvärdera strategin för att följa upp att den fortsatt är tillräckligt flexibel för att svara mot den snabba utvecklingen. Alla stadens nämnder och bolagsstyrelser har ansvar för att arbeta efter inriktningen i framkomlighetsstrategin och bidra till dess utvärdering.

Staden behöver ha snabba och flexibla arbetssätt där vi testar nya lösningar och bedriver kreativ utveckling tillsammans med näringslivet och andra aktörer. Här är också omvärldsbevakningen en viktig del. Ett utvecklat målstyrt arbetssätt kan öka tydligheten mot stadens samarbetsparter och ge ännu effektivare satsningar för att utveckla och ta hand om staden. Respektive förvaltning och bolag har ansvar för att ta fram åtgärder som leder verksamheten i rätt riktning. Genom stadens gemensamma arbete kan Stockholm vara en stad för många möjligheter till rörelse och vistelse.

Till styrelsen för Kulturhuset Stadsteatern AB

Styrelsesammanträde 4/2022 – 2022-09-28

Beslut angående arbetsordning

I enlighet med *Arbetsordning för Kulturhuset Stadsteatern ABs styrelse* ska styrelsen årligen ompröva arbetsordningen och justera vid behov. Ledningen för moderbolaget, Stockholms Stadshus AB, har gett uppdaterad rekommendation för arbetsordning och instruktion.

Förslag till ny arbetsordning för styrelsen är anpassad utifrån de rekommendationer som utarbetats av Stockholms Stadshus AB för dotterbolagen inom koncernen.

Nytt förslag tar sikte på ändrade möjligheter att skicka sekretesshandlingar säkert vilket kan ske via stadens e-tjänst, eMeetings samt förtydliganden om när vissa ärenden ska tas hanteras i styrelsen. Se bilagt förslag.

Föredras av Gabriella Eriksson.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta

att anta *arbetsordning och vd-instruktion* enligt bilaga.

Malin Dahlberg
VD

ARBETSORDNING FÖR STYRELSEN

jämte instruktion för

Arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören m.fl.

A. ARBETSORDNING FÖR STYRELSENS ARBETE

med utgångspunkt från 8 kap 4-5 §§ aktiebolagslagen (ABL)

A.1 Allmänt

Denna arbetsordning med tillhörande instruktioner har fastställts av styrelsen för Stockholms Stadsteater AB vid dess sammanträde ~~2021~~2022-0509-1928. Arbetsordningen och instruktion ska omprövas årligen och vid behov.

Arbetsordningen ska skickas till varje styrelseledamot, styrelsesuppleant, styrelsens sekreterare, verkställande direktören (VD), vice VD och revisorerna med suppleanter.

A.2 Styrelsesammanträden

A.2.1 Plats för styrelsesammanträden

Tid för styrelsesammanträden fastställs av styrelsen i enlighet med vad som framgår av punkt 2.2.1 nedan. Sammanträdena ska normalt hållas i Stockholm. Styrelsens ordförande kan besluta att ett eller flera sammanträden hålls på annan ort i Stockholms län. Styrelsen kan besluta att sammanträde hålls på annat ställe.

A.2.2 Ordinarie styrelsesammanträden

Utgångspunkten för de ordinarie styrelsesammanträdena är att dessa hålls i en lokal där alla ledamöter, suppleanter och arbetstagarrepresentanter som kan delta är på plats. Distansdeltagande enligt nedan är endast avsett att vara ett komplement till fysisk närvaro.

En förutsättning för deltagande på distans är bland annat att sekretessen kan upprätthållas, att distansdeltagande ledamot, suppleant och arbetstagarrepresentant har möjlighet att ta del av handlingar som delas ut vid mötet och att skyddet för personuppgifter kan upprätthållas. Ärenden som hanteras på styrelsesammanträdet kan vara sådana att det inte är lämpligt att hantera dessa annat än på ett fysiskt möte utan deltagande på distans.

Om ordinarie styrelseledamöter inte samtycker till distansmöte ska de i svar på kallelse ange det. För deltagande på distans ska vara möjligt krävs att ingen ordinarie styrelseledamot motsätter sig detta senast tre arbetsdagar innan mötet. Om någon motsätter sig distansdeltagande på möte meddelas detta per mail via styrelsesekreterare.

A.2.2.1 Tid för styrelsesammanträden

Styrelsen ska normalt hålla tre ordinarie sammanträden under våren och tre under hösten. Tidpunkterna ska vara någorlunda jämnt fördelade över året och vara anpassade till den ekonomiska rapportering som ska ske till moderbolaget Stockholms Stadshus AB.

A.2.2.2 Återkommande ärenden

Vid varje ordinarie styrelsesammanträde ska följande ärenden behandlas:

- Utseende av protokolljusterare
- Föregående protokoll
- Besluts punkter
- Ekonomisk rapportering
- Annan rapportering
- Övrigt

A.2.2.3 Särskilda ärenden

Utöver de återkommande ärenden som angivits ovan under punkten A.2.2.2 ska följande ärenden behandlas som besluts punkter vid nedan angivna sammanträden.

<u>Tidpunkt</u>	<u>Ärende som ska behandlas</u>
Årets första ordinarie sammanträde	Årsbokslut_ <u>GPRD-rapport</u>
Första ordinarie sammanträdet efter årsstämman	Ändrad firmateckningsrätt (vid behov) Utseende av styrelsens sekreterare Förslag till budget och inriktning för de tre kommande åren
Sista ordinarie sammanträde före halvårsskiftet	Tertialbokslut 1 jämte prognos. Antagande av arbetsordning mm <u>Yttrande stadsrevisionen</u>
Första ordinarie sammanträde efter halvårsskiftet	-
Andra ordinarie sammanträdet efter halvårsskiftet	Tertialbokslut 2 jämte prognos
Årets sista ordinarie sammanträde	Budget för nästkommande verksamhetsår <u>Verksamhetsplan och IKP</u> Kommande sammanträdestider

Därutöver ska behandlas sådana ärenden som anges under punkten B.1.3 nedan.

A.2.3 Extra styrelsesammanträde

För överläggning och beslut i ärenden som inte kan hänskjutas till ordinarie styrelsesammanträde, kan sammanträde hållas vid andra tillfällen. Ordföranden ska se till att sammanträdet hålls när det behövs. Styrelsen ska alltid sammankallas om en styrelseledamot eller VD begär det.

Extra styrelsesammanträde får hållas per telefon, genom videokonferens eller motsvarande digitalt media. Beslut fattade i sådan ordning ska protokollföras på vanligt sätt enligt punkt A.2.6 nedan.

Extra styrelsesammanträde kan också avhållas per capsulam, varvid protokoll med förslag till beslut upprättas och därefter cirkuleras eller utsänds till var och en av ledamöterna och till - för kännedom - suppleanterna. Styrelsesammanträde i denna ordning får hållas endast om samtliga ordinarie styrelseledamöter biträder beslutet d.v.s. att inga avvikande meningar lämnas. De ordinarie styrelseledamöterna anses ha biträtt beslutet i och med undertecknande av protokollet alternativt efter att de har lämnat sitt godkännande till förslaget via e-postmeddelanden och undertecknande skett i enlighet med punkten A.2.6 nedan.

A.2.4 Kallelse och underlag

Till styrelsesammanträdena, ordinarie och extra, ska samtliga styrelseledamöter och suppleanter kallas. Kallelse med dagordning sänds per e-post sju dagar före styrelsesammanträdet om inte särskilda skäl föreligger.

Handlingar, såsom dagordning, tjänsteutlåtanden, underlag, rapporter och, vad gäller beslutspunkter, förslag till beslut, ska finnas att tillgå elektroniskt och/eller ha sänts ut i pappersform senast vid denna tidpunkt. I det fall handlingarna finns att tillgå elektroniskt för styrelseledamöterna och de underrättats därom, anses det vara dem tillhanda. Handlingarna ska i vart fall vara styrelseledamöterna tillhanda senast den sista vardagen före den helg som infaller närmast före sammanträdet. Handlingarna får, om så är oundvikligt, sändas ut eller göras tillgängliga elektroniskt efter kallelsen, dock senast två dagar före sammanträdet. Om särskilda skäl föreligger får de lämnas vid sammanträdet.

Handlingarna publiceras internt för styrelsen, vilket innebär att inloggning krävs för att få tillgång till handlingarna i anvisad e-tjänst. Samtliga styrelseledamöter och suppleanter förutsätts ha tillförsäkrat sig tillgång till anvisad e-tjänst för styrelsehandlingar genom egen personlig inloggning. De handlingar som finns att tillgå elektroniskt på anvisad e-tjänst för styrelsehandlingar anses vara samtliga styrelseledamöter och suppleanter tillhanda samma dag som publicering sker.

Handlingar där uppgifter med sekretess förekommer publiceras ~~dock~~ intesom huvudregel elektroniskt på anvisad e-tjänst för styrelsehandlingar. Dessa i särskilda fall, vilket i så fall ska framgå av ärendet, kan en sekretesshandling skickas istället ut till styrelsen per post och anses vara styrelseledamöter och suppleanter tillhanda dagen efter utskick. Utskick ska ske senast 8 dagar före sammanträdet om inte särskilda skäl föreligger. Mer omfattande handlingar där uppgifter med sekretess förekommer skickas inte ut per post. Dessa hålls istället fysiskt tillgängliga på plats som anges i kallelsen senast sju veckodagar före respektive styrelsesammanträde, om inte särskilda skäl föreligger.

Om särskilda skäl föreligger får i föregående stycke nämnda handlingar eller justerade versioner av sådana handlingar som redan skickats per post eller hållits fysiskt tillgängliga istället göras fysiskt tillgängliga på den plats som angivits i kallelsen senast två veckodagar före sammanträdet eller, om oundvikligt, lämnas direkt vid sammanträdet.

Cirka 4-5 dagar dock senast samma dag som styrelsemötet äger rum publiceras styrelsehandlingarna, förutom de handlingar som innehåller sekretessbelagda uppgifter, externt vilket innebär att allmänheten får del av handlingarna.

Utöver vad som ovan angivits ska kopia av kallelse med dagordning sändas ut per post eller per e-post till bolagets revisorer, revisorssuppleanter och Stockholms Stadshus AB. Tillhörande handlingar ska finnas att tillgå elektroniskt och/eller sändas ut i pappersform för dessa.

Styrelsesammanträden ska hållas med utgångspunkt från att utsänt material är inläst.

A.2.5 Beslut

Styrelsen fattar beslut genom att en majoritet biträder beslutet i enlighet med 8 kap 22§ ABL, förutom vad som anges i punkt A.2.3 angående extra sammanträde per capsulam.

A.2.6 Protokoll

Styrelsens ordförande ansvarar för att protokoll förs vid varje styrelsesammanträde. Protokollet ska föras av styrelsens sekreterare eller, vid dennes förhinder, av annan av styrelsen särskilt utsedd person. Protokollet ska vara kortfattat, dock med iakttagande av de krav som föreligger i enlighet med 8 kap 24 § ABL. Protokollet ska ange fattade beslut och det underlag, muntligt och/eller skriftligt redovisat, som besluten grundats på. Vidare ska av protokollet framgå avvikande mening (reservation) eller särskilt uttalande som styrelseledamot eller VD begärt att få antecknat liksom avgivna suppleantyttranden och yttranden från arbetstagarrepresentanter.

Protokollen ska undertecknas av sekreteraren, eller vid dennes förhinder av annan av styrelsen särskild utsedd person, och justeras av ordföranden vid sammanträdet jämte en särskilt vid sammanträdet därtill utsedd person (normalt vice ordföranden). Vid styrelsesammanträde per capsulam justeras protokollet av ordförande och vice ordförande.

Styrelsens sekreterare ska se till att kopior av protokollen, efter justering, publiceras på anvisande tjänst för styrelsehandlingar för samtliga styrelseledamöter, revisorer, suppleanter och Stockholms Stadshus AB, och att protokollsutdrag sänds till dem respektive till övriga som berörs av besluten.

Protokollen ska – för kalenderår – numreras och ges löpande paginering. Verkställande direktören svarar för att protokollen jämte beslutsunderlag förvaras på ett betryggande sätt i enlighet med 8 kap 26 § ABL.

A.2.7 Ordförande vid styrelsesammanträdena

Styrelsens ordförande, eller vid dennes förhinder vice ordförande, är ordförande vid styrelsesammanträden. Om varken ordförande eller vice ordförande kan närvara utser styrelsen annan ledamot att för tillfället leda styrelsens arbete. Tills valet har förrättats fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i styrelsen längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs detta temporära ordförandeskap av den äldste av dem.

A.2.8 Suppleanters närvarorätt

Styrelsens suppleanter ska kallas till och får närvara, har yttranderätt och rätt att få sina meningar antecknade till protokollet vid styrelsesammanträden även i fall då suppleanten ej inträder som ersättare för ordinarie ledamot.

Vid förfall för ordinarie styrelseledamot ska suppleant inträda i den ordning som beslutats av kommunfullmäktige (*se nedan*) och anteckning om detta skall ske i protokollet.

<i>För ledamot tillhörande nedanstående parti</i>	<i>inträder ersättarna i nedan angiven partiordning *)</i>
<i>S</i>	<i>S, V, MP, Fi, L, C, M, KD</i>
<i>MP</i>	<i>MP, V, S, Fi, C, L, M, KD</i>
<i>V</i>	<i>V, S, MP, Fi, L, C, KD, M</i>
<i>Fi</i>	<i>Fi, MP, V, S, L, C, M, KD</i>
<i>M</i>	<i>M, L, C, KD, S, MP, V, Fi</i>
<i>L</i>	<i>L, M, C, KD, S, MP, V, Fi</i>
<i>C</i>	<i>C, M, L, KD, S, MP, V, Fi</i>

KD	KD, M, L, C, S, MP, V, Fi
----	---------------------------

*) Om det finns fler än en suppleant från samma parti, inträder de i den ordning de upptagits i valprotokollet.

A.2.9 Arbetstagarrepresentanter

Företrädare för arbetstagersidan har närvaro- och yttranderätt inklusive rätt att ställa yrkanden vid styrelsesammanträdena och få sina meningar antecknade till protokollen. Eftersom skäl för undantag i enlighet med 17 § Lag om styrelserepresentation för privatanställda föreligger har de inte rösträtt. De behöver därmed inte registreras hos Bolagsverket.

A.3 Arbetsfördelningen inom styrelsen

Styrelsen ska ha en ordförande och en vice ordförande, valda av kommunfullmäktige. Ordföranden ska leda styrelsens arbete och bevaka att styrelsen fullgör sina uppgifter samt se till att styrelsen sammanträder i den omfattning och på det sätt som anges i denna arbetsordning eller som följer av lag (jfr bland annat 8 kap 17 och 23 §§ ABL). Ordföranden ska svara för att styrelseledamöterna på sammanträdena och där så är lämpligt även mellan sammanträdena får upplysningar rörande bolagets förhållanden, gången av verksamheten och därunder inträffade viktiga händelser. Ordföranden och vice ordföranden ska upprätthålla en nära och fortlöpande kontakt med VD angående bolagets utveckling.

Moderbolaget Stockholms Stadshus AB samordnar rekrytering av bolagets VD, i samråd med bolagets ordförande, bolagets vice ordförande och koncernstyrelsens ordförande/vice ordförande. Beslutet om förordnande och/eller anställning av VD fattas av bolagets styrelse. Stockholms Stadshus AB tar fram förslag till VD:s förmåner vid nyanställning. Bolagets ordförande beslutar, efter samråd med moderbolaget, vice ordförande och koncernstyrelsens ordförande/vice ordförande, om dessa förmåner. Detsamma gäller vid förändringar av villkoren i anställningsavtalet. Styrelsen skall informeras om verkställande direktörens anställningsförmåner. Moderbolaget samordnar, på motsvarande sätt, villkoren vid avslut av VD:s förordnande och/eller anställning i bolaget. Arbetet sker i samråd med bolagets ordförande och vice ordförande samt koncernstyrelsens ordförande/vice ordförande. Bolagets ordförande, efter samråd med vice ordförande, äger rätt att ingå avtal om avslut av förordnande och/eller anställning som VD. Beslutet om entledigande av VD fattas av bolagets styrelse.

Moderbolaget samordnar den årliga lönerevisionen för VD, vilket bland annat innebär att ta fram underlag och förslag till ny lön. Bolagets ordförande ansvarar, efter samråd med moderbolaget, vice ordförande och koncernstyrelsens ordförande/vice ordförande, för att träffa överenskommelse med VD om lönerevision.

Bolagets ordförande och vice ordförande beslutar gemensamt om eventuellt avsteg från principen att VD inte äger bedriva verksamhet (inneha bisyssla) vid sidan av sin anställning i bolaget (jfr bland annat 8 kap 34 § ABL).

Till ordföranden och i dennes ställe vice ordföranden, delegeras beslutanderätten att utse och befullmäktiga ersättare för verkställande direktör vid dennes frånvaro.

Ordföranden och vice ordföranden har enligt av styrelsen fastställd attestinstruktion beställnings- och attesträtt.

Det förekommer därutöver inte någon särskild arbetsfördelning inom styrelsen. Styrelsen får dock uppdra åt en eller flera av styrelsens ledamöter att vidta vissa åtgärder eller vara ansvariga för vissa ärenden. Om så sker ska det antecknas i styrelseprotokoll. Om förhållandet inte är av endast tillfällig art ska dessutom arbetsordningen ändras i enlighet därmed.

Styrelsen ska ha en särskilt utsedd sekreterare. Denne ska vara anställd hos bolaget och utses av styrelsen på förslag av VD.

A.3.1 Personuppgiftsansvar

Bolaget är personuppgiftsansvarigt enligt bestämmelser i GDPR, vilket innebär att i första hand bolagets styrelse ansvarar för de åtaganden som bestäms i aktuell förordning och tillhörande nationell lagstiftning.

A.4 Övrigt

A.4.1 Kommunens ledningsfunktion

Bolagets styrelse och VD har att följa av bolagsstämman eller av kommunfullmäktige utfärdade ägardirektiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordning, lag eller bolagets intresse.

Som framgår av bolagsordningen har kommunstyrelsen, om inte sekretess föreligger, rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper, samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska därför, om inte sekretess föreligger, lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Bolagets styrelse eller VD ska, vid behov, se till att detta görs.

A.4.2 Investeringar

- Investeringsplan fastställs i budget
- Inriktningsbeslut och genomförandebeslut om investeringar överstigande 300 mkr ska föreläggas kommunfullmäktige för godkännande.
- Uppföljning och återredovisning sker fortlöpande i tertialrapporter samt i årsredovisningen.

Enligt 3 kap. 17 § kommunallagen ska det i bolagsordningen framgå att kommunfullmäktige ska få ta ställning innan sådana beslut i bolagets verksamhet som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, fattas. Ärenden som ligger utanför bolagets reguljära verksamhet eller är av särskilt känslig natur bör därför, oavsett belopp, behandlas som frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och kräver godkännande av kommunfullmäktige. Förvärv av bolag ska, liksom bildande av bolag, betraktas också som ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och kräver godkännande av kommunfullmäktige.

A.4.3 Gåva till allmännyttigt ändamål

Gåva till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål beslutas av ägaren/bolagsstämman. Styrelsen kan dock fatta beslut att lämna gåva för allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål om det med hänsyn till bolagets ställning är av ringa värde och det rymmer inom den kommunala kompetensen (jfr 17 kap 5 § ABL).

A.4.4 Sekretess

All information som lämnas till styrelsens ledamöter, suppleanter, revisorer och arbetstagarrepresentanter och som inte är offentliggjord ska, med beaktande av vad som gäller enligt tryckfrihetsförordningens samt offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser, behandlas så att bolaget inte skadas. Handling eller information som är sekretesskyddad får inte lämnas vidare till eller röjas för annan.

B. INSTRUKTION FÖR ARBETSFÖRDELNINGEN MELLAN STYRELSEN OCH VD M.FL.

med utgångspunkt från 8 kap 4 § ABL

B.1 Styrelsen

delegera B.1.1 Allmänt

Enligt 8 kap 29 och 36 §§ ABL äger VD och dennes suppleant, vice VD, generellt att företräda bolaget utåt och teckna dess firma i vad avser all löpande förvaltning såvida inte styrelsen genom riktlinjer eller anvisningar gjort särskilda begränsningar i enlighet med 8 kap 39 § ABL. Styrelsen ska se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Styrelsen ska fastställa målsättningar, policies och strategiska planer som är av väsentlig betydelse för bolaget. Styrelsen ska vid behov se till att de blir föremål för uppdateringar och översyner. Styrelsen ska också fastställa riktlinjer och policies till följd av beslut av aktieägare. Styrelsen svarar för att årligen fastställa denna instruktion.

Uppstår en frågeställning som inte omfattas av denna instruktion, ska VD inhämta besked från styrelsen.

B.1.2 Utlämnande av allmän handling

Till VD, vice VD och administrative chefen och styrelsesekreteraren är delegerad beslutanderätten om utlämnande av allmänna handlingar (jfr 6 kap 2 och 3 §§ offentlighets- och sekretesslagen).

B.1.3 Frågor som ska beslutas av styrelsen m.m.

VD ska förelägga styrelsen nedan angivna frågor för beslut. Denna uppställning konstituerar inte i sig rätt för styrelsen att fatta bindande beslut (jfr punkt A.4.1 ovan). Beloppen är angivna exklusive mervärdesskatt.

a) Ingående av avtal som inte ingår i den löpande verksamheten	> 5 000 000 kr
b) Teckning, förvärv eller avyttring av aktier i löpande verksamhet	> 100 000 kr
c) Upptagande eller lämnande av lån, refinansiering, garantier, panter eller borgen	Oberoende av belopp
d) Beslut om löner eller andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare på annat än för branschen sedvanliga villkor	Oberoende av belopp
e) Ställande av säkerhet för annan juridisk eller fysisk person	Oberoende av belopp
f) Avsteg från Stadens policies om representation m.m.	Oberoende av belopp

Beslut i ovan angivna frågor, undantagandes vad som regleras i 8 kap 34 § ABL, får för särskilt tillfälle genom beslut av styrelsen delegeras till VD. Beslut om sådan delegering ska antecknas i protokoll.

Avtal som inte avser löpande förvaltningsåtgärder enligt 8 kap 29 § ABL ska alltid tecknas av två firmatecknare i förening.

VDs kostnader (såsom utlägg, resor, traktamenten och liknande) godkänns av ordförande. Ordförandens kostnader godkänns av vice ordförande tillsammans med VD. Styrelsens tjänste- eller studieresor godkänns av ordförande tillsammans med vice ordförande och VD.

B.1.4 Information och rapportering till styrelsen

Beslut som fattas av VD i den löpande förvaltningen men som är av större betydelse för bolagets verksamhet och ekonomiska situation ska rapporteras till styrelsen vid närmast följande sammanträde.

Denna rapportering ska innefatta resultat, finansieringsförhållanden, likviditet och andra betydelsefulla ekonomiska förhållanden samt information om viktiga händelser, såsom exempelvis uppkomna tvister av betydelse, uppsägning av för bolaget viktigare avtal, etc.

I brådskande fall, samt när behov i övrigt föreligger mellan ordinarie styrelsemöten, ska rapportering ske direkt till styrelsens ordförande. Rapportering ska vara av sådan beskaffenhet att styrelsen tillåts göra en välgrundad bedömning.

Den ekonomiska rapporteringen ska baseras på det koncernrapporteringssystem som används i koncernen Stockholms Stadshus AB – Rapporteringsanvisningar för Stadshuskoncernen (RASK).

B.1.5 Kontroll - Attest - Utanordning

VD ska upprätta förslag till fullständig instruktion som reglerar attesträtten m.m. inom bolaget. I instruktionen ska anges vem som ska utföra underliggande kontroll och vilka befattningshavare som har attest- respektive utanordningsrätt. Instruktionen fastställs av bolagets styrelse och ska i tillämpliga delar utgå från av Staden centralt beslutade principer.

Attestberättigad äger rätt att skriftligt delegera beställningsrätt och utförandet av nödvändiga kontrollåtgärder.

B.2 VD

B.2.1 Allmänt

VD är skyldig att i sitt handlande för bolaget främja dess intressen. VD ska iaktta lojalitetsplikt som följer av anställningen vilket bland annat innebär att denne, med beaktande av vad som gäller enligt tryckfrihetsförordningens samt offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser, behandlar all information till utomstående så att bolaget inte skadas och att denne har upplysningsplikt gentemot styrelsen rörande angelägenheter och förhållanden som har betydelse för bolaget.

VD får inte handlägga fråga rörande mellanhavande mellan honom och bolaget. VD får heller inte handlägga fråga mellan bolaget och tredje man om VD i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot bolagets. VD får inte heller handlägga fråga mellan bolaget och tredje man som VD ensam eller tillsammans med annan får företräda. Bestämmelserna gäller inte om bolagets motpart är ett företag i koncernen Stockholms Stadshus AB.

Vad som sägs om VD i bland annat denna instruktion gäller även vice VD när denne är i VD:s ställe, såvida inte styrelsen genom riktlinjer eller anvisningar gjort särskilda begränsningar.

VD:s arbetsuppgifter består utöver av vad som regleras ovan i B.1.1 första stycket och B.1.3 av bland annat följande.

B.2.2 Styrelsens dagordning och beslutsunderlag

VD ska, tillsammans med styrelsens ordförande, upprätta förslag till dagordning inför styrelsesammanträdena. VD ska också ta fram nödvändigt informations- och beslutsunderlag inför sammanträdena samt i övrigt uppfylla sina plikter enligt denna arbetsordning.

VD ska vidare vara föredragande vid styrelsens sammanträden och därvid avge motiverade förslag till beslut. VD får, där så är lämpligt, delegera uppgiften som föredragande i särskilt ärende till annan person som är underställd VD. För särskilt fall kan extern föredragande (t.ex. anlitad konsult för visst projekt) komma i fråga.

B.2.3 Övrigt

Styrelsen för moderbolaget, Stockholms Stadshus AB, har i uppdrag att bedöma vilka av de mer generella uppdrag som meddelas av kommunfullmäktige som berör bolaget. Sådana uppdrag, som vidarebefordrats från moderbolaget, ska alltid underställas styrelsen för information och/eller beslut. Detta gäller inte av kommunfullmäktige i budgetsammanhang fattade ägardirektiv. Sådana ska alltid underställas styrelsen för information och/eller beslut.

VD ansvarar för att bolagets bokföring fullgörs i överensstämmelse med lag och annan författning och att medelsförvaltningen sköts på ett betryggande sätt.

Som framgår av bolagsordningen har kommunstyrelsen, om inte sekretess föreligger, rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper, samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska därför, om inte sekretess föreligger, lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Bolagets styrelse eller VD ska, vid behov, se till att detta görs.

Till
styrelsen för Kulturhuset Stadsteatern AB

Styrelsesammanträde 4/2022– 2022-09-28

Beträffande attesträtter

Arbetsordningen för Kulturhuset Stadsteatern AB anger att verkställande direktören skall upprätta förslag till instruktion som reglerar attesträtten mm. Instruktionen är ett viktigt dokument som har till syfte att skapa rationella och säkra rutiner vid anskaffning/upphandling, fakturahantering, kontantbetalningar samt löneutbetalningar och därmed ge förutsättningar för en tillfredsställande intern kontroll vid utbetalning av pengar. Attestinstruktion är utarbetad i enlighet till de beslutade regler för attest och utanordning som gäller för bolag inom koncernen Stockholms Stadshus AB.

Sedan den tidigare attestplanen godkändes, har några medarbetare lämnat Kulturhuset Stadsteatern AB, och några tillkommit. Detta förslag visar attesträtterna inom nuvarande organisationsstrukturen inom Kulturhuset Stadsteatern AB.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta:

att fastställa attesträtter enligt bifogad attestplan för Kulturhuset Stadsteatern AB.

Malin Dahlberg
VD

Kulturhuset Stadsteatern AB Beloppsramar för sakgranskning och attester - fr.o.m. 2022-09-28

Befattning	Namn	Best.rätt Godkännare	Attesträtt Maxbelopp	Kostnadsställen	Projekt
VD-stab					
1 Styrelseordförande	Kerstin Brunnberg	X	27 100 000	alla	alla
2 Vice ordförande styrelsen	Olle Burell	X	13 500 000	alla	alla
3 VD	Malin Dahlberg	X	27 100 000	alla	alla
4 Bolagsjurist	Gabriella Eriksson	X	200 000	alla	alla
5 HR Chef	Åsa Hollmén från 1/11	X	200 000	alla	alla
6 HR Strateg	Sofie Åstedt Carlström	X	50 000	230	alla
7 HR Strateg	Maria Karnell	X	50 000	230	alla
8 HR Strateg/Internkommunikatör	David Granath	X	50 000	230	alla
Infrastruktur avdelning					
9 Infrastrukturchef	Andreas Eriksson	X	500 000	220-223, 240	1
10 Fastighetschef	Anna Lysholm	X	100 000	220-223	1
11 Fastighetsintendent	Bitte Wärme	X	50 000	220-222	1
12 Säkerhetschef	Robert Forsman	X	100 000	223	1
13 Säkerhetssamordnare	Sani Klinga	X	0	223	1
14 Publik service chef	Vera Lundin	X	50 000	321-324	alla
15 Samordnare Guideenheten	Eva Bohman	X	0	321-324	alla
16 Butiksansvarig	Mi Tjio	X	0	321	alla
17 IT Senior Advisor	Åke Wetterblad	X	0	240	1
18 IT Administratör	Kim Duvarci	X	0	240	1
19 IT Tekniker	Timo Tuuloskorpi	X	0	240	1
20 IT Tekniker	Alexander Ragge	X	0	240	1
Administration- och ekonomiavdelning					
21 Administrativ chef	Maya Berggren	X	2 000 000	alla	alla
22 Controller	Jessica Jahfel	X	1 000 000	alla	alla
23 Redovisningsansvarig	Carina Hallman	X	1 000 000	alla	alla
24 Ekonomihandläggare	Ljubica Vranjes	X	0	alla	alla
25 Ekonomihandläggare	Ailleen Atieno Okoth	X	0	alla	alla
26 Aministrativ handläggare	Eva Bergman	X	0	alla	alla
Marknadsavdelningen					
27 Marknad-/Kommunikationschef	Cecilia Brissman	X	100 000	121, 310, 321-324	alla
28 Verkställande marknadssamordnare	Nina Hillebjörk	X	100 000	121, 310, 321-324	alla
Teater - Scenkonstavdelningen					
29 Teater- scenkonstchef	Maria Sid-Achrén	X	200 000	120-124, 132, 410-470, 530, 600-611, 620-650	alla
30 Bitr. Teater- scenkonstchef och Chefsdramaturg	Sofia Fredén	X	100 000	120, 121-124, 132	alla
31 Konstnärlig ledare Parkteatern/Cirkus	Josefin Rosales	X	100 000	alla	Parkteatern/Cirkus
32 Ensemblechef	Mats Jansson Sivak från 1/10	X	100 000	131, 510-523, 612	alla
33 Bitr. Ensemblechef	Cecilia Falk	X	100 000	131, 510-523, 612	alla
34 Teater- scenkonstsekreterare	Madeleine von Sivers	X	0	113, 120, 122-124, 132, 610	8300
35 Ensemblesekreterare	Hanna Zetterström Gradin	X	0	131, 510-523, 612	alla
36 Assistent upphovsrätt	Anne Fredriksson	X	50 000	120, 122-124, 132	alla
37 Teaterprogramansvarig	Fanny Boethius	X	50 000	121	alla
Kulturavdelningen					
38 Kulturchef	Linda Beijer	X	200 000	alla	Kulturavdelningen
39 Bitr. Kulturchef	Nina Röhlcke	X	200 000	alla	Kulturavdelningen
40 Verkställande producent Kulturavdelningen	Isabella Roos	X	100 000	alla	Kulturavdelningen
41 Evenemangschef/Producent/Konstnärlig ledare musik	Bosse Persson	X	100 000	alla	Musik/Evenemang
42 Producent Litteratur/Dans/Film	Hanna Karlsson	X	100 000	410-470, 530, 600-611, 620-650	Litteratur/Dans/Film
43 Curator och Producent Konst/Design	Maria Patomella	X	100 000	410-470, 530, 600-611, 620-650	Konst/Design
44 Producent Fristad	Åsa Steinsvik	X	50 000	410-470, 530, 600-611, 620-650	alla "sina" projekt
45 Producent Utställning	Elin Harland	X	50 000	410-470, 530, 600-611, 620-650	alla "sina" utställningar
46 Redaktör/Producent Samtal Debatt	Eva Kopito	X	0	410-470, 530, 600-611, 620-650	Samtal Debatt
47 Koordinator Musik/Evenemang	Jenny Rutenborg	X	0	660	Musik/Evenemang
48 Koordinator	Frida Johansson	X	0	611	alla "sina" projekt
49 Enhetschef KUB	Mattias Nilsson	X	0	700-730	Kulturbiblioteket
50 Enhetschef Tio Tretton och Rum för barn	Johannes Sjögeren	X	0	710	TT och RfB
51 Enhetschef Lava	Ellinor Ahlbäck	X	50 000	700-730	alla "sina" projekt

Kulturhuset Stadsteatern AB Beloppsramar för sakgranskning och attester - fr.o.m. 2022-09-28

	Befattning	Namn	Best.rätt Godkännare	Attesträtt Maxbelopp	Kostnadsställen	Projekt
	Produktionsavdelningen					
52	Program och produktionschef	Peter Kollarik ☐	X	200 000	113-114,120,122-124,132,410-470,530,600-611,620-650	alla
53	Engagemangsansvarig	Johanna Österberg	X	200 000	113,120,122-124,132,410-470,530,600-611,620-650	alla
54	Planeringschef	Linda Åhl	X	100 000	120, 122-124, 132, 640	alla
55	Verkställande producent Parkteatern	Jenny Kialt	X	100 000	alla	Parkteatern
56	Verkställande producent Teater/Scenkonst	Eva Kassander	X	200 000	113-114,120,122-124,132,410-470,530,600-611,620-650	Teater/Scenkonst
57	Verkställande producent vällingby/Husby	Jiasi Maciel	X	100 000	alla	Vällingby/Husby
58	Producent Teater/Scenkonst	Louise Rich	X	50 000	410-470, 530, 600-611, 620-650	alla "sina" prod
59	Producent Teater/Scenkonst	Staffan Berg	X	50 000	410-470, 530, 600-611, 620-650	alla "sina" prod
60	Producent Teater/Scenkonst	Fredrika Rembe	X	50 000	410-470, 530, 600-611, 620-650	alla "sina" prod
61	Producent Teater/Scenkonst	Helena Smeds	X	50 000	410-470, 530, 600-611, 620-650	alla "sina" prod
62	Producent Teater/Scenkonst	Klara Steiner	X	50 000	410-470, 530, 600-611, 620-651	alla "sina" prod
63	Producent Parkteatern	Isaak Kabenge	X	0	410-470, 530, 600-611, 620-651	alla "sina" prod
64	Producent Marionetten	Sofia Wärngård Lang	X	50 000	410-470, 530, 600-611, 620-650	Marionetteatern
65	Producent Soppteatern	Anna Jonsson Björk	X	50 000	410-470, 530, 600-611, 620-650	Soppteatern
66	Producent Digital Innovation	Charlotte Nelson Prag	X	50 000	410-470, 530, 600-611, 620-650	Digital Innovation
67	Planerare	Sara Foman	X	0	600, 640	alla
	Program/Föreställnings teknik					
68	Program/föreställnings teknisk chef	Anders Brodén	X	200 000	430-432, 434, 470, 613	alla
69	Bitr Program/föreställnings teknisk chef - Ljud	Jan Ljungwald	X	50 000	430, 431, 432, 613	alla prod. "sin" scen
70	Scenchef Stora Scenen	Anders Brodén	X	50 000	430, 431, 432, 613	alla prod. "sin" scen
71	Scenchef Klara-/Lilla scen	Michael Wettergren	X	50 000	430, 431, 432, 613	alla prod. "sin" scen
72	Scenchef Profilsценerna	Lucia Barton Sampognaro	X	50 000	430, 431, 432	9560
73	Scenchef Parkteatern	Jihatin "Jay" Borzarslan	X	0	430, 431, 432	alla prod. "sin" scen
74	Teknisk samordnare - Stora Scen/Scen	Dennis Hedlund	X	0	430, 613	alla prod. "sin" scen
75	Teknisk samordnare - Stora Scen/Ljud	Lena Hällström Widell	X	0	431, 613	alla prod. "sin" scen
76	Teknisk samordnare - Stora Scen/Ljud	Tomas Florhed	X	0	432, 613	alla prod. "sin" scen
77	Teknisk samordnare - Klara/Lilla/Ljud	Michael Breschi	X	0	432, 613	alla prod. "sin" scen
78	Teknisk samordnare - Klara/Lilla/Ljud	Malin Ählin	X	0	430, 613	alla prod. "sin" scen
79	Teknisk samordnare - Klara/Lilla	Petter Saarela Söderblom	X	0	430, 613	alla prod. "sin" scen
80	Teknisk samordnare - Kulturhuset	Tommy Lindström	X	0	430, 613	alla prod. "sin" scen
	Dekor					
81	Dekorchef	Martin Vogel	X	200 000	410, 440-460	alla
82	Konstruktör	Daniel Falk	X	0	440-445	alla
83	Förman, snickeri	Robert Johansson	X	0	441	alla
84	Förman, smedja	Mattias Jonsson	X	0	442	alla
85	Förman, måleri	Christer Paleologos	X	0	443	alla
86	Projektledare för dekorenheten	André Kleine-Osthem	X	0	443	alla
87	Attributmakare	Urban Riismark	X	0	443	alla
88	Rekvizitaansvarig	Torulf Wetterrot	X	0	445	alla
89	Logistikansvarig	Christofer Berglund	X	0	446	alla
90	Assistent Dekor	Maiki Vahlberg	X	0	440-443	Dekor
	Kostym Mask och Peruk					
91	Peruk- mask- och kostymchef	Nancy Andreassen Peters	X	100 000	450-451, 460	alla
92	Biträdande Kostym- och maskchef	Nicole Dundakov	X	0	450-451, 460	alla
93	Assistent Kostym, Mask och Peruk	Maiki Vahlberg	X	0	450-451, 460	Kostym, Mask och Peruk
	Skärholmen					
94	Versamhetschef/Verkställande producent Skärholmen	Malin Hjelm	X	100 000	alla	Skärholmen
95	Konstnärlig ledare Skärholmen Bio	Valentina Bender	X	0	alla	Skärholmen Bio
96	Producent Skärholmen	Emma T Åberg	X	50 000	alla	Skärholmen
97	Scenchef Skärholmen	Vakant	X	50 000	430, 431, 432, 613	Skärholmen
	Vällingby/Husby					
98	Verksamhetschef Vällingby/Husby	Olof Hanson	X	100 000	alla	Vällingby/Husby
99	Producent Husby	Josefin Lagerwall	X	50 000	alla	Husby
100	tf Kommunikationsansvarig Vällingby/Husby	Lydia Putkinen Tappert	X	50 000	310, 322	Vällingby/Husby
101	Scenchef Vällingby/Husby	Theres Hansson	X	0	alla	Vällingby/Husby
102	Teknisk samordnare - Vällingby	Moa Deurell	X	0	430, 431, 432, 613	Vällingby

Kulturhuset Stadsteatern AB Beloppsramar för sakgranskning och attester - fr.o.m. 2022-09-28

Befattning	Namn	Best.rätt Godkännare	Attesträtt Maxbelopp	Kostnadsställen	Projekt
First Card Inköpskort					
Infrastruktur avdelning					
1 Infrastrukturchef	Andreas Eriksson	50 000	0	240	1
2 Fastighetschef	Anna Lysholm	30 000	0	220-223	1
3 Säkerhetschef	Robert Forsman	20 000	0	223	1
Administration- och ekonomiavdelning					
4 Administrativ handläggare	Eva Bergman	30 000	0	alla	alla
Marknadsavdelningen					
5 Kommunikationsenheten	Nina Hillebjörk	50 000	0	121, 310, 321-324	alla
6 Ansvarig Digitala kanaler	Elin Henriksson	50 000	0	310	alla
Teater - Scenkonstavdelningen					
7 Teater- och scenkonstchef	Maria Sid-Achrén	20 000	0	alla	8300
8 Konstnärlig ledare Marionetteatern	Helena Nilsson	25 000	0	alla	Marionetteatern
9 Konstnärlig ledare Parkteatern/Cirkus	Josefin Rosales	20 000	0	alla	Parkteatern/Cirkus
10 Konstnärlig ledare Digital Innovation	Eric Rosales	20 000	0	alla	Digital Innovation
11 Teater- och scenkonstsekreterare	Madeleine von Sivers	20 000	0	113, 120, 122-124, 132, 610	8300
12 Ensemblesekreterare	Hanna Gradin Zetterström	15 000	0	520	Ensembleavdelningen
Kulturavdelningen					
13 Verkställande producent Kulturavdelningen	Isabella Roos	10 000	0	alla	Kulturavdelningen
14 Producent Konst/Design	Maria Patomella	10 000	0	610/632	Konst/Design
15 Producent Fristad	Åsa Steinsvik	30 000	0	410-470, 530, 600-611, 620-650	Fristad
17 Producent Litteratur/Dans/Film	Hanna Karlsson	5 000	0	120, 122-124, 132, 410-470, 530, 600-611, 620-650	Litteratur/Dans/Film
18 Koordinator Musik/Evenemang	Jenny Rutenborg	10 000	0	660	Musik/Evenemang
19 Redaktör/Producent Samtal Debatt	Eva Kopito	50 000	0	410-470, 530, 600-611, 620-650	Samtal Debatt
20 Enhetschef Lava	Ellinor Ahlbäck Herou	2 000	0	710-730	alla
21 Enhetschef Tio Tretton och Rum för barn	Johannes Sjögeren	5 000	0	710	alla
22 Bibliotekarie	Daniel Persson	2 000	0	720	Vuxenbibliotek
23 Vuxenbibliotek	Markus Tommyson Keiland	10 000	0	720	Vuxenbibliotek
24 Bibliotekarie	Anna Eklund	5 000	0	710	Rum för barn
25 Bibliotikarie	Ola Hellsten	2 000	0	720	alla
26 Bibliotekspedagog	Anna Kellerth	2 000	0	730	Vuxenbibliotek och Lava
27 Bibliotekspedagog	Tomas Woodski Näslund	1 000	0	730	alla
28 Barn & Ungdomsbibliotek	Linda Rahm	10 000	0	710	Barn & Ungdom
29 Barn & Ungdomsbibliotek	Karin Jonsson	10 000	0	710	Tio Tretton
30 Barn & Ungdomsbibliotek	Barbro Fagerlind	5 000	0	710	Barn & Ungdom
Produktionsavdelningen					
31 Verkställande producent Parkteatern	Jenny Kialt	20 000	0	alla	Parkteatern
32 Verkställande producent Vällingby/Husby	Jiasi Maciel	5 000	0	alla	Vällingby/Husby
33 Producent Soppteatern Tjl	Hanna Olsson Lanneberg	30 000	0	alla	Soppteatern
34 Producent Soppteatern Vik	Anna Jonsson Björk	30 000	0	alla	Soppteatern
35 Producent Marionetten	Sofia Wärngård Lang	45 000	0	410-470, 530, 600-611, 620-650	Marionetten
36 Producent Teater/Scenkonst	Fredrika Rembe	10 000	0	410-470, 530, 600-611, 620-650	alla "sina" prod
37 Producent Teater/Scenkonst	Staffan Berg	10 000	0	410-470, 530, 600-611, 620-650	alla "sina" prod
38 Producent Teater/Scenkonst	Helena Smeds	15 000	0	alla	alla "sina" prod
Program/Föreställnings teknik					
39 Bitr Program/föreställnings teknisk chef - Ljud	Jan Ljungwaldh	5 000	0	430, 431, 432, 613	alla prod. "sin" scen
40 Scenchef Stora Scenen	Anders Brodén	40 000	0	430, 613	alla prod. "sin" scen
41 Teknisk samordnare - Stora Scen/Ljud	Tomas Florhed	5 000	0	432, 613	alla
42 Scenchef Klara-/Lilla scen	Mikael Wettergren	5 000	0	430, 431, 432, 613	alla prod. "sin" scen
43 Teknisk samordnare Klara/Lilla/Ljus	Malin Ählin	15 000	0	431	alla
44 Elektriker	Henrik Albinsson	5 000	0	431	alla
45 Servicetekniker	Tommy Leandersson	1 000	0	431	alla
46 Scenchef Profilsценerna	Lucia Barton Sampognaro	15 000	0	430, 431, 432	9560
47 Teknisk samordnare - Klara/Lilla/Ljud	Michael Breschi	15 000	0	432, 613	alla
48 Scenchef Parkteatern	Jihatin "Jay" Borzarslan	20 000	0	alla	Parkteatern

Kulturhuset Stadsteatern AB Beloppsramar för sakgranskning och attester - fr.o.m. 2022-09-28

Befattning	Namn	Best.rätt Godkännare	Attesträtt Maxbelopp	Kostnadsställen	Projekt
Dekor					
49 Förman Snickeri	Robert Johansson	5 000	0	441	alla
50 Projektledare för dekorenheten	André Kleine Östhem	5 000	0	443	alla
51 Attributmakare	Urban Riismark	3 000	0	443	alla
52 Rekvisitaansvarig	Torulf Wetterrot	50 000	0	445	alla
53 Rekvisitör	Petra Jansson	20 000	0	445	alla
54 Rekvisitör	Anja Liedtke	5 000	0	445	alla
Kostym Mask och Peruk					
55 Peruk- mask- och kostymchef	Nancy Andreassen Peters	5 000	0	450-451, 460	alla
56 Biträdande Kostym- och maskchef	Nicole Dundakov	50 000	0	450-451, 460	alla
57 Assistent Kostym, Mask och Peruk	Maiki Vahlberg	40 000	0	450-451, 460	Kostym/MaskPeruk
58 Kostymtekniker	Liselotte Mantel	5 000	0	450	alla
59 Kostymtekniker samordnare	Malin Read	1 000	0	450	alla
60 Tillskärare kostym	Kerstin Dagmarsdotter	3 000	0	450	alla
61 Mask- och perukmakare	Anna Jensen Arktoft	5 000	0	460	alla
62 Mask- och perukmakare	Carina Saxenberg	5 000	0	460	alla
63 Mask- och perukmakare	Johanna Ruben	5 000	0	460	alla
64 Mask- och perukmakare	Katrin Wahlberg	5 000	0	460	alla
65 Mask- och perukmakare	Maria Lindstedt	5 000	0	460	alla
66 Mask- och perukmakare	Maria Reis	5 000	0	460	alla
67 Mask- och perukmakare	Patricia Svajger	10 000	0	460	alla
68 Mask- och perukmakare	Petra Göransson	5 000	0	460	alla
69 Mask- och perukmakare	Sara Lycke	10 000	0	460	alla
70 Mask- och perukmakare	Susanne von Platen	5 000	0	460	alla
Skärholmen					
71 Konstnärlig ledare Skärholmen Bio	Valentina Bender	10 000	0	alla	Skärholmen Bio
72 Producent Skärholmen	Emma T Åberg	5 000	0	alla	Skärholmen
73 Scenchef Skärholmen	Vakant	10 000	0	430, 431, 432, 613	Skärholmen
74 Scen Skärholmen	Anders Lindholm	5 000	0	alla	Skärholmen
Vällingby/Husby					
75 Scenchef Vällingby/Husby	Theres Hansson	10 000	0	alla	Vällingby/Husby
Observera att ovanstående maxbelopp enbart gäller inom godkänd budget.					